

Chulalongkorn University

Chula Digital Collections

Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD)

2020

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

บุรฉัตร เขี่ยมสง่ากุล

คณะครุศาสตร์

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd>

 Part of the [Curriculum and Instruction Commons](#)

Recommended Citation

เขี่ยมสง่ากุล, บุรฉัตร, "การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย" (2020). *Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD)*. 3942.

<https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/3942>

This Thesis is brought to you for free and open access by Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD) by an authorized administrator of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่น
เรื่องเป็นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DEVELOPMENT OF COMMUNICATIVE FRENCH VOCABULARY ACTIVITY PACKAGE BASED
ON THEME-BASED LEARNING FOR UPPER SECONDARY SCHOOL STUDENTS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

Department of Curriculum and Instruction

FACULTY OF EDUCATION

Chulalongkorn University

Academic Year 2020

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการ สื่อสารตามแนวทางการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
โดย	น.ส.บุรฉัตร เปี่ยมสง่ากุล
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤดีรัตน์ ชุมนะโชติ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สิริจิตต์ เดชอมรชัย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤดีรัตน์ ชุมนะโชติ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ คงเผ่า)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สิริจิตต์ เดชอมรชัย)

บุรณัตร์ เปี่ยมสง่ากุล : การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. (DEVELOPMENT OF COMMUNICATIVE FRENCH VOCABULARY ACTIVITY PACKAGE BASED ON THEME-BASED LEARNING FOR UPPER SECONDARY SCHOOL STUDENTS) อ.ที่ปรึกษาหลัก : ผศ. ดร.ฤติรัตน์ ชูชนะโชติ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน และศึกษาประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารที่พัฒนาขึ้นที่มีต่อความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนภาษาฝรั่งเศสของโรงเรียนรัฐบาลแห่งหนึ่ง สังกัดสำนักงานเขตการศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) แบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส 2) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าเฉลี่ย t-test for dependent sample ที่ระดับนัยสำคัญ .05

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานที่พัฒนาขึ้น มีชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 5 ชุดกิจกรรมภายใต้แก่นเรื่อง 5 แก่นเรื่อง ได้แก่ 1) Les vêtements (เสื้อผ้าและการแต่งกาย) 2) La consommation (การอุปโภคและบริโภค) 3) Le voyage (การเดินทางท่องเที่ยว) 4) L'idole (บุคคลที่ชื่นชอบ) และ 5) La maison (การใช้ชีวิตในบ้าน) โดยในชุดกิจกรรมประกอบด้วยคู่มือครู ชุดกิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ แบบฝึกหัด และแบบประเมินผล

2. ผลการศึกษาประสิทธิภาพประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารที่พัฒนาขึ้นพบว่า

2.1) ความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2) ความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบรายด้านสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกองค์ประกอบ

สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน

ปีการศึกษา 2563

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

6183846027 : MAJOR CURRICULUM AND INSTRUCTION

KEYWORD: ACTIVITY PACKAGE, THEME-BASED LEARNING, COMMUNICATIVE LANGUAGE
LEARNING, FRENCH VOCABULARY

Burachat Piamsangakul : DEVELOPMENT OF COMMUNICATIVE FRENCH VOCABULARY
ACTIVITY PACKAGE BASED ON THEME-BASED LEARNING FOR UPPER SECONDARY
SCHOOL STUDENTS. Advisor: Asst. Prof. Rudeerath Chusanachoti, Ph.D.

The research aimed to develop communicative French vocabulary activity package based on Theme-based Learning for upper secondary school students and study the effectiveness of the developed activity package in enhancing students' French lexical knowledge. The sample of this study was eleventh grade students of a secondary school in Secondary Educational Service Area Office 2 (Bangkok). The research instruments were French lexical competence test and communicative French vocabulary activity package based on Theme-based Learning. Data were analyzed by using arithmetic mean, standard deviation, and t-test for dependent sample.

The results of this research indicated as follows:

1. the developed communicative French vocabulary activity package based on Theme-based Learning consisted of 5 activity packages under 5 themes, namely 1) Les vêtements 2) La consommation 3) Le voyage 4) L'idole and 5) La maison. The activity package consisted of the teacher handbook, required activities, learning management plan, learning media, exercises, and assessments.

2. The results of the effectiveness of the developed communicative French vocabulary activity package demonstrated that:

2.1) the sample's French lexical competence of the post-test was higher than that of the pre-test with a statistical significance level of .05.

2.2) the sample's French lexical competence of the post-test was higher than that of the pre-test with a statistical significance level of .05 in all elements of French lexical competence.

Field of Study: Curriculum and Instruction

Student's Signature

Academic Year: 2020

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ดังนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤติรัตน์ ชูชนะโชติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ให้กำลังใจและดูแลจนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ คงเฝ้า กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สิริจิตต์ เดชอมรชัย ประธานกรรมการและกรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย ที่กรุณาสละเวลาในการตรวจพิจารณา และให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความเมตตาเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาสละเวลาและให้คำแนะนำในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อให้มีคุณภาพสำหรับงานวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรสี รุโจปการ และคณาจารย์ทุกท่านในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ และให้กำลังใจ ทำให้ผู้วิจัยมีแรงผลักดันในการทำวิทยานิพนธ์มาตลอดระยะเวลาการศึกษา

ขอขอบคุณผู้บริหาร คณะครูกลุ่มสาระฯ ภาษาต่างประเทศ และนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนสตรีวัดมหาสมุทร ในพระบรมราชูปถัมภ์ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลทุกขั้นตอนเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณกัลยาณมิตรและเพื่อนร่วมสาขาวิชาหลักสูตรและการสอนทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจมาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดา มารดา ทุกคนในครอบครัวและคนข้างเคียงของผู้วิจัยที่ให้กำลังใจและการสนับสนุนแก่ผู้วิจัยอันเป็นพลังสำคัญยิ่งของผู้วิจัย

บุรฉัตร เปี่ยมสง่ากุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย	9
วัตถุประสงค์การวิจัย	9
สมมติฐานการวิจัย	9
ขอบเขตการวิจัย	11
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	12
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	14
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
1. ความหมายของศัพท์	17
2. ความสามารถด้านศัพท์	18
2.1. ความหมายของความสามารถด้านศัพท์.....	18
2.2. องค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์	20
2.3. การเรียนการสอนศัพท์.....	27
2.4. กลวิธีการเรียนรู้ศัพท์	29

2.5 การวัดและประเมินผลความสามารถด้านศัพท์	32
3. แนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Learning)	44
3.1 ความหมายของแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร	44
3.2 หลักการของแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร	46
3.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร	48
3.4 ลักษณะกิจกรรมตามแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร	50
3.5 แนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารกับความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส	53
4. แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ประเด็นเรื่องเป็นฐาน (Theme-based Learning)	55
4.1 ความหมายของแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน	55
4.2 ทฤษฎีและหลักการสำคัญของแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน	56
4.3 การนำแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานมาใช้ในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	57
4.4 ขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน	58
4.5 แนวทางการประเมินผลตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน	60
4.6 แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานกับความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส	61
5. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้	62
5.1 ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้	62
5.2 แนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้	64
5.3 ประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้	65
5.4 องค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้	67
5.5 การทดสอบประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้	69
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	70
6.1 งานวิจัยในประเทศ	70
6.2 งานวิจัยต่างประเทศ	72
7. กรอบแนวคิดการวิจัย	76

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	77
ระยะที่ 1 การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน.....	77
1.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	77
1.2 การศึกษาข้อมูล แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Learning)) และแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน (Theme-based learning).....	78
1.3 การกำหนดแก่นเรื่องในชุดกิจกรรมการเรียนรู้.....	79
1.4 การกำหนดศัพท์ที่ปรากฏในแก่นเรื่องและชุดกิจกรรมการเรียนรู้.....	81
1.5 การกำหนดแผนการจัดกิจกรรมในชุดกิจกรรมการเรียนรู้.....	82
1.6 การตรวจสอบคุณภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้.....	83
1.7 การนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปทดลองใช้ (try out).....	84
ระยะที่ 2 การนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้เพื่อศึกษาประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้.....	84
2.1 การออกแบบการวิจัย.....	84
2.2 การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย.....	85
2.3 การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	85
2.4 การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	90
2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	92
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน.....	92
1.1 วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้.....	92
1.2 การกำหนดแก่นเรื่องและศัพท์ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้.....	93

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารที่มี ต่อความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส	106
2.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนก่อนและหลังการ ทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพิจารณาความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย	106
2.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนก่อนและหลังการ ทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบรายด้าน	106
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	109
สรุปผลการวิจัย.....	109
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิด การเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน	109
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการ สื่อสารที่มีต่อความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส	111
อภิปรายผลการวิจัย	111
1. การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้.....	112
2. ประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น.....	113
ข้อเสนอแนะ	117
1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	117
2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	117
บรรณานุกรม.....	119
ภาคผนวก.....	130
ประวัติผู้เขียน	161

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 องค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์ตามแนวคิดของ Nation (2013 : 27).....	23
ตารางที่ 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
ตารางที่ 3 กิจกรรมการเรียนการสอนศัพท์โดยจำแนกตามองค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์ (Nation, 2013; 132).....	28
ตารางที่ 4 การประเมินความสามารถด้านศัพท์ จำแนกตามองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบของ Nation (2001).....	33
ตารางที่ 5 ระดับความสามารถทางภาษาตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	34
ตารางที่ 6 ระดับความสามารถทางภาษาในด้านความสามารถด้านศัพท์ตามกรอบของ CECRL โดยการสังเคราะห์จากคำอธิบายกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป.....	35
ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบลักษณะกิจกรรมการฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาแบบเน้นความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาและแบบเน้นความถูกต้องในการใช้ภาษา (Richards, 2006: 14).....	51
ตารางที่ 8 แสดงกรอบเนื้อหาและแก่นเรื่องที่ปรากฏในตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ.....	80
ตารางที่ 9 แสดงระดับความสามารถทางภาษาในด้านความสามารถด้านศัพท์ ระดับ A1 และ A1+ ตามกรอบของ CECRL	80
ตารางที่ 10 แสดงหัวข้อแก่นเรื่องและกรอบของแก่นเรื่องในชุดกิจกรรมการเรียนรู้.....	81
ตารางที่ 11 การกำหนดแก่นเรื่อง แผนกิจกรรมการเรียนรู้ และตัวอย่างศัพท์ที่ปรากฏในแผนกิจกรรมการเรียนรู้.....	82
ตารางที่ 12 โครงสร้างแบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส.....	87
ตารางที่ 13 เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการใช้ศัพท์ในการพูดและการเขียนในแบบทดสอบ	88

ตารางที่ 14 รายละเอียดโดยภาพรวมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตาม แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน.....	94
ตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนก่อนและหลังการ ทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้.....	106
ตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนก่อนและหลังการ ทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบรายด้าน.....	107

สารบัญแผนภาพ

หน้า

แผนภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการของแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารกับ ความสามารถ ด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส	54
แผนภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการของแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานกับ ความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส.....	61

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ศัพท์มีบทบาทสำคัญในสื่อสารภาษาต่างประเทศเป็นอย่างยิ่ง การมีความรู้ความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อการประกอบอาชีพและการเป็นพลโลก ศัพท์จึงเปรียบเหมือน “เครื่องมือ” ที่ใช้ในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เมื่อรู้ศัพท์ ก็สามารถเข้าใจและสื่อสารกับผู้อื่นได้เหมือนที่ Schmitt (2000: 55) กล่าวไว้ว่า “ความสามารถด้านศัพท์มีความสำคัญและเป็นศูนย์กลางของความสามารถในการสื่อสารและทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ”

เมื่อกล่าวถึงความสำคัญของศัพท์ที่มีต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้น มีนักวิจัยที่กล่าวถึงความสำคัญของศัพท์ไว้ว่า ความสามารถทางศัพท์มีความสำคัญสำหรับการใช้ภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศให้ประสบความสำเร็จ และมีบทบาทที่สำคัญในการสร้างข้อความที่สมบูรณ์ในการพูดและการเขียน (Laufer & Goldstein, 2004; Nation, 2013; Caro & Mendinueta, 2017) สอดคล้องกับ Alqahtani (2015) ที่กล่าวว่าการสร้างประโยคตามไวยากรณ์อาจไม่มีคุณค่า ถ้าผู้พูดไม่รู้ศัพท์ที่จำเป็นในการถ่ายทอดสิ่งที่ต้องการจะพูด ในขณะที่รูปประโยคที่พูดแม้จะไม่ถูกหลักไวยากรณ์แต่ก็ยังสื่อสารได้ ตรงกันข้ามกับการพูดโดยปราศจากการรู้ศัพท์ที่จำเป็น ส่งผลให้บุคคลนั้นไม่สามารถสื่อสารได้ เช่นเดียวกับที่ Nunan (1991) กล่าวว่าความสามารถทางศัพท์มีความสำคัญสำหรับการใช้ภาษาต่างประเทศให้ประสบความสำเร็จ เนื่องจากบุคคลหนึ่งจะไม่สามารถใช้โครงสร้างของประโยคหรือวลีเพื่อความเข้าใจในการสื่อสารได้ หากปราศจากความสามารถด้านศัพท์ที่เพียงพอ

อย่างไรก็ตาม นักเรียนก็ยังคงมีปัญหาเรื่องศัพท์ ซึ่งมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาเป็นอย่างมาก ตามที่ Schmitt, Cobb, Horst และ Schmitt (2017) ที่ได้ทำการวิจัยและพบว่า ศัพท์เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่าน รวมถึงทักษะการสื่อสารด้านอื่นๆ ด้วย โดยความรู้เกี่ยวกับศัพท์มีความสัมพันธ์กับคำอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและความเข้าใจในการฟัง เช่นเดียวกับที่ Johnson และ Pearson (1978 อ้างถึงใน เกศินี ชัยศรี, 2561) ระบุว่านักเรียนที่มีความรู้เกี่ยวกับศัพท์น้อยหรือไม่ได้เรียนรู้ศัพท์ใหม่จะไม่สามารถเข้าใจข้อความที่อ่านได้ และ Asgari และ Mustapha (2011) กล่าวว่า ศัพท์ถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการใช้ภาษา หากนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับศัพท์ไม่เพียงพออาจทำให้เกิดความยากลำบากในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้

ปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นในการสื่อสารภาษาต่างประเทศและเป็นปัญหาที่ทำให้นักเรียนไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศคือปัญหาด้านความสามารถด้านศัพท์หรือการรู้ศัพท์ไม่เพียงพอ จากงานวิจัยของ Huckin (1995 อ้างถึงใน Alqahtani, 2015) ระบุว่านักเรียน

ภาษาต่างประเทศจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับศัพท์และหากขาดความรู้ดังกล่าวก็จะเป็นอุปสรรคที่ใหญ่และสำคัญที่สุดสำหรับนักเรียนภาษาต่างประเทศ สอดคล้องกับ Johnson และ Pearson (1978 อ้างถึงใน เกศินี ชัยศรี, 2561) ระบุว่าทักษะในการสื่อสารภาษาต่างประเทศทั้ง 4 ทักษะคือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ศัพท์ถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งในด้านความรู้ทางภาษาที่มีความสำคัญต่อการเรียนภาษาต่างประเทศ ซึ่งจะทำให้นักเรียนเข้าใจความหมายได้ดี นักเรียนที่มีความรู้เกี่ยวกับศัพท์น้อยหรือไม่ได้เรียนรู้ศัพท์ใหม่จะไม่สามารถเข้าใจข้อความที่อ่านได้ ดังนั้นการที่นักเรียนขาดความสามารถด้านศัพท์จึงส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมากที่สุด

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศสำหรับนักเรียนนั้น นักเรียนจำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับศัพท์ของภาษานั้น ๆ ทั้งในด้านการออกเสียง การสะกดศัพท์ ไวยากรณ์ที่เกี่ยวข้องกับศัพท์ ความหมาย และการนำศัพท์ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ หากนักเรียนสามารถเรียนรู้ศัพท์ในทุกด้านได้ดี ก็จะส่งผลให้การสื่อสารทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนดีตามไปด้วย แต่ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรู้ศัพท์มักเกิดขึ้นกับนักเรียนที่เรียนภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับนักเรียนที่เพิ่งเริ่มต้นเรียนภาษานั้น ๆ ได้ไม่นาน Ahmed (2017) กล่าวถึงปัญหาในการเรียนรู้ศัพท์ไว้ว่า ผู้สอนภาษาต่างประเทศทราบดีว่านักเรียนโดยเฉพาะผู้เริ่มต้นเรียนภาษานั้น ๆ มักประสบปัญหาในการใช้ภาษาให้มีความหมายที่หลากหลายและเชื่อมโยงกัน หากนักเรียนมีความรู้ด้านภาษาที่มีอยู่อย่างจำกัด สอดคล้องกับ Asgari and Mustapha (2011) ที่กล่าวว่า ศัพท์เป็นสิ่งสำคัญในการใช้ภาษา หากนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับศัพท์ไม่เพียงพอ ก็จะเกิดความยากลำบากในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ งานวิจัยของ McLean and Lee (2013) ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของประเทศญี่ปุ่นพบว่านักเรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนการนำศัพท์มาใช้ได้น้อยมาก ส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถนำศัพท์มาใช้ในการสื่อสารภาษาอังกฤษได้ เช่นเดียวกับผลการศึกษาค้นคว้าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียนในประเทศซาอุดีอาระเบียของ Alqahtani (2015) ที่พบว่านักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับศัพท์น้อยมาก และนักเรียนประสบปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรู้ศัพท์มากกว่าการเรียนรู้ไวยากรณ์ ส่งผลให้เกิดความขัดข้องในการเรียนรู้ภาษา ทั้งนี้ปัญหาการเรียนรู้ศัพท์ของนักเรียนในบริบทของการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในประเทศไทย พบว่านักเรียนในประเทศไทยไม่สามารถนำความรู้เกี่ยวกับศัพท์ที่เรียนมาใช้ในการสื่อสารภาษาอังกฤษในสถานการณ์ชีวิตจริงได้ ส่งผลให้มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษระดับประเทศน้อยกว่าคะแนนเฉลี่ยของประเทศอื่น ๆ ในอาเซียน เช่น อินโดนีเซีย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ (Noom-ura, 2013) เช่นเดียวกับ ยะยา ยุทธิปูน และคณะ (2564) ที่พบว่านักเรียนมีปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษโดยไม่สามารถนำความรู้ด้านศัพท์มาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ และเมื่อศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากภาษาอังกฤษในประเทศไทย ในแง่มุมมองของการขาดความสามารถด้านศัพท์ อย่างปัญหาการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศส พบว่าสภาพการณ์การเรียนการสอน

ภาษาฝรั่งเศสในปัจจุบันและปัญหาการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดภูเก็ต นักเรียนเกิดปัญหาและอุปสรรคในการเรียนภาษาฝรั่งเศสคือปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรู้ไวยากรณ์ และศัพท์ โดยเฉพาะศัพท์ เนื่องจากนักเรียนต้องอาศัยการท่องจำ และการฝึกฝนเพื่อให้เกิดความจำ และความเข้าใจ จึงส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสได้ดีเท่าที่ควร และมีความสามารถด้านศัพท์ที่ไม่เพียงพอ (เกศินี ชัยศรี, 2552)

ความสามารถด้านศัพท์ (lexical competence) หมายถึง ความรู้และความสามารถในการใช้ศัพท์ได้อย่างเหมาะสมด้วยวิธีการที่มีประสิทธิภาพ โดยเกิดความสัมพันธ์กันทั้งด้านรูปคำ การออกเสียง ความหมาย โครงสร้างทางภาษาและประโยค ตลอดจนสามารถใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับบริบทที่หลากหลาย (Meara, 1996; Dik, 1997; Marconi, 1997; Nation, 2001; Laufer and Goldstein, 2004; Cavo and Mendinueta, 2017) ดังนั้น ความสามารถด้านศัพท์อย่างสมบูรณ์ควรรวมความรู้ทางภาษาหลากหลายประเภทตั้งแต่การออกเสียง การสะกดคำ หน่วยของคำ ความสัมพันธ์ทางคำและความหมายของศัพท์นั้นกับคำอื่น ๆ ในภาษา รวมถึงความสามารถในการใช้คำตรงข้าม คำพ้องความหมาย การสะกดคำและการแปลความหมาย (Moghadam et al, 2012)

เบื้องต้นผู้วิจัยได้สำรวจปัญหาด้านการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนแผนการเรียนภาษาฝรั่งเศส เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของการเรียนรู้ศัพท์ของนักเรียนหลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสมาแล้ว 1 ปี และเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการทำวิจัย โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสร้างแบบสอบถาม ซึ่งมีประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียน จำนวน 16 ข้อ และนำประเด็นคำถามในแบบสอบถามดังกล่าวเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงได้จัดทำแบบสอบถามเกี่ยวกับประเด็นปัญหาในการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสในชั้นเรียนกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 20 คนของโรงเรียนรัฐบาลสังกัดสำนักงานเขตการศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 พบว่าปัญหาในการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสที่พบมากที่สุดคือ 1) นักเรียนร้อยละ 73 ไม่สามารถบอกคำที่มีความหมายเหมือนกันหรือตรงข้ามกันกับศัพท์ที่พบได้ เช่น นักเรียนรู้จักคำว่า *manger* หมายถึงกริยารับประทาน แต่ไม่สามารถระลึกถึงกริยา *prendre* ที่มีความหมายใกล้เคียงกันได้ เป็นต้น 2) นักเรียนร้อยละ 66 ไม่สามารถนำศัพท์มาเรียบเรียงเป็นประโยคที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ได้ เช่น เมื่อนักเรียนสร้างประโยค *Je vais à l'école en bus*. นักเรียนจะเรียงบุพบทวลีและคำนาม *à l'école* กับ *en bus* สลับที่กัน เป็นต้น 3) นักเรียนร้อยละ 62 ไม่สามารถใช้ศัพท์คำอื่นมาทดแทนเมื่อไม่รู้ศัพท์ที่ต้องการได้ เช่น เมื่อให้นักเรียนพูดประโยคบอกความชอบ นักเรียนบางคนมักจะตอบตามนักเรียนคนอื่น เนื่องจากนักเรียนไม่สามารถระลึกศัพท์ที่เรียนแล้วได้ ตัวอย่างประโยคที่พบ เช่น *J'aime le chocolat*. เมื่อมีนักเรียนคนหนึ่งพูดประโยคดังกล่าว นักเรียนคนอื่นก็จะพูดประโยคนั้นตาม เป็นต้น

เมื่อศึกษาสาเหตุของปัญหาที่พบในนักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสมาแล้ว 1 ปี ดังที่กล่าวข้างต้น และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศัพท์นั้น พบว่าปัญหาเกิดจากวิธีการเรียนของนักเรียน โดยนักเรียนนั้นมักยึดติดกับการท่องจำศัพท์และเรียนรู้ศัพท์ด้วยวิธีการแปล ซึ่งทำให้นักเรียนท่องจำศัพท์ตามความหมายเพียงที่พบในบทเรียนและไม่สามารถนำศัพท์ภาษาฝรั่งเศสมาใช้สื่อสารในบริบทอื่นได้ ซึ่งเป็นปัญหาที่มักเกิดขึ้นกับนักเรียนในประเทศที่เรียนรู้ภาษานั้นๆ เป็นภาษาต่างประเทศ เช่น การสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศอิรัก ซึ่ง Ahmed (2017) ได้กล่าวถึงการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศอิรักไว้ว่านักเรียนภาษาฝรั่งเศสต้องเรียนรู้กฎไวยากรณ์ ท่องจำศัพท์ และแปลจากภาษาฝรั่งเศสมาเป็นภาษาแม่ของตนเอง โดยปราศจากการมีปฏิสัมพันธ์ที่มีความหมายระหว่างนักเรียนในชั้นเรียนและการเรียนรู้ศัพท์ในบริบทที่หลากหลาย เช่นเดียวกับสภาพปัญหาการเรียนภาษาฝรั่งเศสในประเทศตุรกี โดย Olaseinde (2018) กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศตุรกีนั้นใช้วิธีการเรียนรู้แบบไวยากรณ์และการแปล ซึ่งทำให้นักเรียนท่องจำศัพท์ตามความหมายเพียงที่พบในบทเรียนนั้น และไม่สามารถนำศัพท์ภาษาฝรั่งเศสมาใช้ในบริบทอื่นได้

ปัญหาเรื่องการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียน สอดคล้องกับ Thornbury (2004 อ้างถึงใน Rohmatillah, 2014) ที่ได้กล่าวถึงปัจจัยบางประการที่ทำให้การเรียนรู้ศัพท์เป็นเรื่องยาก คือ ปัญหาเรื่องปริมาณศัพท์ที่ไม่เพียงพอ และปัญหาเรื่องไวยากรณ์ที่เกี่ยวข้องกับศัพท์ ซึ่งแตกต่างกับภาษาแม่ของนักเรียน เช่นเดียวกับ Laufer (1997) ที่กล่าวถึงปัญหาเรื่องศัพท์บางประการที่มีผลต่อความสามารถในการอ่านภาษาต่างประเทศ ได้แก่ การมีปริมาณศัพท์ไม่เพียงพอ ซึ่งการที่นักเรียนมีศัพท์ในคลังศัพท์ที่เพียงพอเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการอ่านมากกว่าการรู้หลักไวยากรณ์ และ เกตนิชยศรี (2561) ที่กล่าวว่าสาเหตุหลักที่ทำให้นักเรียนขาดความถนัดในการเรียนภาษาฝรั่งเศสมาจากปัจจัยหลัก 3 ประการคือ ปัญหาเรื่องไวยากรณ์ ความกลัวที่จะพูดผิด และความรู้ในวงศัพท์ที่มีน้อยหรือไม่เพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ondrakova (2016) ที่กล่าวว่าการมีปริมาณศัพท์ที่ไม่เพียงพอ ส่งผลให้เกิดความผิดพลาดในการใช้ศัพท์และทำให้เกิดความติดขัดในการสื่อสารเมื่อผู้พูดต้องการถ่ายทอดอารมณ์หรือความรู้สึกออกมาเป็นภาษาต่างประเทศ

นอกจากการศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสที่เกิดขึ้นกับนักเรียนแล้ว ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในบริบทประเทศไทย จากการสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัด การเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสของครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาอย่างไม่เป็นทางการ พบว่าการจัดการเรียนการสอนของครูให้ความสำคัญกับการสอนโครงสร้างทางไวยากรณ์มากกว่าการสอนศัพท์ นักเรียนมีโอกาสดูแลเรียนรู้ความหมายของศัพท์และฝึกปฏิบัติการนำศัพท์มาใช้ในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนตามบริบทสถานการณ์ต่างๆ น้อยมาก ส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถเข้าใจความหมายของศัพท์ตามบริบทและไม่สามารถนำศัพท์อื่นมาใช้ทดแทนศัพท์ที่ต้องการใช้ในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปัญหาที่พบอีก

ประการหนึ่งคือการนำแบบเรียนภาษาฝรั่งเศสมาใช้ของครูผู้สอน เนื่องจากแบบเรียนภาษาฝรั่งเศสที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในประเทศไทยเป็นแบบเรียนที่ผลิตขึ้นมาเพื่อนักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาต่างประเทศในบริบทของนักเรียนในยุโรป เนื้อหาสาระในแบบเรียนจึงเป็นเนื้อหาสาระที่อ้างอิงตามบริบทของนักเรียนในยุโรป ที่คุ้นเคยกับการใช้ภาษาต่างประเทศมากกว่านักเรียนในประเทศไทย ดังนั้นเนื้อหาสาระและกิจกรรมการฝึกทักษะต่างๆ จึงให้ความสำคัญกับการฝึกทักษะทางภาษาในลักษณะของการปฏิบัติตามภาระงานมากกว่าการให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ศัพท์และการนำศัพท์มาใช้ในการบริบทสถานการณ์ต่างๆ อย่างชัดเจน ถึงแม้ว่าในแบบเรียนภาษาฝรั่งเศสจะมีการแบ่งบทเรียนและนำเนื้อหามาจัดกลุ่มรวมกันตามบทเรียนแต่ละบท แต่ศัพท์ที่ปรากฏในแบบเรียนมีปริมาณน้อยและเป็นศัพท์ที่อยู่ในบทอ่านหรือกิจกรรมตามที่กำหนด ไม่ได้มีการสอนศัพท์ภายใต้แก่นเรื่องเดียวกันหรือ ให้ความสำคัญกับการนำศัพท์มาใช้ในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนอย่างชัดเจน เมื่อครูผู้สอนนำแบบเรียนดังกล่าวมาใช้กับนักเรียนในประเทศไทย จึงส่งผลให้นักเรียนมีโอกาสในการเรียนรู้ศัพท์โดยเฉพาะหรือได้ฝึกฝนการนำศัพท์มาใช้ไม่มากเท่าที่ควร นอกจากนั้นกิจกรรมการเรียนรู้ภายในแบบเรียนดังกล่าวยังอ้างอิงบริบทการใช้ชีวิตและวัฒนธรรมของนักเรียนในยุโรป ซึ่งไม่สอดคล้องกับบริบทของนักเรียนในประเทศไทย ส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถนำความรู้ที่เกี่ยวข้องกับศัพท์มาใช้ในการสื่อสารตามบริบทสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงของนักเรียนได้

ผู้วิจัยจึงศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาความสามารถด้านศัพท์ของนักเรียนจากการศึกษาสภาพปัญหาในประเด็นของนักเรียน ครูผู้สอน และการนำแบบเรียนมาใช้ตามที่กล่าวข้างต้น พบว่าแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน (Theme-based Learning) ซึ่งเป็นแนวคิดการเรียนรู้ที่ครูกำหนดแก่นเรื่องเป็นหัวข้อต่าง ๆ โดยเชื่อมโยงกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันของนักเรียน ทำให้การเรียนรู้ที่มีความหมายต่อนักเรียน (Sesiorina, 2014) ซึ่งแนวคิดการเรียนรู้ดังกล่าวได้ถูกนำมาใช้กับการสอนภาษาต่างประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาต่างประเทศผ่านการเรียนรู้จากการจัดเนื้อหาการเรียนรู้และการจัดกลุ่มศัพท์ตามความสอดคล้องของความหมายมากำหนดเป็นกรอบของกลุ่มศัพท์ที่เรียกว่า แก่นเรื่อง (Theme) ซึ่งส่งผลให้นักเรียนสามารถนำศัพท์ไปใช้ได้ในชีวิตจริงและทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย (Cameron, 2001)

แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน (Theme-based Learning) เป็นแนวคิดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมาในปี ค.ศ. 1960 วัตถุประสงค์ในช่วงเริ่มแรกคือเพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนระดับชั้นประถมศึกษาในประเทศในเครือสหราชอาณาจักร (Cameron, 2001) แนวคิดการเรียนรู้ดังกล่าวจะใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ครูกำหนดแก่นเรื่องหลักตามหัวข้อต่าง ๆ ซึ่งเชื่อมโยงกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตของนักเรียนเพื่อให้การเรียนรู้ที่มีความหมายต่อนักเรียนและนักเรียนนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง (Sesiorina, 2014) ต่อมาแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานได้ถูกนำมาใช้

กับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะการเรียนการสอนศัพท์ภาษาต่างประเทศ เนื่องจากวัตถุประสงค์ของการนำแนวคิดการเรียนรู้ดังกล่าวมาใช้ในการเรียนการสอนศัพท์คือนักเรียนได้เรียนรู้ศัพท์หมวดหมู่ต่าง ๆ ที่เคยพบเห็นในหนังสือเรียนผ่านการเรียนรู้แบบ ‘แก่นเรื่อง’ ในบริบทใหม่ ทำให้นักเรียนเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับกลุ่มศัพท์ที่อยู่ภายใต้แก่นเรื่องเดียวกัน และเชื่อมโยงไปสู่การนำศัพท์นั้นมาใช้ในการบริบทหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง ทั้งนี้หลักการสำคัญของแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานสามารถช่วยส่งเสริมความสามารถด้านศัพท์ โดยหลักการประการแรก คือ การใช้แก่นเรื่องและเนื้อหาสาระที่มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับชีวิตจริงของนักเรียนช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย กล่าวคือ การกำหนดแก่นเรื่องและการจัดกลุ่มศัพท์ที่มีความสัมพันธ์กันและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ในชีวิตจริงของนักเรียน สามารถทำให้นักเรียนเข้าใจความหมายหลักของศัพท์ที่ปรากฏในเนื้อหานั้นได้ หลักการประการที่สอง คือ การเรียนรู้ภาษาอย่างมีความหมาย คือการเรียนรู้ภาษาภายใต้แก่นเรื่องที่มีความแตกต่างตามบริบทผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย กล่าวคือ การที่นักเรียนเรียนรู้ศัพท์ภายใต้แก่นเรื่องที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของนักเรียน ทำให้นักเรียนเข้าใจความหมายของศัพท์นั้นได้ลึกซึ้งขึ้น เกิดการเรียนรู้ความหมายของศัพท์ตามบริบท และทำให้นักเรียนเชื่อมโยงความหมายนั้นกับความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของศัพท์นั้นตามหลักไวยากรณ์ ส่วนประกอบของศัพท์ ตลอดจนเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างศัพท์นั้นกับคำอื่น ๆ ตามบริบทได้ และหลักการประการที่สาม คือ เครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ภาษาคือการใช้ทักษะทางภาษาทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนในการเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมภายใต้แก่นเรื่องเดียวกันกล่าวคือ การที่นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับศัพท์ และนำความรู้นั้นมาใช้ปฏิบัติกิจกรรมตามทักษะทางภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกฝนและนำศัพท์ไปใช้ตามสถานการณ์หรือบริบทที่เชื่อมโยงกันภายใต้แก่นเรื่องเดียวกัน เพื่อสื่อสารตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ อีกทั้งสถานการณ์นั้นยังเชื่อมโยงกับบริบทการสื่อสารที่เกิดขึ้นได้ในชีวิตจริงของนักเรียน ทำให้นักเรียนพัฒนาความสามารถด้านการใช้ศัพท์ในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนได้

จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสตามแนวทางการจัดการเรียนรู้และการวัดการประเมินผลการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป หรือ Le Cadre Européen Commun de Référence pour les Langues (CECRL) มุ่งเน้นไปที่การใช้ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารในชีวิตจริง การจัดการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสจึงต้องคำนึงถึงการพัฒนาความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของนักเรียน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Learning) เพื่อนำมากำหนดแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่สามารถส่งเสริมความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส โดยมุ่งเน้นให้เกิดความสามารถในการนำศัพท์ไปใช้ในการสื่อสารได้ในชีวิตจริง โดยแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นแนวคิดการเรียนรู้ที่ได้รับความสนใจและเป็นแนวคิดที่เป็นกรอบใหญ่ให้แก่แนวคิด

การเรียนรู้ในอีกหลายแนวคิด ซึ่งมีลักษณะเด่นคือนักเรียนได้เรียนรู้การใช้ภาษาผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ และการฝึกปฏิบัติกิจกรรมในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงที่ไม่ยึดติดกับกฎไวยากรณ์ เพื่อให้ นักเรียนนำไปใช้ในการสื่อสารได้จริงในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้แนวคิดการเรียนรู้สามารถนำมาใช้ในการ จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนภาษาต่างประเทศได้ (กัญญา ศิลปะกิจยาน, 2560; Tarat, 2016; Sekiziyivu and Mugimu, 2017; Kaweian, 2018; Al-Amri, 2020)

แนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Learning) เป็น แนวคิดที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนที่ เรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นอย่างมาก วัตถุประสงค์ของการนำแนวคิดการเรียนรู้มาใช้ในการเรียน การสอนภาษาต่างประเทศคือนำสถานการณ์การใช้ภาษาในชีวิตประจำวันมาเป็นแนวทางในการ เรียนรู้และฝึกปฏิบัติในการใช้ภาษาสำหรับนักเรียน โดยให้ความสำคัญกับการใช้ภาษามากกว่าการใช้ กฎไวยากรณ์ทางภาษา แนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารมีหลักการสำคัญที่สรุปได้จากการศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องคือ 1) เป้าหมายของการเรียนรู้คือการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างมี ความหมาย 2) การเรียนรู้ภาษาอย่างมีความหมายต้องอาศัยกิจกรรมและบริบทจากสถานการณ์ที่ สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง 3) การพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารคือการบูรณา การความรู้และทักษะทางภาษาในทุกด้าน และ 4) การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาในการ สื่อสารผ่านกระบวนการสร้างองค์ความรู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ทั้งนี้แนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อ การสื่อสารสามารถนำมาใช้เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนได้ โดยนำมา กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างมี ความหมาย ช่วยให้นักเรียนได้นำความรู้เกี่ยวกับศัพท์ที่นักเรียนเรียนรู้มาใช้ฝึกปฏิบัติตามสถานการณ์ การสื่อสารต่าง ๆ ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการใช้ศัพท์ได้ดีขึ้น การที่นักเรียนเรียนรู้ ศัพท์จากกิจกรรมและบริบทที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นได้กับนักเรียน ช่วยให้นักเรียนเข้าใจ ความหมายของศัพท์นั้นได้ลึกซึ้งขึ้น สามารถเข้าใจศัพท์ตามความหมายในบริบทนั้น และเชื่อมโยง ความหมายกับความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของศัพท์ ส่วนประกอบของศัพท์ ตลอดจนความสัมพันธ์ของศัพท์ กับคำอื่น ๆ ในบริบทนั้นได้ การที่นักเรียนเรียนรู้โดยมีการบูรณาการความรู้ร่วมกับทักษะทางภาษาทั้ง การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับศัพท์มาใช้ในการ สื่อสารเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ทำให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการใช้ศัพท์ได้ดียิ่งขึ้น และ การที่นักเรียนได้ฝึกฝนการใช้ศัพท์ในสถานการณ์การสื่อสารต่าง ๆ ถือเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการสร้างองค์ความรู้ นักเรียนจะเกิดความเข้าใจในการนำศัพท์ มาใช้สื่อสารตามบริบทนั้นมากขึ้น ทำให้นักเรียนสามารถใช้ศัพท์ในการฟัง การพูด การอ่าน และการ

เขียนได้ดีขึ้นเมื่อได้ฝึกฝนต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับการนำศัพท์มาใช้สื่อสารได้จริงมากกว่าโครงสร้างตามหลักไวยากรณ์

การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสให้กับนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับศัพท์และสามารถนำศัพท์มาใช้ในการสื่อสารได้ในชีวิตจริงเป็นสิ่งที่จำเป็น อย่างยิ่งสำหรับนักเรียนแผนการเรียนภาษาฝรั่งเศส โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็น นักเรียนที่มีประสบการณ์ในการเรียนภาษาฝรั่งเศสมาแล้ว 1 ปี และมีความรู้เกี่ยวกับศัพท์เดิมที่เคย เรียนมาแล้วเป็นความรู้พื้นฐาน เมื่อได้รับการส่งเสริมความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสผ่านการ จัดการเรียนรู้ที่สามารถช่วยให้นักเรียนเชื่อมโยงความรู้เดิมและความรู้ใหม่ได้อย่างเป็นระบบ และเกิด การเรียนรู้ผ่านการฝึกปฏิบัติทางภาษาตามสถานการณ์ที่สอดคล้องกับบริบทที่เกิดขึ้นได้ในชีวิตจริงของ นักเรียน นักเรียนก็จะสามารถพัฒนาความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสในระดับที่สูงขึ้นไปได้อย่างมี ประสิทธิภาพ โดยการนำแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน (Theme-based Learning) และ การนำแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Learning) มาพัฒนา ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร ที่พัฒนาขึ้นโดยการกำหนดแก่นเรื่องจากการ จัดกลุ่มศัพท์ในหมวดหมู่ต่าง ๆ ที่มีความสอดคล้องกันให้อยู่ภายใต้แก่นเรื่องเดียวกันและแก่นเรื่องนั้น มีความเชื่อมโยงกับชีวิตจริงของนักเรียนตามหลักการสำคัญของแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็น ฐาน และมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละแก่นเรื่องโดยให้นักเรียนได้ฝึกฝนการนำศัพท์มาใช้ทั้งใน การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนตามหลักการสำคัญของแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ที่กำหนดเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ทั้งนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมุ่งเน้นการเรียนรู้ที่มีนักเรียนเป็นศูนย์กลางเพื่อให้นักเรียนเกิดการ เรียนรู้ศัพท์ และส่งเสริมความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เมื่อศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในบริบทประเทศไทยนั้นพบว่า การ วิจัยส่วนใหญ่มักเป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาเฉพาะด้าน (สิริจิตต์ เดชอมรชัย, 2556) และยังไม่พบงานวิจัยที่ส่งเสริมความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนเพื่อนำมาใช้ในการ สื่อสารโดยเฉพาะ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการ สื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้ สามารถนำศัพท์มาใช้ใน การสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ในชีวิตจริงและเป็นแนวทางในการนำไปใช้ จัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำถามการวิจัย

1. ชุมติกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารที่ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน มีองค์ประกอบและลักษณะการจัดการเรียนรู้อย่างไร
2. ชุมติกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน สามารถส่งเสริมความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้หรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุมติกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของชุมติกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารที่มีต่อความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส โดย
 - 2.1 เปรียบเทียบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองใช้ชุมติกิจกรรมการเรียนรู้
 - 2.2 เปรียบเทียบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองใช้ชุมติกิจกรรมการเรียนรู้เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบรายด้าน

สมมติฐานการวิจัย

จากการศึกษาหลักการของแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานพบว่าแนวคิดการเรียนรู้ดังกล่าวสามารถส่งเสริมความสามารถด้านศัพท์ของนักเรียน ทำให้เข้าใจความหมายหลักของศัพท์และความหมายที่หลากหลายเมื่อปรากฏในบริบทต่างๆได้ สามารถเชื่อมโยงความหมายของศัพท์กับความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของศัพท์นั้นตามหลักไวยากรณ์ได้ อาทิ งานวิจัยของ Fathimah (2014) ซึ่งศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานในการเรียนการสอนศัพท์ภาษาอังกฤษในฐานะที่เป็นภาษาต่างประเทศ พบว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานสามารถพัฒนาความรู้เกี่ยวกับศัพท์ให้นักเรียนทั้งในด้านการระลึกศัพท์ การเชื่อมโยงความหมายของศัพท์ตามที่ปรากฏในบริบทต่างๆ อีกทั้งยังส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศอีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Fristiara and Rahmawati (2017) ซึ่งศึกษาผลการใช้แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอนศัพท์ภาษาอังกฤษให้นักเรียนในโรงเรียนอิสลามของประเทศอินโดนีเซีย พบว่าการใช้แนวคิดการเรียนรู้ดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนเข้าใจความหมายศัพท์มากยิ่งขึ้น ระลึกศัพท์และเชื่อมโยงศัพท์กับโครงสร้างทางไวยากรณ์ได้ชัดเจนขึ้น นอกจากนี้แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานยัง

ช่วยให้นักเรียนพัฒนาความสามารถด้านการใช้ศัพท์ในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนได้ดีขึ้น ทำให้นักเรียนได้ฝึกฝนและนำศัพท์ไปใช้ตามสถานการณ์หรือบริบทที่เชื่อมโยงกันภายใต้แก่นเรื่องเดียวกันเพื่อสื่อสารตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ อาทิ งานวิจัยของ Lathufirdaush (2014) ซึ่งนำแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานมาส่งเสริมการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ โดยกำหนดองค์ประกอบย่อยที่ต้องพัฒนาได้แก่ ด้านศัพท์ ด้านการออกเสียง และด้านไวยากรณ์ที่เกี่ยวข้องกับศัพท์ เมื่อนำแนวคิดดังกล่าวมาใช้พบว่านักเรียนมีการพัฒนาทั้งสามองค์ประกอบย่อยที่กำหนด โดยสามารถนำศัพท์มาใช้ในการพูดได้หลากหลายตามบริบทต่างๆได้ดีขึ้น

และหลักการของแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นแนวคิดการเรียนรู้ที่มีหลักการสำคัญคือการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างมีความหมาย มีการบูรณาการทั้งความรู้และทักษะทางภาษามาใช้ในการทำกิจกรรมต่างๆในบริบทของการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน แนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารสามารถส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับศัพท์ที่นักเรียนเรียนรู้มาใช้ฝึกปฏิบัติตามสถานการณ์การสื่อสารต่างๆ ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการใช้ศัพท์ทั้งในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนได้ดีขึ้น อาทิ งานวิจัยของ สุภัสสรา บัวรุ่งสวัสดิ์ และคณะ (2561) ที่นำแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารมาใช้ในการพัฒนาชุดการสอนภาษาอังกฤษในบริบทการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา พบว่าแนวคิดการเรียนรู้ดังกล่าวสามารถช่วยพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้ศัพท์และโครงสร้างทางภาษาของนักเรียนในการสื่อสารตามบริบทการท่องเที่ยวได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เยาวพร ศรีระชา และ จิระพร ชะโน (2561) ที่ได้นำแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนเพื่อส่งเสริมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่าแนวคิดการเรียนรู้ดังกล่าวสามารถช่วยส่งเสริมการใช้ภาษาในด้านการพูดภาษาจีนสำหรับนักเรียนได้ดีขึ้น เนื่องจากนักเรียนได้เชื่อมโยงการเรียนรู้การใช้ศัพท์และโครงสร้างทางภาษาผ่านการทำกิจกรรมต่างๆ จึงทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจความหมายและนำศัพท์มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง

จากข้อมูลงานวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานในการวิจัย ดังนี้

1. ความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานสูงกว่าก่อนการทดลอง
2. ความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานสูงกว่าก่อนการทดลองเมื่อจำแนกตามองค์ประกอบรายด้านของความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนภาษาฝรั่งเศสของโรงเรียนรัฐบาล สังกัดสำนักงานเขตการศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 กลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลและทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนภาษาฝรั่งเศสของโรงเรียนรัฐบาลแห่งหนึ่ง สังกัดสำนักงานเขตการศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ซึ่งมีบริบทเป็นโรงเรียนสตรีล้วน การเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นแบบการสุ่มตามความสะดวก (Convenience Sampling) เนื่องจากผู้วิจัยมีความคุ้นเคยกับบริบทโรงเรียน ซึ่งทำให้สามารถออกแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความสนใจและความต้องการของกลุ่มตัวอย่างได้

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย คือ

2.1. ตัวแปรจัดกระทำคือ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน

2.2. ตัวแปรตาม คือ ความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส

3. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน ใช้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาฝรั่งเศส 3 เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้เพื่อเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแก่นเรื่องทั้งหมด 5 แก่นเรื่อง ในแต่ละแก่นเรื่องประกอบด้วย 2-3 แผนกิจกรรมการเรียนรู้ นำไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เวลาทั้งหมด 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1-2 แผนกิจกรรม ขึ้นอยู่กับลักษณะของแผนกิจกรรมนั้น ๆ

4. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน ประกอบด้วย คู่มือครู ชุดกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้แบบฝึกหัด และแบบประเมินผลกิจกรรม

5. แก่นเรื่องและศัพท์ภายในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มาจากการศึกษาและสังเคราะห์สาระสำคัญของสาระการเรียนรู้แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ แบบเรียนภาษาฝรั่งเศส Adosphere 1-2 ที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการเรียนการสอน และการสำรวจความสนใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง นำมากำหนดกรอบของแก่นเรื่องและจัดกลุ่มศัพท์ในหมวดหมู่ต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันในแต่ละแก่นเรื่อง ซึ่งสอดคล้องตามเกณฑ์ระดับความสามารถของผู้ใช้ภาษาต่างประเทศขั้นพื้นฐาน ตามกรอบแนวคิดของ Le Cadre Européen Commun de Référence pour les Langues (CECRL)

6. ศัพท์ที่ใช้ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นคำเนื้อหา (content word) เช่น คำนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ เป็นต้น

7. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งมาจากการศึกษาสภาพปัญหาการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสมาเป็นเวลา 1 ปี โดยผู้วิจัยมี

จุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศส ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศส และเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส เพื่อเป็นพื้นฐานที่สามารถนำไปสู่การเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสในระดับที่สูงขึ้น

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส หมายถึง การที่นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับศัพท์ภาษาฝรั่งเศสและ มีความสามารถในการใช้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับบริบท โดยเกิดความสัมพันธ์กัน ทั้งด้านรูปคำ การออกเสียง ความหมาย และโครงสร้างทางภาษา ซึ่งประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่

1. มีความรู้เกี่ยวกับศัพท์ภาษาฝรั่งเศส โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่

1.1 ความรู้ในแนวกว้าง คือ สามารถบอกความหมายหลักของศัพท์ได้ถูกต้อง

1.2 ความรู้ในแนวลึก คือ มี สามารถบอกความหมายของศัพท์ตามบริบท สามารถระบุประเภทของศัพท์ตามหลักไวยากรณ์ เช่น คำนาม คำกริยา คำบุพบท เป็นต้น และสามารถระบุส่วนประกอบของศัพท์ ตลอดจนระบุคำปรากฏร่วมและระบุความสัมพันธ์ของศัพท์นั้นกับคำอื่น ๆ ได้ถูกต้อง

2. มีความสามารถในการใช้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศส หมายถึง ความสามารถในการนำศัพท์ภาษาฝรั่งเศสมาใช้ตามวัตถุประสงค์ในขณะรับสารและส่งสารตามการสื่อสารทั้ง 4 ด้าน ได้แก่

2.1 ความสามารถในการใช้ศัพท์ในการฟัง หมายถึง สามารถระบุศัพท์ และบอกความหมายศัพท์เมื่อปรากฏในบริบทตามที่ได้ฟังได้ถูกต้อง

2.2 ความสามารถในการใช้ศัพท์ในการพูด หมายถึง สามารถพูดออกเสียงศัพท์ และสามารถนำศัพท์มาพูดเป็นประโยคสั้น ๆ ได้ถูกต้องตามความหมายและหน้าที่ของศัพท์

2.3 ความสามารถในการใช้ศัพท์ในการอ่าน หมายถึง สามารถบอกความหมายของศัพท์และบอกความหมายของประโยคที่มีศัพท์ปรากฏอยู่ในบริบทตามที่ได้อ่านได้ถูกต้อง

2.4 ความสามารถในการใช้ศัพท์ในการเขียน หมายถึง สามารถเขียนสะกดศัพท์ และสามารถเขียนศัพท์ในรูปประโยคสั้น ๆ ได้ถูกต้องตามหน้าที่และความหมายของศัพท์

ความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสวัดได้จากแบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น

แนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Learning) คือ แนวคิด การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้การใช้ภาษาต่างประเทศ ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์และการฝึกปฏิบัติกิจกรรมในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงที่ไม่ยึดติดกับกฎไวยากรณ์ เพื่อให้ นักเรียน

นำไปใช้ในการสื่อสารได้จริงในชีวิตประจำวัน โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย โดยมีหลักการว่า 1) เป้าหมายของการเรียนรู้คือการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างมีความหมาย 2) การเรียนรู้ภาษาอย่างมีความหมายต้องอาศัยกิจกรรมและบริบทจากสถานการณ์ที่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง 3) การพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารคือการบูรณาการความรู้และทักษะทางภาษาในทุกด้าน และ 4) การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาในการสื่อสารผ่านกระบวนการสร้างองค์ความรู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้

แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน (Theme-based Learning) คือ แนวคิดการเรียนรู้ที่ครูนำกลุ่มศัพท์ในหมวดหมู่ต่าง ๆ มาจัดกลุ่มใหม่และกำหนดกรอบของกลุ่มศัพท์นั้นเป็นแก่นเรื่องต่าง ๆ โดยแก่นเรื่องนั้นมีความเชื่อมโยงกับสถานการณ์ที่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริงของนักเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะความรู้ ทักษะคิด และประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมายต่อนักเรียน โดยมีหลักการสำคัญคือ 1) การใช้แก่นเรื่องและเนื้อหาสาระที่มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับชีวิตจริงของนักเรียนช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย 2) การเรียนรู้ภาษาอย่างมีความหมายคือการเรียนรู้ภาษาภายใต้แก่นเรื่องที่มีความแตกต่างตามบริบทผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย และ 3) เครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ภาษาคือการใช้ทักษะทางภาษาทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนในการเรียนรู้ และปฏิบัติกิจกรรมที่อยู่ภายใต้แก่นเรื่องเดียวกัน

แก่นเรื่อง (Theme) คือ การจัดการกลุ่มศัพท์จากหมวดหมู่ต่าง ๆ นำมาจัดกลุ่มใหม่และกำหนดกรอบของกลุ่มศัพท์นั้นตามความสอดคล้องของความหมายของศัพท์ โดยใช้กระบวนการสังเคราะห์จากการศึกษาและวิเคราะห์สาระสำคัญของสาระการเรียนรู้แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ แบบเรียนภาษาฝรั่งเศส Adosphere 1-2 ที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการเรียนการสอน และการสำรวจความสนใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วยแก่นเรื่องทั้งหมด 5 แก่นเรื่อง ได้แก่ 1) Les vêtements (เสื้อผ้าและการแต่งกาย) 2) La consommation (การอุปโภคและบริโภค) 3) Le voyage (การเดินทางท่องเที่ยว) 4) L'idole (บุคคลที่ชื่นชอบ) และ 5) La maison (การใช้ชีวิตในบ้าน)

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ ชุดการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง มีลักษณะเป็นชุดการจัดการเรียนการสอนประกอบการบรรยายและชุดกิจกรรมสำหรับการทำกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน โดยครูเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมร่วมกับนักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและมีปฏิสัมพันธ์กันในห้องเรียน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่อง เป็นฐาน คือ ชุดการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนศัพท์ภาษาฝรั่งเศสกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง พัฒนาขึ้นจากหลักการสำคัญของแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Learning) และแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน (Theme-based Learning) โดยเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับศัพท์และมีความสามารถในการนำศัพท์ไปใช้ตามทักษะการสื่อสารทั้ง 4 ทักษะ ซึ่งมีการกำหนดแก่นเรื่องในการเรียนรู้ โดยแก่นเรื่องของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละชุดมาจากความสนใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างร่วมกับการสังเคราะห์สาระสำคัญจากสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ การรวบรวมศัพท์ที่ปรากฏในแบบเรียนที่นักเรียนใช้ในการเรียนการสอน และเกณฑ์ระดับความสามารถของผู้ใช้ภาษาต่างประเทศขั้นพื้นฐาน ระดับ A1-A1+ ตามกรอบแนวคิดของ CECRL อีกทั้งมีการกำหนดกรอบของศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับแก่นเรื่องนั้นเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ศัพท์ที่สอดคล้องและเชื่อมโยงจากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริงของนักเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ภายในแต่ละแก่นเรื่องเป็นกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในศัพท์ควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติการนำศัพท์มาใช้ในการสื่อสาร ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างมีความหมายผ่านกระบวนการสร้างองค์ความรู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 5 ชุดจากแก่นเรื่อง 5 แก่นเรื่อง ในแต่ละแก่นเรื่องประกอบด้วยแผนกิจกรรมการเรียนรู้ 2-3 แผนกิจกรรม

นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนภาษาฝรั่งเศสของโรงเรียนรัฐบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ประโยชน์ที่ได้รับ

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานที่ผู้วิจัยพัฒนานี้ สามารถช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส โดยมีความรู้และความเข้าใจในความหมาย โครงสร้างและหน้าที่ของศัพท์ภาษาฝรั่งเศสในบริบทที่ปรากฏและนักเรียนสามารถนำศัพท์ภาษาฝรั่งเศสมาใช้ในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้เป็นชุดกิจกรรมนำร่องสำหรับการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนแห่งอื่น ๆ และเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นอื่นต่อไป

3. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารที่พัฒนาขึ้นเป็นอีกแนวทางหนึ่งสำหรับครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอาจนำไปปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนทั่วไปได้

4. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นนี้มีประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการใช้เป็นต้นแบบของการสร้างแบบเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ และสื่อประกอบการเรียนรู้ต่าง ๆ สำหรับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ความหมายของศัพท์
2. ความสามารถด้านศัพท์
 - 2.1 ความหมายของความสามารถด้านศัพท์
 - 2.2 องค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์
 - 2.3 การเรียนการสอนศัพท์
 - 2.4 กลวิธีการเรียนรู้ศัพท์
 - 2.5 การวัดและประเมินผลความสามารถด้านศัพท์
3. แนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Learning)
 - 3.1 ความหมายของแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร
 - 3.2 หลักการของแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร
 - 3.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร
 - 3.4 ลักษณะกิจกรรมตามแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร
 - 3.5 แนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารกับความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส
4. แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน (Theme-based Learning)
 - 4.1 ความหมายของแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน
 - 4.2 ทฤษฎีและหลักการสำคัญของแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน
 - 4.3 การนำแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานมาใช้ในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
 - 4.4 ขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน
 - 4.5 แนวทางการประเมินผลตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน
 - 4.6 แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานกับความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส
5. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 5.1 ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

- 5.2 แนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้
- 5.3 ประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้
- 5.4 องค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้
- 5.5 การทดสอบประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้
- 6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ
- 7. กรอบแนวคิดการวิจัย

1. ความหมายของศัพท์

เมื่อกล่าวถึงคำว่า “คำศัพท์” จะพบว่ามีความหมายในภาษาอังกฤษที่สัมพันธ์กับคำนี้ 3 คำ ได้แก่ word vocabulary และ lexis ซึ่งในภาษาไทย คำว่า word หมายถึง “คำ” ส่วนคำว่า vocabulary หมายถึง “คำศัพท์” และคำว่า lexis หมายถึง “ศัพท์” (ราชบัณฑิตยสภา, 2562) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษานิยามของคำภาษาอังกฤษทั้ง 3 คำข้างต้น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

Jackson and Amvela (2000) กล่าวว่า “คำ” หมายถึงหน่วยที่ปรากฏในโครงสร้างโดยไม่สามารถมีส่วนอื่นมาแทรกได้ ซึ่งประกอบด้วยหน่วยคำ (Morpheme) หน่วยเดียวหรือมากกว่า และสามารถปรากฏในโครงสร้างของวลีหรือกลุ่มคำก็ได้ ส่วนคำว่า “คำศัพท์” หมายถึง ชุดของคำหรือกลุ่มของคำ

Flexner (2003) กล่าวว่า “คำ” หมายถึง หน่วยของภาษาที่ประกอบขึ้นมาจากเสียงหรือตัวอักษรซึ่งช่วยในการสื่อความหมาย ส่วนคำว่า “คำศัพท์” หมายถึง ชุดของคำที่คนคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งรู้และนำมาใช้

Macmillan (2019) ให้ความหมายของคำว่า “คำ” และ “คำศัพท์” ว่า “คำ” หมายถึง หน่วยใดหน่วยหนึ่งของภาษาเขียนหรือภาษาพูด ส่วนคำว่า “คำศัพท์” หมายถึง กลุ่มของคำที่คนคนหนึ่งรู้ หรือกลุ่มของคำในภาษาใดภาษาหนึ่ง

Merriam-Webster (2019) ให้ความหมายของคำว่า “คำ” และ “คำศัพท์” ว่า “คำ” หมายถึง เสียงพูดหรือชุดของเสียงพูดที่เป็นสัญลักษณ์และใช้สื่อความหมาย ส่วนคำว่า “คำศัพท์” หมายถึง คำที่ประกอบขึ้นเป็นภาษา หรือกลุ่มคำที่คนคนหนึ่งรู้และนำมาใช้

Cambridge (2019) ให้ความหมายของคำว่า “คำ” และ “คำศัพท์” ว่า “คำ” หมายถึง หน่วยของภาษาใดภาษาหนึ่งที่มีความหมายและนำมาใช้พูดหรือเขียน ส่วนคำว่า “คำศัพท์” หมายถึง กลุ่มคำที่คนคนหนึ่งรู้และนำมาใช้ในภาษา

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า “คำ” หมายถึงหน่วยของภาษาที่ประกอบด้วยเสียงและตัวอักษร ส่วนคำว่า “คำศัพท์” หมายถึงกลุ่มของคำในภาษาที่บุคคลหนึ่งรู้และนำมาใช้

เมื่อศึกษานิยามของคำว่า “ศัพท์” ตามความหมายทางภาษาศาสตร์ มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า “คำศัพท์” ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

Jackson and Amvela (2000) กล่าวว่า “คำศัพท์” และ “ศัพท์” เป็นคำที่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน (synonym)

Neuman and Dwyer (2009) กล่าวว่า “คำศัพท์” หรือ “ศัพท์” หมายถึงคำซึ่งเราต้องรู้เพื่อนำไปใช้ในการติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการพูดและการฟัง

Macmillan (2019) ให้ความหมายของคำว่า “ศัพท์” ว่า หมายถึง กลุ่มคำในภาษาใดภาษาหนึ่ง และระบุคำที่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน (synonym) คือคำว่า “คำศัพท์”

Merriam-Webster (2019) ให้ความหมายของคำว่า “ศัพท์” ว่า หมายถึง ศัพท์ในภาษาหรือของกลุ่มคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือของสาขาใดสาขาหนึ่ง ซึ่งมีความหมายครอบคลุมคำว่า “คำศัพท์” รวมอยู่ด้วย

Collins (2019) ให้ความหมายของคำว่า “ศัพท์” ว่า หมายถึง ชุดของคำในภาษาที่ครอบคลุมทั้งรูปคำที่มีความหมายและโครงสร้างทางไวยากรณ์ ส่วนคำว่า “คำศัพท์” หมายถึง ชุดของคำที่คนคนหนึ่งรู้ในภาษาใดภาษาหนึ่ง

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า “ศัพท์” เป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า “คำศัพท์” โดยคำว่า “ศัพท์” เป็นคำที่ถูกใช้ในมุมมองของนักภาษาศาสตร์ ซึ่งจะครอบคลุมถึงความหมายของคำที่กล่าวถึงรูปทางภาษาและโครงสร้างทางไวยากรณ์ ในขณะที่คำว่า “คำศัพท์” เป็นคำที่คนทั่วไปและนักศึกษานำมาใช้ โดยสื่อความหมายถึงกลุ่มคำในภาษาที่บุคคลหนึ่งนำมาใช้ แต่คำทั้งสองคำดังกล่าวสามารถใช้ทดแทนกันได้ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้คำว่า “ศัพท์” (lexis) ในงานวิจัยนี้ เนื่องจากเป็นคำที่สื่อความหมายครอบคลุมถึงรูปทางภาษาและโครงสร้างทางไวยากรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับขอบเขตการวิจัยที่ผู้วิจัยศึกษาและกำหนดไว้

2. ความสามารถด้านศัพท์

2.1. ความหมายของความสามารถด้านศัพท์

เมื่อกล่าวถึงคำว่า “ความสามารถด้านศัพท์” ในภาษาอังกฤษจะพบว่ามี 3 คำที่นิยมนำมาใช้ ได้แก่ lexical competence , vocabulary knowledge และ vocabulary competence ซึ่งจากการศึกษาและพิจารณาพบว่าทั้ง 3 คำสื่อความหมายใกล้เคียงกันและมีการนำมาใช้แทนกันได้ ในมุมมองทางภาษาดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกใช้คำว่า “ความสามารถด้านศัพท์” (lexical competence) เนื่องจากผู้วิจัยเลือกใช้คำว่า lexis ที่มีความหมายครอบคลุมถึงรูปทางภาษาและโครงสร้างทาง

ไวยากรณ์ และ เลือกใช้คำว่า competence ตามความหมายจากราชบัณฑิตยสภา (2562) ซึ่งตรงกับคำว่า “สามัคติยะ” หรือ “ความสามารถ” ในภาษาไทย เนื่องจากความหมายของคำทั้งสองคำข้างต้นในภาษาไทยครอบคลุมถึงมิติที่เกี่ยวข้องกับความรู้ (knowledge) รวมอยู่ด้วย

ทั้งนี้นักการศึกษาและนักภาษาศาสตร์กล่าวถึงความหมายของความสามารถด้านศัพท์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

Meara (1996a) กล่าวว่า ความสามารถด้านศัพท์ หมายถึง รูปแบบของศัพท์ที่ผู้พูดนำมาใช้ได้อย่างสมบูรณ์ โดยมีความเชื่อมโยงกันทั้งความหมายทางภาษาและโครงสร้างในประโยค

Marconi (1997) กล่าวว่า ความสามารถด้านศัพท์ หมายถึง ความรู้และความสามารถที่สัมพันธ์กับความเข้าใจภาษาของผู้พูด

Nation (2001) กล่าวว่า ความสามารถด้านศัพท์ หมายถึง การรู้ศัพท์ในรูปของคำที่ใช้พูด คำที่ใช้เขียน ส่วนของคำ การรู้ความหมาย และการเชื่อมโยงความหมายทั้งในบริบทและนอกบริบท ตลอดจนสามารถใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับบริบทที่หลากหลาย

Laufer and Goldstein (2004) กล่าวถึงความสามารถด้านศัพท์ว่าเกี่ยวข้องกับระดับของการรู้ศัพท์ ซึ่งเริ่มต้นจากความคุ้นเคยในศัพท์ ไปจนถึงความสามารถในการใช้ศัพท์อย่างถูกต้องในบริบทที่หลากหลาย

Moghadam et al. (2012) กล่าวว่า ความสามารถด้านศัพท์อย่างสมบูรณ์ควรรวมความรู้และความสามารถทางภาษาหลากหลายประเภทตั้งแต่ การออกเสียง การสะกดคำ และหน่วยของคำ ตลอดจนความสัมพันธ์ทางคำและความหมายของคำกับคำอื่นๆ ในภาษา รวมถึงการใช้คำตรงข้าม คำพ้องความหมาย การสะกดคำและการแปลความหมาย

Cavo and Mendingueta (2017) กล่าวว่า ความสามารถด้านศัพท์ หมายถึง กลุ่มของความรู้ (ซึ่งครอบคลุมถึงรูปทางภาษา ความหมาย และการนำศัพท์ไปใช้) ความสามารถ และทักษะ ที่บุคคลคนหนึ่งได้รับการพัฒนาและนำไปประยุกต์ใช้ในการสื่อสารที่มีบริบทแตกต่างกัน

ความหมายของความสามารถด้านศัพท์ดังกล่าวสอดคล้องกับกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป หรือ The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) ที่ให้ความหมายของความสามารถด้านศัพท์ไว้ว่า หมายถึง ความรู้และความสามารถในการใช้ศัพท์ในภาษาใดภาษาหนึ่ง

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า “ความสามารถด้านศัพท์” หมายถึง ความรู้และความสามารถในการใช้ศัพท์ได้อย่างเหมาะสมด้วยวิธีการที่มีประสิทธิภาพ โดยเกิดความสัมพันธ์กันทั้งด้านรูปคำ การออกเสียง ความหมาย โครงสร้างทางภาษาและประโยค ตลอดจนสามารถใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับบริบทที่หลากหลาย

2.2. องค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์

การมีความสามารถด้านศัพท์เป็นความสามารถของบุคคลในการนำความรู้และความสามารถทางศัพท์ มาใช้เพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อศึกษาองค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์ มีนักวิชาการและนักภาษาศาสตร์กล่าวถึงองค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์ไว้ใกล้เคียงกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

Chapelle (1998) กล่าวถึงองค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์ว่า ประกอบด้วย 4 มิติ ได้แก่

1) ปริมาณศัพท์ที่ควรรู้ (vocabulary size) หมายถึง ปริมาณศัพท์ที่นักเรียนควรรู้ในภาษาที่เรียน

2) ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของคำ (knowledge of word characteristics) หมายถึง นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับความหมายหลักของศัพท์ หน้าที่ของศัพท์ และลักษณะของคำ เช่น หน่วยเสียง รูปคำ คำปรากฏร่วม เป็นต้น

3) การจัดการศัพท์ (lexicon organization) หมายถึง นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของศัพท์นั้นกับคำอื่นในประโยคทั้งด้านความหมายตามบริบทและหน้าที่ของศัพท์ในประโยค

4) กระบวนการในการเข้าถึงศัพท์ (processes of lexical access) หมายถึง วิธีการที่นักเรียนสามารถนำศัพท์ไปใช้ในการสื่อสาร ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เช่น ความถี่ของศัพท์ที่นักเรียนได้พบ เป็นต้น

ในขณะที่ Henriksen (1999) ได้เสนอว่าความสามารถด้านศัพท์ประกอบด้วยมิติที่เกี่ยวข้อง 3 มิติ ซึ่งผนวกองค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์ในบางมิติของ Chapelle (1998) เข้าด้วยกัน ได้แก่

1) มิติด้านความรู้ในศัพท์ (The partial and precise knowledge dimension) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนที่มีความรู้ในศัพท์แต่ละคำมากหรือน้อยเพียงใด โดยสามารถจำแนกได้เป็น 3 ระดับ ได้แก่ (1) ความสามารถในการระลึกได้ว่าศัพท์นั้นมีอยู่ในภาษาที่เรียนหรือไม่ (2) ความรู้ในปริมาณศัพท์ที่มากเพียงพอต่อความต้องการจำเป็นของนักเรียน โดยนักเรียนไม่จำเป็นต้องรู้ทุกความหมายของศัพท์นั้น แต่ต้องรู้ความหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง อีกทั้งนักเรียนแต่ละคนยังมีความต้องการด้านปริมาณศัพท์ที่แตกต่างกัน และ (3) ความสามารถในการใช้ศัพท์อย่างสมบูรณ์ โดยเกิดจากการที่นักเรียนพบศัพท์บ่อยครั้งและพบในบริบทที่แตกต่าง ทำให้นักเรียน มีความสามารถในการใช้ศัพท์นั้นได้อย่างถ่องแท้

2) มิติด้านความรู้ในเชิงลึก (The depth of Knowledge dimension) หมายถึง การที่นักเรียนมีการจัดระบบศัพท์ของตนเอง โดยความรู้ในเชิงลึกไม่ได้หมายความว่าความถี่ด้าน ความหมายเพียงอย่างเดียว แต่รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างศัพท์ที่เรียนกับศัพท์อื่นในภาษา เช่น คำ พ้องความหมาย คำตรงข้าม คำปรากฏร่วม เป็นต้น

3) มิติด้านการรับสารและส่งสาร (The receptive-productive dimension) หมายถึงความสามารถในการใช้ศัพท์ของนักเรียนเพื่อการรับสาร คือ ทักษะการฟัง และทักษะการ อ่าน และเพื่อการส่งสาร คือ ทักษะการพูด และทักษะการเขียน เช่น สกอตได้ ออกเสียงได้ บอก ความหมายของศัพท์ได้ นำมาใช้ในประโยคตามหลักไวยากรณ์ได้ เลือกใช้ศัพท์ให้เหมาะสมกับบริบท ได้ เป็นต้น

Qian (2002) ได้นำเสนอองค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์ว่า ประกอบด้วย 4 มิติ ซึ่ง พัฒนามาจากองค์ประกอบของนักการศึกษาและนักภาษาศาสตร์หลายท่าน ได้แก่ Chappelle (1998) Henriksen (1999) และ Nation (2001) ดังนี้

1) มิติด้านปริมาณศัพท์ที่ควรรู้ (vocabulary size) ซึ่งหมายถึงปริมาณของศัพท์ที่ นักเรียนควรรู้ความหมาย

2) มิติด้านความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวลึก (depth of vocabulary knowledge) ซึ่ง รวมถึงความรู้เกี่ยวกับลักษณะของคำ เช่น หน่วยเสียง รูปคำ ประโยค ความหมาย คำปรากฏร่วม เป็นต้น

3) มิติด้านการจัดการศัพท์ (lexical organization)

4) มิติด้านการใช้ศัพท์เพื่อการรับสาร-ส่งสาร (automaticity of receptive-productive knowledge) ซึ่งหมายถึงความสามารถในการใช้ศัพท์เพื่อวัตถุประสงค์ด้านการรับสาร และส่งสาร ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างศัพท์กับคำอื่นๆในคลังศัพท์

ต่อมา Meara (2005) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์ ซึ่งใกล้เคียงกับ องค์ประกอบของ Qian (2002) โดยกล่าวว่ามิติที่เกี่ยวข้องกับความสามารถด้านศัพท์ 3 มิติ ได้แก่

1) มิติด้านปริมาณศัพท์ที่ควรรู้ (vocabulary size) หมายถึงปริมาณศัพท์ที่รู้ใน ภาษาที่เรียน

2) มิติด้านการจัดการศัพท์ (vocabulary organization) หมายถึงการจัดการศัพท์ ซึ่งสัมพันธ์กับคำอื่นๆในประโยค

3) มิติด้านการนำศัพท์ไปใช้ (vocabulary accessibility) หมายถึง การนำศัพท์ที่รู้ มาใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและเหมาะสม

ในขณะที่ Daller et al. (2007 อ้างถึงใน Gyllstad, 2013) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของ ความสามารถด้านศัพท์ว่ามีมิติที่เกี่ยวข้อง 3 มิติ ได้แก่

1) ความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวกว้าง (lexical breadth) โดยกล่าวถึงปริมาณศัพท์ที่ควรรู้ ซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์ในมิติด้านปริมาณศัพท์ที่ควรรู้ (size) ของ Chapelle (1998), Qian (2002) และ Meara (2005)

2) ความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวลึก (lexical depth) ซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์ในมิติความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวลึก (depth) ของ Henriksen (1999) และ Qian (2002)

3) ความคล่องแคล่วในการใช้ศัพท์ (lexical fluency) ซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์ในมิติการนำศัพท์ไปใช้ (vocabulary accessibility) ของ Meara (2005)

ต่อมา Yuksel (2011) นำเสนอองค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์ว่ามีมิติที่เกี่ยวข้อง 3 มิติ ได้แก่

1) มิติด้านปริมาณศัพท์ (size) ซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์ในมิติด้านปริมาณศัพท์ที่ควรรู้ (size) ของ Chapelle (1998), Qian (2002) Meara (2005) และ Daller et al. (2007)

2) มิติด้านความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวลึก (depth) ซึ่งมีลักษณะเดียวกับองค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์ของนักวิชาการหลายท่าน ได้แก่ Henriksen (1999), Qian (2002) และ Daller et al. (2007)

3) มิติด้านการนำศัพท์ไปใช้ (use of vocabulary) ซึ่งมุ่งเน้นไปที่การนำศัพท์ไปใช้เพื่อการสื่อสารอย่างถูกต้องและเหมาะสม

ในขณะที่ Nation (2013) นำเสนอองค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์โดยประกอบด้วยมิติที่เกี่ยวข้อง 3 มิติ ซึ่งแตกต่างจากองค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์ของนักวิชาการอื่นในบางส่วน ได้แก่ 1) มิติด้านรูปคำ (form) 2) มิติด้านความหมายของคำ (meaning) และ 3) มิติด้านการนำศัพท์ไปใช้ (use) โดยนำเสนอในรูปแบบของตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ในศัพท์และความสามารถในการใช้ศัพท์ตามทักษะที่ใช้ในการสื่อสาร ซึ่งแบ่งเป็นความสามารถด้านศัพท์เพื่อรับสาร (R) และความสามารถด้านศัพท์เพื่อส่งสาร (P) ดังนี้

ตารางที่ 1 องค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์ตามแนวคิดของ Nation (2013 : 27)

รูปคำ	การพูด	R	ศัพท์นั้นมีวิธีการออกเสียงอย่างไร
		P	ศัพท์นั้นออกเสียงอย่างไร
	การเขียน	R	ศัพท์นั้นมีรูปเขียนเป็นอย่างไร
		P	ศัพท์นั้นสะกดและเขียนอย่างไร
	ส่วนประกอบของคำ	R	ศัพท์นั้นมีหน้าที่อะไรบ้างหรือมีส่วนประกอบอย่างไร
		P	หน้าที่ใดของศัพท์ที่ต้องนำมาใช้เพื่อสื่อความหมายตามบริบท
ความหมายของคำ	รูปคำและความหมาย	R	ศัพท์นั้นสื่อความหมายว่าอะไร
		P	รูปคำใดที่สามารถนำมาใช้เพื่อสื่อความหมายตามบริบท
	แนวคิดและการอ้างอิง	R	ศัพท์ใดบ้างที่สัมพันธ์กับแนวคิดหลักของประโยค
		P	ศัพท์ใดที่สามารถนำมาใช้กับแนวคิดหลักของประโยคได้
	ความสัมพันธ์	R	คำอื่นใดบ้างที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับศัพท์นั้น
		P	คำอื่นใดบ้างที่สามารถนำมาใช้ทดแทนศัพท์นั้นได้
การนำคำไปใช้	โครงสร้างทางไวยากรณ์	R	ศัพท์นั้นสามารถปรากฏอยู่ในโครงสร้างประโยคแบบใดบ้าง
		P	โครงสร้างประโยคแบบใดที่ต้องใช้ศัพท์นั้น
	การปรากฏร่วม	R	ศัพท์นั้นสามารถใช้กับคำปรากฏร่วมใดได้บ้าง
		P	ศัพท์นั้นต้องใช้กับคำปรากฏร่วมคำใดตามบริบท
	ข้อจำกัดในการใช้	R	ศัพท์นั้นสามารถปรากฏอยู่ในประโยคใด สถานการณ์ใด และมีลักษณะเป็นอย่างไร
		P	สามารถใช้ศัพท์นั้นตามบริบทและสถานการณ์ได้อย่างไร

* R หมายถึง ความสามารถด้านศัพท์เพื่อการรับสาร

P หมายถึง ความสามารถด้านศัพท์เพื่อการส่งสาร

เมื่อพิจารณาข้อมูลจากตารางข้างต้นพบว่า องค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์ตามแนวคิดของ Nation (2013) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบในมิติด้านความรู้ในศัพท์เรื่องรูปคำ ความหมาย และการนำไปใช้ กับมิติด้านความสามารถในการใช้ศัพท์ตามวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการสื่อสาร ซึ่งแบ่งเป็นความสามารถในการใช้ศัพท์เพื่อรับสาร และความสามารถในการใช้ศัพท์เพื่อส่งสาร โดยนักเรียนจะมีความสามารถในการใช้ศัพท์เพื่อรับสารได้นั้น นักเรียนต้องสามารถจำแนกเสียงและรูปเขียนของศัพท์ที่ฟังและอ่านได้ บอกหน้าที่หรือส่วนประกอบของศัพท์นั้นได้ บอกความหมายของศัพท์ที่ฟังและอ่านได้ บอกความสัมพันธ์ระหว่างศัพท์กับประโยคที่ฟังและอ่านได้ บอกความสัมพันธ์ระหว่างศัพท์นั้นกับศัพท์อื่นที่มีความหมายใกล้เคียงกันหรือกับคำปรากฏร่วมอื่นๆได้ บอกได้ว่าจะพบศัพท์นั้นในโครงสร้างประโยคแบบใดและในสถานการณ์ใด ในขณะที่นักเรียนจะมีความสามารถในการ

ใช้ศัพท์เพื่อส่งสารนั้น นักเรียนต้องสามารถออกเสียงและสะกดศัพท์นั้นได้ นำไปใช้ในประโยคได้
เหมาะสมกับความหมาย โครงสร้างทางภาษา และบริบท นอกจากนั้นยังสามารถใช้ศัพท์นั้นร่วมกับคำ
ปรากฏร่วมอื่นๆ หรือใช้ศัพท์อื่นมาทดแทนศัพท์นั้นได้

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์จากการศึกษาเอกสารและ
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ในรูปแบบของตารางตรวจสอบรายการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์							
	ปริมาณศัพท์ (size)	การจัดการศัพท์ (organization)	ความรู้เกี่ยวกับรูปคำ (Form)	ความรู้เกี่ยวกับความหมายของศัพท์ (meaning)	ความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวกว้าง (breadth)	ความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวลึก (depth)	การนำศัพท์ไปใช้/ความคล่องแคล่วในการใช้ศัพท์ (use / fluency)
Chapelle (1998)	✓	✓				✓	✓
Henriksen (1999)					✓	✓	✓
Qian (2002)	✓	✓				✓	✓
Meara (2005)	✓	✓					✓
Daller et al. (2007 อ้างถึงใน Gyllstad, 2013)					✓	✓	✓
Yuksel (2011)	✓					✓	✓
Nation (2013)			✓	✓			✓

เมื่อพิจารณาตามตารางการสังเคราะห์องค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น พบว่าองค์ประกอบด้านการนำศัพท์ไปใช้หรือความเชี่ยวชาญในการใช้ศัพท์ (use/fluency) เป็นองค์ประกอบที่ถูกกล่าวถึงในทุกเอกสารและงานวิจัย รองลงมาคือองค์ประกอบด้านความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวลึก (depth) และเมื่อพิจารณาลักษณะขององค์ประกอบด้านปริมาณศัพท์ การจัดการศัพท์ ความรู้เกี่ยวกับรูปคำ และความรู้เกี่ยวกับความหมายของศัพท์สามารถนำมาจัดอยู่ในกลุ่มขององค์ประกอบด้านความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวกว้างและแนวลึกได้ ดังนั้นจึงสะท้อนให้เห็นว่าการมีความสามารถด้านศัพท์ต้องประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับศัพท์และความสามารถในการนำศัพท์ไปใช้

ดังนั้นเมื่อศึกษาองค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจึงสามารถสรุปได้ว่า ความสามารถด้านศัพท์ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบใหญ่ ได้แก่

1. ความรู้เกี่ยวกับศัพท์ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1.1. ความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวกว้าง (breadth) หมายถึง ปริมาณของศัพท์ที่นักเรียนรู้และสามารถระลึกความหมายได้ โดยนักเรียนสามารถระบุศัพท์และความหมายหลักของศัพท์นั้นได้ เช่น นักเรียนสามารถบอกความหมายเมื่อพบคำว่า *grand* ในภาษาฝรั่งเศส โดย คำว่า *grand* มีความหมายหลัก หมายถึง รูปร่างสูงใหญ่หรือขนาดใหญ่ เป็นต้น

1.2. ความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวลึก (depth) หมายถึง การที่นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการศัพท์ (organization) โดยมีความรู้เกี่ยวกับความหมายของศัพท์ตามบริบท ความรู้เกี่ยวกับประเภทของศัพท์ตามหลักไวยากรณ์ การระบุส่วนประกอบของศัพท์ ตลอดจนการระบุคำปรากฏร่วมและระบุความสัมพันธ์ของศัพท์นั้นกับคำอื่นๆ ดังนี้

1) ความรู้เกี่ยวกับความหมายของศัพท์ตามบริบท โดยนักเรียนสามารถบอกความหมายของศัพท์ที่ปรากฏตามบริบทได้ เช่น ในประโยคที่ว่า *Il fait beau*. ในภาษาฝรั่งเศส นักเรียนสามารถบอกได้ว่าคำว่า *beau* ในบริบทดังกล่าวหมายถึง ดี โดยใช้ในการบรรยายสภาพอากาศว่ามีอากาศดีตามบริบทดังกล่าว เป็นต้น

2) ความรู้เกี่ยวกับประเภทของศัพท์ตามหลักไวยากรณ์ โดยนักเรียนสามารถระบุประเภทของศัพท์ตามโครงสร้างทางไวยากรณ์ได้ เช่น ในประโยคที่ว่า *Le chat est sur la table*. นักเรียนสามารถบอกได้ว่าคำว่า *le chat* และ *la table* เป็นคำนาม คำว่า *sur* เป็นคำบุพบท เป็นต้น

3) การระบุส่วนประกอบของศัพท์ โดยนักเรียนสามารถจำแนกส่วนประกอบของศัพท์ได้ เช่น คำว่า *le pouvoir* ในภาษาฝรั่งเศส นักเรียนสามารถบอกได้ว่าศัพท์คำนี้ประกอบด้วยคำนำหน้านาม เพศชาย เอกพจน์ คือ *le* และศัพท์ดังกล่าวเป็นคำนาม เป็นต้น

4) การระบุคำปรากฏร่วมและระบุความสัมพันธ์ของศัพท์นั้นกับคำอื่นๆ โดยนักเรียนสามารถระบุคำปรากฏร่วมของศัพท์ได้ เช่น ในภาษาฝรั่งเศส เมื่อต้องการบอกสถานที่ โดยใช้กับชื่อเมือง เช่น คำว่า *Bangkok* ต้องใช้กับบุพบท *à* แต่ถ้าใช้กับชื่อประเทศ เช่น คำว่า *France* ต้องใช้กับบุพบท *en* เป็นต้น

2. ความสามารถในการใช้ศัพท์ หมายถึง ความสามารถในการนำศัพท์ภาษาฝรั่งเศสมาใช้ตามวัตถุประสงค์ในขณะรับสารและส่งสารตามการสื่อสารทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

2.1 ความสามารถในการใช้ศัพท์ในการฟัง หมายถึง นักเรียนสามารถระบุศัพท์ และบอกความหมายศัพท์เมื่อปรากฏในบริบทตามที่ได้ฟังได้ถูกต้อง

2.2 ความสามารถในการใช้ศัพท์ในการพูด หมายถึง นักเรียนสามารถพูดออกเสียงศัพท์ และสามารถใช้ศัพท์พูดเป็นประโยคสั้น ๆ ได้ถูกต้องตามความหมายและหน้าที่ของศัพท์

2.3 ความสามารถในการใช้ศัพท์ในการอ่าน หมายถึง นักเรียนสามารถบอกความหมายของศัพท์และบอกความหมายของประโยคที่มีศัพท์ปรากฏอยู่ในบริบทตามที่ได้อ่านได้ถูกต้อง

2.4 ความสามารถในการใช้ศัพท์ในการเขียน หมายถึง นักเรียนสามารถเขียนสะกดศัพท์ และสามารถเขียนศัพท์ในรูปประโยคสั้น ๆ ได้ถูกต้องตามหน้าที่และความหมายของศัพท์

2.3. การเรียนการสอนศัพท์

เมื่อศึกษาการเรียนการสอนศัพท์ในภาษาต่างประเทศ พบว่ามีนักวิชาการและนักวิจัยที่ได้เสนอวิธีการเรียนการสอนศัพท์ (Hinkel, 2006; Nation, 2005) โดยแบ่งระดับศัพท์ที่ควรสอนออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ 1) ศัพท์พื้นฐาน หมายถึงศัพท์ที่ใช้ทั่วไปและสามารถจดจำได้ง่าย เช่น ศัพท์ในภาษาฝรั่งเศส คำว่า *la vie* (ชีวิต) *le jour* (วัน) เป็นต้น 2) ศัพท์วิชาการและศัพท์อื่น ๆ ที่ใช้กันค่อนข้างบ่อยทางวิชาการ เช่น ศัพท์ในภาษาฝรั่งเศส คำว่า *l'écologie* (นิเวศวิทยา) *le vaccin* (วัคซีน) เป็นต้น และ 3) ศัพท์ที่ใช้ไม่บ่อยนักหรือศัพท์เฉพาะวงการ เช่น ศัพท์ในภาษาฝรั่งเศส คำว่า *le logiciel* (โปรแกรม เป็นศัพท์ที่ใช้ในวงการคอมพิวเตอร์) *la pandémie* (โรคระบาด เป็นศัพท์ที่ใช้ในวงการแพทย์) เป็นต้น

สำหรับวิธีการสอนศัพท์ในปัจจุบัน สามารถจำแนกรูปแบบวิธีการสอนศัพท์ออกเป็น 2 แบบ (Hulstijn, 2001; Nation, 2005) คือ

1. การเรียนรู้โดยบังเอิญ (incidental instruction) เป็นการสอนศัพท์ที่นักเรียนจะได้เรียนรู้ศัพท์ผ่านทักษะการสื่อสารอื่นๆ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน หรือผ่านกิจกรรมการสื่อสารที่มีความน่าสนใจสำหรับนักเรียน โดยไม่มีการสอนศัพท์หรือกฎไวยากรณ์โดยตรง เนื่องจากเชื่อว่านักเรียนสามารถเรียนรู้ได้จากบริบท จึงเป็นการสอนที่เน้นความหมายมากกว่ารูปลักษณ์ จึงเป็นวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มีความรู้ภาษาในระดับสูง

2. การเรียนรู้แบบตั้งใจ (intentional instruction) เป็นการสอนศัพท์โดยตรง ซึ่งครูจะต้องวิเคราะห์ว่าศัพท์ใดที่นักเรียนควรรู้ และนำศัพท์นั้นไปสอนโดยตรงด้วยการสอนความหมาย หรือใช้กิจกรรม อาจใช้หลักการวิเคราะห์รากศัพท์และหน่วยคำเติม (affix) ของศัพท์นั้นเข้ามาช่วยในกระบวนการเรียนการสอน นอกจากนี้ครูต้องสอนวิธีการใช้ศัพท์นั้นในบริบทที่เหมาะสม

เมื่อศึกษาการเรียนการสอนศัพท์ตามแนวคิดของ Nation (2013) พบว่าสำหรับการเรียนการสอนศัพท์ภาษาต่างประเทศ สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงคือการกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนศัพท์ สำหรับนักเรียนภาษาต่างประเทศในระดับเริ่มต้นควรเน้นการเรียนรู้ศัพท์ในระดับศัพท์ที่พบบ่อย และใช้กันทั่วไปในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังได้นำเสนอกิจกรรมการเรียนการสอนศัพท์โดยจำแนกตามองค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์ ตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 3 กิจกรรมการเรียนการสอนศัพท์โดยจำแนกตามองค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์ (Nation, 2013; 132)

องค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์		กิจกรรมการเรียนการสอนศัพท์
รูปคำ	การพูด	การออกเสียงศัพท์ การฝึกออกเสียงตามสัทศาสตร์ของศัพท์ การอ่านออกเสียง (reading aloud)
	การเขียน	การเขียนตามคำบอก การค้นพบกฎการสะกดคำ
	ส่วนประกอบของคำ	การเติมส่วนประกอบของคำลงในตาราง การตัดแบ่งคำประสม การสร้างคำประสม การเลือกรูปคำที่ถูกต้อง การค้นหาที่มาของคำ
ความหมายของคำ	รูปคำและความหมาย	การใช้บัตรศัพท์ การใช้เทคนิคคำหลัก การจับคู่คำกับความหมาย การวิเคราะห์ความหมายของประโยค การวาดภาพจากศัพท์ การสอนแบบเพื่อนช่วยสอน (peer teaching) เกมปริศนา การตอบถูกหรือผิด

องค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์		กิจกรรมการเรียนรู้การสอนศัพท์
	แนวคิดและการอ้างอิง	การหาความหมายทั่วไปของคำ การหาความหมายที่เหมาะสมกับบริบท การใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบของความหมาย (semantic feature analysis) การตอบคำถามโดยใช้ภาษาเป้าหมาย การเล่นเกมส์สืบหาคำ
	ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ (ต่อ)	การค้นหาคำที่สามารถใช้แทนกันได้ การอธิบายความสัมพันธ์ทางความหมาย การสร้างแผนผังคำ การจัดประเภทคำ การหาคำที่มีความหมายตรงข้าม
		การเรียนรู้เหตุและผล การเรียนรู้ความสัมพันธ์ การหาตัวอย่างคำ
การนำคำไปใช้	โครงสร้างทางไวยากรณ์	การจับคู่ประโยคที่หายไป การเติมคำลงในช่องว่างของประโยค
	การปรากฏร่วม	การจับคู่คำปรากฏร่วม การหาคำปรากฏร่วม การวิเคราะห์และจัดกลุ่มคำปรากฏร่วม
	ข้อจำกัดในการใช้	การระบุข้อจำกัดในการใช้ การจัดกลุ่มข้อจำกัดในการใช้

ตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการเรียนการสอนศัพท์มีกิจกรรมที่สามารถนำมาใช้ตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ศัพท์ตามองค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์ ทั้งนี้กิจกรรมแต่ละกิจกรรมสามารถนำมาใช้ร่วมกันหรือประกอบกันได้เพื่อช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.4 กลวิธีการเรียนรู้ศัพท์

กลวิธีการเรียนรู้ศัพท์เป็นวิธีที่ใช้ในการทำความเข้าใจและเรียนรู้ความหมายของศัพท์ ตลอดจนช่วยในการจดจำศัพท์แต่ละคำ โดยเฉพาะสำหรับผู้เรียนภาษาต่างประเทศ ถือเป็นวิธีการในการเรียนรู้ศัพท์เพื่อให้ได้รู้ความหมายของศัพท์ที่พบใหม่ในภาษาที่กำลังเรียนรู้ (Gu, 1994 อ้างถึง

ใน เพราฟิลาส บุรณวนิชกุล และ โสมพิทยา อบรม, 2560; Cameron, 2001) ทั้งนี้ นักวิชาการและนักภาษาศาสตร์ที่กล่าวถึงกลวิธีการเรียนรู้ศัพท์ไว้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

Gu and Johnson (1996) กล่าวถึงกลวิธีการเรียนรู้ศัพท์ว่าสามารถแบ่งได้เป็น 8 ประเภทได้แก่

1. ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนรู้ศัพท์ (Beliefs about vocabulary learning) เป็นกลวิธีที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อในการเรียนรู้ศัพท์ของนักเรียน เช่น การจดจำศัพท์ การเรียนรู้ศัพท์จากบริบท เป็นต้น
2. การควบคุมการเรียนรู้ด้านอภิปัญญา (Metacognitive regulation) เป็นกลวิธีในการควบคุมการเรียนรู้ศัพท์ เช่น การเรียนรู้ศัพท์ที่สนใจเป็นพิเศษ การเรียนรู้ศัพท์ด้วยตนเอง เป็นต้น
3. กลวิธีการเดา (Guessing strategies) เป็นกลวิธีการคาดเดาศัพท์จากการเชื่อมโยงกับพื้นฐานความรู้เดิมหรือจากบริบททางภาษา
4. กลวิธีการใช้พจนานุกรม (Dictionary strategies) เป็นกลวิธีการเรียนรู้ศัพท์โดยใช้พจนานุกรมเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ความหมายและส่วนประกอบของคำ
5. กลวิธีการจดบันทึก (Note taking strategies) เป็นกลวิธีการจดบันทึกศัพท์ใหม่ที่เรียนรู้ทั้งด้านความหมายและการนำไปใช้
6. กลวิธีการจดจำ: การฝึกฝน (Memory strategies: rehearsal) เป็นกลวิธีการจดจำศัพท์จากการฝึกใช้ซ้ำ ๆ เช่น การฝึกออกเสียง การสะกดคำ เป็นต้น
7. กลวิธีการจดจำ: การถอดรหัส (Memory strategies: encoding) เป็นกลวิธีการจดจำศัพท์จากการถอดรหัสคำ เช่น การเรียนรู้ศัพท์จากรูปภาพ การเรียนรู้ศัพท์จากผังความสัมพันธ์ของความหมาย เป็นต้น
8. กลวิธีการกระตุ้น (Activation strategies) เป็นกลวิธีการกระตุ้นสมองเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ศัพท์

Schmitt (1997 อ้างถึงใน Jurkovic, 2015) เสนอกลวิธีการเรียนรู้ศัพท์จากพื้นฐานแนวคิดของ Oxford (1990) โดยแบ่งกลวิธีการเรียนรู้ศัพท์เป็น 2 ประเภทใหญ่ ได้แก่

1. กลวิธีในการหาความหมายของศัพท์ใหม่ (Discovery strategies) ประกอบด้วยกลวิธีย่อย 2 กลวิธี ได้แก่

- 1) กลวิธีในการหาความหมายของศัพท์โดยการเดาจากการโครงสร้างคำ (Determination strategies) เช่น เดาจากหน่วยคำเติมหน้า (prefix) หน่วยคำเติมท้าย (suffix) รากคำ (root) เป็นต้น

2) กลวิธีในการหาความหมายของศัพท์โดยอาศัยผู้อื่น (Social strategies) เป็นกลวิธีในการหาความหมายจากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น การถามความหมายของศัพท์จากเพื่อนร่วมชั้นเรียน การให้ครูอธิบายความหมายของศัพท์ เป็นต้น

2. กลวิธีในการรวบรวมศัพท์ (Consolidation strategies) ประกอบด้วยกลวิธีย่อย 4 กลวิธี ได้แก่

1) กลวิธีทางสังคม (Social strategies) เป็นกลวิธีที่ใช้ในการฝึกฝนการใช้ศัพท์ร่วมกับเพื่อน การฝึกฝนการใช้ศัพท์กับเจ้าของภาษา และการตรวจสอบความถูกต้องของศัพท์จากครู

2) กลวิธีการจดจำ (Memory strategies) เป็นกลวิธีที่ใช้ในการจดจำศัพท์ โดยการเชื่อมโยงความรู้เดิมเข้ากับความรู้ใหม่ การจัดกลุ่มศัพท์ตามความหมายที่สัมพันธ์กัน การเรียนรู้ความหมายของศัพท์จากรูปภาพ การเรียนรู้ศัพท์จากการสะกดคำและการออกเสียง ฯลฯ

3) กลวิธีการใช้ศัพท์ (Cognitive strategies) เป็นกลวิธีที่ใช้ในการฝึกฝนการใช้ศัพท์ เช่น การฝึกออกเสียงหรือเขียนศัพท์ซ้ำ ๆ การจดบันทึกศัพท์ที่เรียนในชั้นเรียนหรือศัพท์ที่สนใจเป็นพิเศษ การทำสมุดจดบันทึกศัพท์ใหม่ที่พบ การทำบัตรคำเพื่อทบทวนศัพท์ การทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับศัพท์ท้ายบทเรียน ฯลฯ

4) กลวิธี การควบคุมและประเมินการเรียนรู้ศัพท์ด้วยตนเอง (Metacognitive strategies) เป็นกลวิธีที่ใช้ในการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินการเรียนรู้ศัพท์ของตนเอง เช่น การเรียนรู้ศัพท์จากสื่อเพลงหรือภาพยนตร์ การเรียนรู้ศัพท์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ การทดสอบศัพท์ด้วยตนเอง การศึกษาศัพท์เพิ่มเติมนอกห้องเรียน เป็นต้น

ในขณะที่ Nation (2001) เสนอกลวิธีการเรียนรู้ศัพท์ โดยแบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. การวางแผนการเรียนรู้ศัพท์ (Planning vocabulary learning) เป็นกลวิธีในการกำหนดว่าจะมุ่งเน้นศึกษาศัพท์คำใดบ้าง การเลือกกลวิธีในการเรียนรู้ศัพท์ และมีจุดที่ต้องระมัดระวังในการใช้ศัพท์อย่างไร ตัวอย่างกลวิธีในประเภทนี้ เช่น การเลือกศัพท์ การเลือกลักษณะของศัพท์และจุดมุ่งหมายในการนำศัพท์ไปใช้ การวางแผนทบทวนศัพท์ซ้ำ ๆ เป็นต้น

2. การค้นหาแหล่งที่มาของศัพท์ (Sources: finding information about words) เป็นกลวิธีในการศึกษาและวิเคราะห์ศัพท์จากการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับศัพท์ทั้งด้านรูปคำ ความหมาย และการนำไปใช้ ตัวอย่างกลวิธีในประเภทนี้ เช่น การวิเคราะห์ส่วนประกอบของคำ การคาดเดาศัพท์จากบริบทหรือข้อความข้างเคียง การค้นหาศัพท์จากแหล่งข้อมูลอ้างอิง การเรียนรู้ศัพท์จากความหมายที่ใกล้เคียงกันในภาษาอื่น เป็นต้น

3. การสร้างคลังความรู้ของศัพท์ (Processes: establishing vocabulary knowledge) เป็นกลวิธีในการจดจำศัพท์และการนำศัพท์มาใช้ โดยประกอบด้วย 1) การตั้งข้อสังเกต โดยการจดบันทึกศัพท์และฝึกอ่านออกเสียงซ้ำ ๆ 2) การสืบค้นข้อมูลศัพท์โดยการเชื่อมโยงจากบริบท และทักษะการสื่อสารทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน และ 3) การสร้างคลังความรู้ศัพท์

ทั้งนี้จากการศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ศัพท์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น พบว่าพฤติกรรมการเรียนรู้ศัพท์ต่าง ๆ ที่กล่าวมามีลักษณะใกล้เคียงกัน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนได้ความรู้เกี่ยวกับศัพท์ทั้งด้านรูปคำ ความหมาย ส่วนประกอบของคำ ตลอดจนสามารถนำศัพท์มาฝึกใช้ได้ ผู้วิจัยจึงได้นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาแผนกิจกรรมการเรียนรู้ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานเพื่อให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 การวัดและประเมินผลความสามารถด้านศัพท์

ความสามารถด้านศัพท์เป็นความสามารถพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนักเรียนภาษาต่างประเทศ การวัดและการประเมินความสามารถด้านศัพท์จึงเป็นเครื่องมือที่ครูผู้สอนนำมาใช้ประเมินนักเรียนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาความสามารถด้านศัพท์ ตลอดจนความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพ ผลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า Nation (2001) กำหนดแนวทางการวัดและประเมินความสามารถด้านศัพท์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

Nation (2001) กล่าวถึงแนวทางการวัดและประเมินความสามารถด้านศัพท์ไว้ว่าการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพควรคำนึงถึงความน่าเชื่อถือ ความเที่ยงตรง การนำไปใช้ได้จริง และผลสะท้อนกลับ ที่จะได้จากการวัดและประเมินผลความสามารถด้านศัพท์ของนักเรียน นอกจากนี้ยังได้ระบุรายละเอียดของการประเมินความสามารถด้านศัพท์ จำแนกตามองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ประเมินความสามารถด้านความรู้เกี่ยวกับรูปคำ ประเมินความสามารถด้านความหมายของคำ และประเมินความสามารถในการนำศัพท์ไปใช้ ซึ่งมีรายละเอียดตามตารางประกอบ ดังนี้

ตารางที่ 4 การประเมินความสามารถด้านศัพท์ จำแนกตามองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบของ Nation (2001)

รูปคำ	การพูด	R	นักเรียนสามารถระลึกวิธีการออกเสียงของศัพท์นั้นได้หรือไม่
		P	นักเรียนสามารถออกเสียงศัพท์นั้นได้ถูกต้องหรือไม่
	การเขียน	R	นักเรียนสามารถระลึกรูปคำของศัพท์นั้นได้หรือไม่
		P	นักเรียนสามารถสะกดและเขียนศัพท์นั้นได้หรือไม่
	ส่วนประกอบของคำ	R	นักเรียนสามารถบอกส่วนประกอบของศัพท์นั้นได้หรือไม่
		P	นักเรียนสามารถสร้างรูปคำที่ผันตามบริบทได้อย่างเหมาะสมหรือไม่
	ความหมายของคำ	R	นักเรียนสามารถบอกความหมายของศัพท์นั้นได้หรือไม่
		P	นักเรียนสามารถใช้ศัพท์ให้เหมาะสมกับความหมายนั้นๆได้หรือไม่
	แนวคิดและการอ้างอิง	R	นักเรียนสามารถบอกขอบเขตของการใช้ศัพท์นั้นและบอกแนวคิดพื้นฐานของศัพท์นั้นหรือไม่
		P	นักเรียนสามารถใช้ศัพท์ได้เหมาะสมกับขอบเขตของความหมายนั้นๆหรือไม่
	ความสัมพันธ์	R	นักเรียนสามารถบอกความสัมพันธ์ของศัพท์นั้นกับศัพท์อื่นได้หรือไม่
		P	นักเรียนสามารถใช้ศัพท์นั้นเมื่อปรากฏร่วมกับศัพท์ที่เกี่ยวข้องได้หรือไม่
การนำศัพท์ไปใช้	โครงสร้างทางไวยากรณ์	R	นักเรียนสามารถบอกวิธีนำศัพท์นั้นไปใช้ในบริบทต่างๆหรือไม่
		P	นักเรียนสามารถใช้ศัพท์นั้นได้ถูกต้องตามโครงสร้างทางไวยากรณ์หรือไม่
	การปรากฏร่วม	R	นักเรียนสามารถบอกคำปรากฏร่วมของศัพท์นั้นได้หรือไม่
		P	นักเรียนสามารถใช้ศัพท์นั้นร่วมกับคำปรากฏร่วมได้หรือไม่
	ข้อจำกัดในการใช้	R	นักเรียนสามารถบอกได้ว่าศัพท์นั้นเป็นศัพท์ทั่วไป ศัพท์ทางการ พบได้ ไม่บ่อย ฯลฯ หรือไม่
		P	นักเรียนสามารถใช้ศัพท์นั้นได้เหมาะสมกับบริบทหรือไม่

* R หมายถึง ความสามารถด้านศัพท์เพื่อการรับสาร

P หมายถึง ความสามารถด้านศัพท์เพื่อการส่งสาร

ข้อมูลจากตารางข้างต้นระบุรายละเอียดของการประเมินความสามารถด้านศัพท์ โดยแบ่งการประเมินความสามารถด้านศัพท์ออกเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ประเมินความสามารถด้านความรู้เกี่ยวกับรูปคำ โดยประเมินว่านักเรียนสามารถระลึกวิธีการออกเสียง ระลึกรูปคำ บอก

ส่วนประกอบของศัพท์ อ่านออกเสียงศัพท์ สะกดคำ และสร้างรูปคำที่ผันตามบริบทได้อย่างเหมาะสมหรือไม่ 2) ประเมินความสามารถด้านความหมายของคำ โดยประเมินว่านักเรียนสามารถบอกความหมาย บอกขอบเขตของการใช้ศัพท์ตามบริบท บอกความสัมพันธ์ระหว่างศัพท์กับคำอื่นๆ ใช้ศัพท์ให้เหมาะสมกับความหมาย ขอบเขตของความหมาย และสัมพันธ์กับคำอื่นๆที่เกี่ยวข้องได้หรือไม่ และ 3) ประเมินความสามารถในการนำศัพท์ไปใช้ โดยประเมินว่านักเรียนสามารถบอกวิธีนำศัพท์ไปใช้ในบริบทต่างๆ ระบุคำปรากฏร่วมของศัพท์ บอกข้อจำกัดของการใช้ศัพท์ ใช้ศัพท์ได้ถูกต้องตามโครงสร้างทางไวยากรณ์ ใช้ศัพท์ร่วมกับคำปรากฏร่วมอื่นๆ และใช้ศัพท์ได้เหมาะสมตามบริบทหรือไม่

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (ศิริพัชร ฌานเชาว์-วรรณ, 2557) ได้กำหนดแนวทางการวัดและประเมินความสามารถด้านศัพท์ โดยกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้และการวัดการประเมินผลการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป หรือ Le Cadre Européen Commun de Référence pour les Langues (CECRL) ซึ่งได้กำหนดระดับความสามารถทางภาษาฝรั่งเศสตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกำหนดระดับความสามารถทางภาษาฝรั่งเศสในด้านความสามารถด้านศัพท์ตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 5 ระดับความสามารถทางภาษาตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระดับนักเรียน	ระดับความสามารถทางภาษา	ระดับความสามารถทางภาษาฝรั่งเศสตามกรอบ CECRL
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-5	ผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน	A1
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 / ปวช.	ผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน	A2

ข้อมูลจากตารางข้างต้นระบุความสามารถของนักเรียนตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเทียบกับระดับความสามารถทางภาษาฝรั่งเศสตามกรอบมาตรฐานของ CECRL โดยนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (ม.4-ม.5) มีระดับความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน (A1) และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ม.6) มีระดับความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน (A2)

ตารางที่ 6 ระดับความสามารถทางภาษาในด้านความสามารถด้านศัพท์ตามกรอบของ CECRL โดย
การสังเคราะห์จากคำอธิบายกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป
(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2558; 14-17)

ระดับความสามารถทางภาษา	ความสามารถด้านศัพท์					
	ขอบข่ายของศัพท์ (RANGE)	ความแม่นยำ (PRECISION)	การเชื่อมโยงเรื่องและความคิด (LINKING TEXT AND IDEAS)	ความถูกต้อง (ACCURACY)	ความคล่องแคล่ว (FLUENCY)	ภาษาศาสตร์สังคม (SOCIO-LINGUISTIC)
A1	สามารถใช้คำ วลีพื้นฐานง่าย ๆ เกี่ยวกับครอบครัวและรายละเอียดส่วนบุคคลและสถานการณ์ประจำวันแบบง่าย ๆ ได้	สามารถสื่อสารข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว และงานที่ทำอย่างง่าย ๆ ได้	สามารถเชื่อมวลีด้วยคำ เช่น <i>et</i> หรือ <i>alors</i> ได้	สามารถใช้วลีสั้น ๆ ที่จำได้แล้วเพื่อจุดประสงค์บางอย่างได้อย่างถูกต้อง	สามารถพูดด้วยถ้อยคำเดียว ๆ หรือวลีที่สั้น ๆ ได้	สามารถใช้คำสุภาพในการแนะนำตนเอง คำทักทาย คำอำลาได้
A1+	รู้จักวลีพื้นฐานที่ใช้พูดเกี่ยวกับตนเองและสื่อสารในชีวิตประจำวันได้	สามารถสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวเอง ครอบครัว และอาชีพ	สามารถเชื่อมวลีด้วย <i>et</i> และ <i>mais</i> หรือ <i>parce que</i> และ <i>alors</i>	สามารถใช้โครงสร้างประโยคง่าย ๆ	สามารถพูดซ้ำ ๆ ด้วยวลีสั้น ๆ หยุดพูดชั่วคราวและสามารถต่อด้วยวลีสั้น ๆ ที่แตกต่างกัน	สามารถกล่าวคำทักทายขอสิ่งของ และกล่าวลา
A2	มีศัพท์มาก เพียงพอที่จะสื่อสารในสถานการณ์ประจำวันอย่างง่าย ๆ ได้	สามารถสื่อสารสิ่งที่ต้องการจะบอกด้วยการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ง่าย ๆ และตรงประเด็น	สามารถเชื่อมโยงความคิดโดยใช้คำเชื่อมง่าย ๆ เช่น <i>et</i> , <i>mais</i> และ <i>parce que</i>	สามารถใช้วลีง่าย ๆ ที่ได้เรียนรู้สำหรับสถานการณ์เฉพาะได้อย่างถูกต้องมีข้อผิดพลาด	สามารถทำให้ผู้อื่นเข้าใจโดยใช้วลีสั้น ๆ ง่าย ๆ แต่บ่อยครั้งที่ต้องหยุดและพยายามใช้	สามารถพูดกับผู้อื่นอย่างสุภาพในการสนทนาสั้น ๆ โดยใช้คำทักทายการกล่าวลาในชีวิตประจำวัน
		บางครั้งต้องมีการปรับเปลี่ยนข้อความให้เหมาะสม		บ่อยครั้ง เล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น การใช้ tense ผิดและ	คำอื่นหรือต้องพูดซ้ำ ๆ ให้เข้าใจมากขึ้น	

ระดับความสามารถทางภาษา	ความสามารถด้านศัพท์					
	ขอบข่ายของศัพท์ (RANGE)	ความแม่นยำ (PRECISION)	การเชื่อมโยงเรื่องและความคิด (LINKING TEXT AND IDEAS)	ความถูกต้อง (ACCURACY)	ความคล่องแคล่ว (FLUENCY)	ภาษาศาสตร์สังคม (SOCIO-LINGUISTIC)
				การใช้คำลงท้ายผิด		
A2+	สามารถรู้ศัพท์เพียงพอที่จะใช้ในสถานการณ์และเรื่องต่าง ๆ ที่คุ้นเคยในชีวิตประจำวันแต่อาจต้องค้นหาศัพท์ที่ต้องการใช้	สามารถสื่อสารประเด็นสำคัญในสิ่งที่ต้องการจะพูด แม้ว่าบางครั้งต้องใช้การอธิบายเพื่อสื่อสารให้ง่ายขึ้น	สามารถใช้คำเชื่อมที่สำคัญที่สุดเพื่อเล่าเรื่อง เช่น <i>premier, alors après</i> และ <i>dernier</i>	สามารถใช้โครงสร้างประโยคง่าย ๆ ได้อย่างถูกต้องในสถานการณ์ประจำวันทั่ว ๆ ไป	สามารถร่วมการสนทนาที่ยาวขึ้นเกี่ยวกับเรื่องที่คุ้นเคยแต่บ่อยครั้งที่ต้องหยุดและคิดเพื่อสนทนาต่อ หรือเริ่มใหม่ด้วยวิธีที่แตกต่างจากเดิม	สามารถสื่อสารกับผู้อื่นในสังคมอย่างง่าย ๆ แต่มีประสิทธิภาพโดยการใช้สำนวนภาษาทั่ว ๆ ไปที่ง่ายที่สุดและใช้เป็นประจำ
B1	สามารถรู้ศัพท์เพียงพอในการพูดคุยเกี่ยวกับครอบครัว งานอดิเรก ความสนใจ การทำงาน การเดินทาง ข่าวสารและเหตุการณ์ปัจจุบัน	เมื่ออธิบายบางสิ่งบางอย่างสามารถทำให้บุคคลอื่นเข้าใจในประเด็นที่สำคัญที่สุดที่ผู้พูดต้องการจะสื่อความ	สามารถเชื่อมโยงกลุ่มของวลีให้เป็นประเด็นที่มีความเชื่อมโยงตามลำดับ	สามารถปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับกาลเทศะ	สามารถดำเนินการสนทนาได้อย่างต่อเนื่องแต่บางครั้งต้องหยุดคิดและแก้ไขสิ่งที่กำลังสนทนา	สามารถใช้สำนวนง่าย ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างสุภาพและเหมาะสมกับกาลเทศะ
B1+	มีวงขอบเขตของศัพท์เพียงพอที่จะอธิบายสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดและไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้า แสดงความคิดเห็นในเชิงรูปธรรมหรือวัฒนธรรม	สามารถอธิบายประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับความคิดข้อปัญหาข้อโต้แย้งอย่างชัดเจนและสมเหตุสมผล	สามารถใช้คำเชื่อมเพื่อเชื่อมทั้งระหว่างประโยคและย่อหน้าได้ บางครั้งอาจพบความบกพร่องบ้าง	สามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้องและสมเหตุสมผลในบริบทที่คุ้นเคย แม้ว่าจะมีผลกระทบหรืออุปสรรคจากภาษาแม่บ้าง	สามารถนำเสนอได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพโดยไม่ต้องได้รับความช่วยเหลือ แม้บางครั้งอาจมีการชะงักบ้างเพื่อการวางแผน	ใช้ภาษาที่ไม่ซับซ้อนในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

ระดับความสามารถทางภาษา	ความสามารถด้านศัพท์					
	ขอบข่ายของศัพท์ (RANGE)	ความแม่นยำ (PRECISION)	การเชื่อมโยงเรื่องและความคิด (LINKING TEXT AND IDEAS)	ความถูกต้อง (ACCURACY)	ความคล่องแคล่ว (FLUENCY)	ภาษาศาสตร์สังคม (SOCIO-LINGUISTIC)
	ตลอดจนเรื่องราวในชีวิตประจำวัน เช่น ดนตรี ภาพยนตร์				และแก้ไขในสิ่งที่กำลังพูด	

ข้อมูลในตารางข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการประเมินความสามารถด้านศัพท์ของนักเรียนตามแนวคิดของ CECRL ต้องประเมินหลายด้านประกอบกัน ได้แก่ การรู้ขอบข่ายของศัพท์ ความแม่นยำในการใช้ศัพท์ การ-เชื่อมโยงเรื่องและความคิดด้วยการใช้ศัพท์ ความถูกต้องของการนำศัพท์มาใช้ในการสื่อสาร ความคล่องแคล่วในการใช้ศัพท์ และการนำศัพท์มาใช้ในเชิงภาษาศาสตร์สังคม ซึ่งในแต่ละด้านต้องขยายวงกว้างขึ้นตามระดับความสามารถของนักเรียนในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลการประเมินความสามารถด้านศัพท์ตามแนวคิดของ CECRL มาเทียบกับระดับความสามารถของนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในงานวิจัย ซึ่งเทียบเท่ากับเกณฑ์ระดับ A1 ถึง A1 + จากนั้นผู้วิจัยนำเกณฑ์ระดับความสามารถดังกล่าวมาใช้ประกอบการกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ศัพท์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละชุด รวมทั้งประกอบการประเมินผลตามวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ศัพท์ที่กำหนด

นอกจากนี้ Pearson et al (2007) กล่าวถึงความเป็นมาของการทดสอบความสามารถด้านศัพท์ โดยกล่าวว่าในช่วงแรกของการประเมินความสามารถด้านศัพท์เป็นการประเมินด้านความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งเป็นลักษณะของการทดสอบพัฒนาการทางสติปัญญา สร้างขึ้นโดย Binet และ Thurstone ด้วยวิธีการถามคำถามนักเรียนให้ระบุและอธิบายศัพท์ที่กำหนด ซึ่งศัพท์นั้นมักจะปรากฏในบทอ่านที่นักเรียนได้เรียน ต่อมาเนื่องจากเหตุการณ์สงครามโลกครั้งที่หนึ่ง แบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ได้พัฒนามาเป็นแบบทดสอบที่มีมาตรฐานและมีตัวเลือกให้เลือกตอบหลายตัวเลือก จนกระทั่งช่วงปี 1970 เป็นต้นมา แบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ได้พัฒนามาเป็นแบบทดสอบการประเมินศัพท์เชิงบริบทในเวลาต่อมา

โดย Pearson et al (2007) แบ่งลักษณะของแบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ตามช่วงเวลาเป็น 4 ช่วงเวลา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ช่วงปี ค.ศ. 1915-1920 ของการประเมินความสามารถด้านศัพท์เป็นการประเมินโดยไม่มีบริบท เช่น

Pick the word that fits in the blank:

A _____ is used to eat with.

saw

spoon

pin

car

2) ช่วงปี 1970 ของการประเมินความสามารถด้านศัพท์เป็นการประเมินศัพท์ที่ปรากฏในบริบท เช่น

Pick the best meaning for the italicized word:

The farmer *discovered* a tunnel under the barn.

built

found

searched

handled

3) ช่วงปี 1980 ของการประเมินความสามารถด้านศัพท์เป็นการประเมินศัพท์ที่ปรากฏในบริบทเหมือนช่วงปี 1970 แต่มีการปรับให้โครงสร้างของแบบทดสอบซับซ้อนยิ่งขึ้น เช่น

In a (1) *democratic* society, we presume that individuals are innocent until and unless proven guilty. (2) *Establishing* guilt is (3) *daunting*. The major question is whether the prosecution can overcome the presumption of (4) *reasonable* doubt about whether the suspect committed the alleged crime.

For each item, select the choice closest in meaning to the italicized word corresponding to the number:

2. *establishing*

a. attributing

b. monitoring

c. creating

d. absolving

3. *daunting*

a. exciting

b. challenging

c. intentional

d. delightful

4) ช่วงปี 1995 มีการสร้างแบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ที่มีความสัมพันธ์กับบริบทมากขึ้น เช่น

Among a set of comprehension items, you might find the following:

In line 2, it says, “Because he was responsible for early morning chores on the farm, John was often tardy for school.”

The word *tardy* is closest in meaning to

- a. early b. loud c. ready d. late

และในช่วงปี 1990 มีการสร้างแบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ผ่านการประเมินทางคอมพิวเตอร์ขึ้น เช่น

Baseball has been a favorite American pastime for over 120 years. Each year, fans flock to diamonds all over the country to pursue this passionate hobby.

Look at the word *hobby* in the passage. Click on the word in the text that has the same meaning.

เมื่อจำแนกแบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ตามการประเมินความสามารถด้านศัพท์ในแต่ละมิติ สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 แบบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบทดสอบตามมิติความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวกว้าง (breadth) ประกอบด้วย
 - 1.1. Vocabulary Level Test (VLT) หรือแบบทดสอบระดับศัพท์

แบบทดสอบระดับศัพท์ใช้สำหรับวัดปริมาณศัพท์ที่นักเรียนรู้ เป็นแบบทดสอบที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยถูกพัฒนาขึ้นโดย Paul Nation ในปี ค.ศ. 1983 โดยจำแนกศัพท์เป็น 5 ระดับตามความถี่ในการปรากฏ ได้แก่ ศัพท์พื้นฐานที่พบได้ในชีวิตประจำวันจำนวน 2,000 คำ ต่อมา เป็นศัพท์ที่มีความถี่ในการปรากฏน้อยตามลำดับ ได้แก่ 3,000 5,000 10,000 คำ และศัพท์เชิงวิชาการ (the academic word list level : AWL) ซึ่งใช้ในการเรียนระดับอุดมศึกษา แบบทดสอบดังกล่าวประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 30 ข้อ โดยแต่ละข้อประกอบด้วยศัพท์ 6 คำ และให้นักเรียนจับคู่ศัพท์กับนิยามศัพท์ 3 นิยาม เช่น

1. clerk	
2. frame	
3. noise	_____ a drink
4. respect	_____ office worker
5. theatre	_____ unwanted sound

1.2. Academic Word List Level (AWL) หรือแบบทดสอบระดับศัพท์เชิงวิชาการ

แบบทดสอบระดับศัพท์ดังกล่าวถูกออกแบบโดย Coxhead โดยใช้การจำแนกศัพท์เป็น 5 ระดับ ซึ่งแต่ละระดับประกอบด้วย 2 กลุ่มย่อย รวมทั้งหมด 10 กลุ่มย่อย โดยกลุ่มย่อยที่ 1 เป็นกลุ่มศัพท์ที่มีความถี่ในการปรากฏมากที่สุด และศัพท์ในกลุ่มย่อยที่ 10 เป็นกลุ่มศัพท์ที่มีความถี่ในการปรากฏน้อยที่สุด ในแต่ละกลุ่มย่อยประกอบด้วยข้อคำถามสำหรับศัพท์ 6 คำ ให้นักเรียนจับคู่ศัพท์กับนิยามศัพท์ ทั้งนี้ นักเรียนสามารถเลือกกลุ่มในการทดสอบได้ เช่น

1. access	
2. gender	
3. implementation	_____ male or female
4. license	_____ study of the mind
5. orientation	_____ entrance or way in

2. แบบทดสอบตามมิติความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวลึก (depth) ประกอบด้วย

2.1. The Depth of Vocabulary Knowledge Test (DVK) หรือ

แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวลึก

แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวลึกความลึก ใช้สำหรับวัดความหมายของศัพท์โดยแต่เดิมเป็นการทดสอบการเชื่อมโยงคำที่พัฒนาโดย John Read (Srimongkontip and Wiriyakarun, 2014) ซึ่งแบบทดสอบดังกล่าวใช้วัดความสัมพันธ์ด้านความหมายของศัพท์ เช่น คำพ้องความหมาย คำหลายความหมาย และคำปรากฏร่วมของศัพท์ ในรูปแบบคำถามแบบปรนัย 40

ข้อ ให้นักเรียนเลือกศัพท์ที่มีความสัมพันธ์กับศัพท์ที่กำหนดให้ และนักเรียนต้องเลือกศัพท์ 4 คำจาก 2 กลุ่มตัวเลือก ซึ่งคำตอบที่เป็นไปได้อาจเป็นได้ทั้งกลุ่มละ 2 คำหรือ กลุ่มละ 1 หรือ 3 คำ เช่น

Sound

(A) logical	(B) healthy	(E) snow	(F) temperature
(C) bold	(D) solid	(G) sleep	(H) dance

2.2. The word part level test หรือแบบทดสอบส่วนประกอบของคำ
แบบทดสอบส่วนประกอบของคำเป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้เกี่ยวกับ
ส่วนประกอบของศัพท์ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านรูปคำ (prefix-suffix) ด้านความหมาย และด้านหน้าที่
ของส่วนประกอบของศัพท์

3. แบบทดสอบตามมิติความสามารถในการใช้ศัพท์เพื่อการรับสารและการส่งสาร

3.1. Productive Vocabulary Level test (PVLТ) หรือแบบทดสอบ
ความสามารถด้านศัพท์เพื่อการส่งสาร

แบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์เพื่อการส่งสารสร้างขึ้นโดย Laufer และ Nation (1999) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวัดระดับความสามารถในการใช้ศัพท์เพื่อการส่งสาร
แบบทดสอบดังกล่าวประกอบด้วยข้อคำถาม 90 ข้อ ซึ่งประกอบด้วยศัพท์ 5 ระดับ ได้แก่ 2,000
3,000 5,000 และ 10,000 คำ และศัพท์ที่ใช้ในระดับมหาวิทยาลัย (the university word list :
UWL) ในแต่ละระดับมีข้อคำถามจำนวน 18 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยประโยคที่มีความหมายจำนวน
1 ประโยค ให้นักเรียนเติมคำลงในประโยคนั้นให้สมบูรณ์ เช่น

(ข้อที่ 8 ระดับ 2000)

8. The rich man died and left all his we _____ to his son.

3.2. Receptive Vocabulary Level Test (RVLT) หรือแบบทดสอบ
ความสามารถด้านศัพท์เพื่อการรับสาร

แบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์เพื่อการรับสาร โดยพัฒนาขึ้นเพื่อวัดระดับ
ศัพท์ด้านการรับสาร โดยประกอบด้วยข้อสอบจำนวน 72 ข้อ และประกอบด้วยศัพท์ 4 ระดับ คือ
2,000 3,000 5,000 และ 10,000 คำ เช่นเดียวกับแบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์เพื่อการส่ง
สาร เช่น

1. copy
2. event
3. motor _____ end or highest point
4. pity _____ this moves a car
5. profit _____ thing made to be like another
6. tip

ตามที่กล่าวไปข้างต้น ผู้วิจัยเทียบระดับความสามารถของนักเรียนในกลุ่มเป้าหมายงานวิจัย เทียบเท่ากับเกณฑ์ระดับความสามารถตาม CECRL คือระดับ A1 ถึง A1+ และนำเกณฑ์ระดับความสามารถดังกล่าวมาใช้ประกอบการกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ศัพท์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละชุด รวมทั้งประกอบ การประเมินผลตามวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ศัพท์ที่กำหนด ทั้งนี้ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ผู้วิจัยนำมากำหนดลักษณะของแบบทดสอบที่ใช้เป็น เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น การประเมินความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวกว้าง สามารถใช้ ลักษณะข้อสอบแบบจับคู่ศัพท์กับความหมายหลัก หรือจับคู่ศัพท์กับคำพ้องความหมาย ตามลักษณะ ข้อสอบแบบ Vocabulary Level Test (VLT) ของ Pearson et al (2007) เป็นต้น

อีกทั้งผู้วิจัยได้ศึกษาโครงสร้างของแบบทดสอบที่สามารถนำมาใช้วัดและประเมิน ความสามารถด้านศัพท์ ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงรูปแบบของโครงสร้างแบบทดสอบที่ใช้ในการวัด และประเมินผลความสามารถด้านศัพท์ โดย Veronica (2016) กล่าวว่า การวัดและประเมินผล ความสามารถด้านศัพท์สามารถสร้างแบบทดสอบที่มีโครงสร้างแบบแยกองค์ประกอบได้ หรือ แบบทดสอบที่มีโครงสร้างแบบครอบคลุมเนื้อหาหรือวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมหลายข้อ เช่น แบบทดสอบแบบหลายตัวเลือก (multiple choice) สอดคล้องกับ Riahi (2018) และ Ferit (2019) ที่ได้กล่าวถึงรูปแบบของโครงสร้างการวัดและประเมินผลความสามารถด้านศัพท์ไว้คล้ายกันว่า โครงสร้างการวัดและประเมินผลความสามารถด้านศัพท์สามารถแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบ โดยมีลักษณะ ดังนี้

1) โครงสร้างแบบเน้นการรับรู้ หมายถึง โครงสร้างของแบบทดสอบที่มีความครอบคลุม เนื้อหาทั่วไป เช่น แบบทดสอบแบบหลายตัวเลือก (multiple choice) และแบบทดสอบแบบจับคู่ (matching) โดยมีลักษณะต่อไปนี้

1.1) แบบทดสอบแบบหลายตัวเลือก (multiple choice)

แบบทดสอบแบบหลายตัวเลือกเป็นรูปแบบของแบบทดสอบที่มักนำมาใช้ในการทดสอบความสามารถด้านภาษามากที่สุด (Ferit, 2019) โดยเฉพาะการนำมาใช้เพื่อการวัดและประเมินผลด้านไวยากรณ์ทางภาษา แบบทดสอบลักษณะดังกล่าวเป็นแบบทดสอบที่ประกอบด้วยข้อคำถามที่เน้นการตั้งคำถามเพื่อให้ตอบ การแก้ไขปัญหา หรือการเติมเต็มส่วนที่หายไป ในประโยค สำหรับตัวเลือกที่กำหนดนั้นจะมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว ในขณะที่ตัวเลือกอื่นนั้นเป็นตัวลวง ในการกำหนดจำนวนตัวเลือกขึ้นอยู่กับความจำเป็นและระดับความสามารถของนักเรียน (Bailey and Curtis, 2015) ข้อดีของแบบทดสอบแบบหลายตัวเลือกมีหลายประการ เช่น ความสะดวกในการให้คะแนนและสะดวกในการนำไปใช้ได้มากกว่ารูปแบบอื่นๆ อย่างไรก็ตามการกำหนดตัวเลือกคำตอบที่ดีเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งต้องอาศัยความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ของผู้ออกแบบ อีกทั้งแบบทดสอบแบบหลายตัวเลือกไม่สามารถใช้วัดทักษะด้านการสื่อสารได้มากนัก

casualty	a. someone killed or injured
	b. noisy and happy celebration
	c. being away from people
	d. middle class people

1.2) แบบทดสอบแบบจับคู่ (matching)

แบบทดสอบแบบจับคู่เป็นรูปแบบของแบบทดสอบที่ได้รับความนิยมเช่นเดียวกับแบบทดสอบแบบหลายตัวเลือก แบบทดสอบแบบจับคู่ประกอบด้วยข้อมูลที่แบ่งเป็น 2 คอลัมน์ โดยคอลัมน์ด้านหนึ่งเป็นคำอธิบาย ข้อความ หรือนิยามของคำ ส่วนคอลัมน์อีกด้านหนึ่งเป็นศัพท์หรือตัวเลือก และให้นักเรียนจับคู่ข้อมูลทั้ง 2 ด้านให้สัมพันธ์กัน หนึ่งในข้อดีของแบบทดสอบรูปแบบดังกล่าวคือสามารถกำหนดตัวเลือกที่เป็นตัวลวงได้หลายตัวเลือก (Miller, Linn and Gronlund, 2013) ทั้งนี้แบบทดสอบแบบจับคู่เหมาะกับการวัดประเมินความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวกว้างมากกว่าความรู้ในแนวลึก

1. He saw a <i>bull</i> .	a. formal and serious manner
2. She was a <i>champion</i> .	b. winner of a sporting event
3. He lost his <i>dignity</i> .	c. building where valuable objects are shown
4. This is like <i>hell</i> .	

2) โครงสร้างแบบเน้นการรับ-ส่งสาร หมายถึง โครงสร้างของแบบทดสอบที่มีต้องใช้ความสามารถด้านศัพท์ในการรับสารและส่งสาร ซึ่งมีความท้าทายและต้องอาศัยความรู้ในแนวกว้าง และแนวลึกประกอบกัน เช่น แบบทดสอบแบบเติมคำ (gap-fill หรือ cloze test) โดยมีลักษณะต่อไปนี้

2.1) แบบทดสอบแบบเติมคำ (gap-fill หรือ cloze test)

แบบทดสอบแบบเติมคำเป็นรูปแบบของแบบทดสอบที่ให้ความสำคัญกับการกระตุ้นให้นักเรียนนำศัพท์มาใช้ในการสื่อสาร โดยแบบทดสอบประกอบด้วยประโยคหรือข้อความที่มีส่วนใดส่วนหนึ่งขาดหายไป นักเรียนต้องอ่านและนำคำที่เหมาะสมมาเติมลงในประโยคหรือข้อความให้สมบูรณ์ ซึ่งนักเรียนจำเป็นต้องอาศัยการใช้ความสามารถด้านการนำศัพท์มาใช้ในการสื่อสารเพื่อเติมคำตอบลงในช่องว่าง อีกทั้งแบบทดสอบรูปแบบดังกล่าวทำให้ผู้สอนหรือผู้พัฒนาแบบทดสอบกำหนดโครงสร้างของประโยคหรือข้อความที่ซับซ้อนและต้องอาศัยความสามารถทางภาษาของนักเรียนหลายด้านประกอบกัน อย่างไรก็ตามข้อจำกัดของแบบทดสอบแบบเติมคำคือใช้เวลาในการคิดและตอบคำตอบที่เหมาะสมมากกว่าแบบทดสอบแบบหลายตัวเลือกและแบบจับคู่ (Coombe, Folse and Hubley, 2007 อ้างถึงใน Ferit, 2019) อีกทั้งคำตอบของนักเรียนอาจไม่ใช่คำตอบที่ตรงกับคำเฉลยของผู้สอนหรือคำเฉลยของแบบทดสอบแบบเฉพาะเจาะจง

Each room has its own _____ bath and WC.

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาโครงสร้างของแบบทดสอบตามรูปแบบที่กล่าวมาข้างต้น และได้นำมาเป็นแนวทางในการกำหนดโครงสร้างแบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยได้ศึกษารูปแบบของแบบทดสอบที่นำมาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบเครื่องมือของผู้วิจัย และกำหนดโครงสร้าง ของแบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนด อีกทั้งยังคำนึงถึงระดับความสามารถของนักเรียนอีกด้วย

3. แนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Learning)

3.1 ความหมายของแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

แนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นแนวคิดการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ได้รับความสนใจและเป็นแนวคิดที่เป็นกรอบใหญ่ให้แก่แนวคิดการเรียนรู้อื่นอีกหลายแนวคิด เมื่อศึกษาความหมายของแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีนักการศึกษาและนักวิจัยหลายท่านที่กล่าวถึงความหมายของแนวคิดการเรียนรู้ดังกล่าว ดังนี้

Nunan (1991) ให้ความหมายเกี่ยวกับแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารว่าเป็นแนวคิดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาอย่างคล่องแคล่วและมีความหมายสำหรับนักเรียน มากกว่า

การใช้โครงสร้างตามกฎเกณฑ์ของภาษา เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้จากการสื่อสารในชีวิตจริงที่แตกต่างไปตามบริบท

Savignon (2001) ให้ความหมายเกี่ยวกับแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารว่าเป็นหนึ่งในแนวคิดที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเพื่อให้นักเรียนพัฒนาการใช้ภาษาผ่านสถานการณ์ที่มีความหมายในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง ซึ่งมุ่งให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติและไม่เน้นกฎไวยากรณ์ทางภาษา

Richards (2006) กล่าวว่าแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นแนวคิดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารมากกว่าการเรียนรู้ไวยากรณ์ ซึ่งนักเรียนได้เรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรมที่มีความหมาย และนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง

Brown (2007) กล่าวถึงความหมายของแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารว่าเป็นแนวคิดการเรียนรู้ภาษาที่มีเป้าหมายเรื่องการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารมากกว่าเรื่องไวยากรณ์ของภาษา เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้การใช้ภาษาอย่างมีความหมาย ใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว ภายใต้สถานการณ์การสื่อสารในชีวิตประจำวัน และให้ความสำคัญกับการมีปฏิสัมพันธ์ทางภาษาในชั้นเรียน โดยมีนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้

Brandl (2008) กล่าวว่าแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นแนวคิดการเรียนรู้ภาษาที่ให้ความสำคัญกับหน้าที่พื้นฐานของการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตจริง โดยเน้นให้นักเรียนได้ใช้ภาษาเป้าหมายในการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน

Al Asmari (2015) กล่าวว่าแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นแนวคิดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการสื่อสารผ่านสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน โดยใช้กิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบทการใช้ภาษาในชีวิตจริง และมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกและเสริมต่อการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน

Sekiziyivu and Mugimu (2017) กล่าวว่าแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นแนวคิดการเรียนรู้ที่ต้องการให้นักเรียนมีความสามารถในการเข้าใจภาษาและสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริงนอกห้องเรียน โดยมีการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนในลักษณะที่สะท้อนให้เห็นบริบทการใช้ภาษาอย่างชัดเจน

Al-Amri (2020) กล่าวว่าแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นแนวคิดการเรียนรู้ที่เน้นการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนสามารถสื่อสารทั้งการพูดและการเขียน โดยไม่ได้ยึดติดกับกฎไวยากรณ์ แต่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อให้นักเรียนนำไปใช้สื่อสารได้ในชีวิตจริง

ดังนั้นสามารถสรุปความหมายของแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารว่าเป็นแนวคิดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้การใช้ภาษา ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์และการฝึกปฏิบัติกิจกรรมในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงที่ไม่ยึดติดกับกฎไวยากรณ์ เพื่อให้นักเรียนนำไปใช้ในการสื่อสารได้จริง

ในชีวิตประจำวัน โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย

3.2. หลักการของแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

เมื่อศึกษาหลักการของแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร พบว่ามื่อนักการศึกษากล่าวถึงหลักการของแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ใกล้เคียงกัน ดังนี้

Berns (1984 อ้างถึงใน Kaweian, 2018) เสนอหลักการของแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ 8 หลักการ ได้แก่

1. ภาษาเป็นเครื่องมือทางสังคม ซึ่งผู้สื่อสารใช้เพื่อสร้างความหมายและสื่อสารบางสิ่งแก่ผู้รับสารตามแต่วัตถุประสงค์ที่ต้องการ ทั้งโดยการพูดและการเขียน
2. ทักษะทางภาษาในด้านต่างๆเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาภาษาและการใช้ภาษาสำหรับนักเรียนภาษาต่างประเทศ
3. ความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนถือเป็นเป้าหมายสำคัญของแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร
4. ความหลากหลายของหน้าที่ทางภาษาเป็นหนึ่งในแนวทางการเรียนรู้ภาษาที่ดีสำหรับนักเรียน
5. บริบททางวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือสำคัญหนึ่งในการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนภาษาต่างประเทศ
6. กระบวนการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารไม่จำเป็นต้องใช้กระบวนการเดียว และควรใช้กิจกรรมที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงให้มากที่สุด
7. การใช้ภาษาคือส่วนสำคัญของการเรียนรู้ ที่ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน และส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร
8. สิ่งที่ควรคำนึงถึงมากที่สุดคือการส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ภาษาและนำไปใช้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการในทุกขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้

หลักการของ Berns ที่กล่าวมาข้างต้นมีส่วนที่ใกล้เคียงกับหลักการของ Nunan (1991) ในแง่ของการให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน และการเชื่อมโยงกิจกรรมการเรียนรู้กับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง ทั้งนี้ Nunan ได้นำเสนอหลักการสำคัญของแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ 4 หลักการ ดังนี้

1. การให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ในการใช้ภาษาเป้าหมาย

2. การให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาและกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนจากบริบทชีวิตจริง และใช้สื่อการเรียนรู้ที่เป็นของจริง

3. การเปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านกระบวนการเรียนรู้พร้อมกับการเรียนรู้ภาษา

4. การเพิ่มพูนประสบการณ์ส่วนบุคคลของนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ในชั้นเรียน

5. การให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงการเรียนรู้ภาษาในชั้นเรียนกับกิจกรรมทางภาษาภายนอกห้องเรียน

สอดคล้องกับ Richards (2006) ที่เสนอหลักการของแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร 6 หลักการ โดยเพิ่มเติมเรื่องของการเปิดโอกาสให้นักเรียนพัฒนาทั้งด้านถูกต้องในการใช้ภาษาและความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาควบคู่กัน ทั้งนี้หลักการของ Richards ทั้ง 6 หลักการ ได้แก่

1. เป้าหมายของการเรียนรู้ภาษาคือการสนทนาในสถานการณ์จริง
2. การเปิดโอกาสให้นักเรียนทดลองและลองผิดลองถูกเพื่อให้เกิดการเรียนรู้
3. การเรียนรู้จุดบกพร่องหรือข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสาร

4. การเปิดโอกาสให้นักเรียนพัฒนาด้านความคล่องแคล่วและความถูกต้องในการใช้ภาษา

5. การเชื่อมโยงทักษะการสื่อสารทั้งการฟัง การอ่าน และการเขียนกับการสื่อสารในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง

6. การเรียนรู้การใช้ภาษาควบคู่กับการค้นพบกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ทางภาษาของนักเรียน

ในทำนองเดียวกันกับ Richards and Rodgers (2014) ที่เสนอหลักการของแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร 5 หลักการ ดังนี้

1. นักเรียนเรียนรู้ภาษาผ่านการสื่อสาร
2. เป้าหมายของกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนคือการสื่อสารในสถานการณ์จริงที่มีความหมาย

3. ความคล่องแคล่วของการใช้ภาษาเป็นสิ่งสำคัญของการสื่อสาร
4. การบูรณาการทักษะทางภาษาในแต่ละด้านเกี่ยวข้องกับการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพสำหรับนักเรียน

5. การเรียนรู้เป็นกระบวนการในการสร้างองค์ความรู้ที่สร้างสรรค์และมีการเรียนรู้ผ่านการลองผิดลองถูก

ดังนั้นเมื่อศึกษาหลักการของแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารตามข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปหลักการของแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารจากการศึกษาหลักการทั้งหมดได้ว่า 1) เป้าหมายของการเรียนรู้คือการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างมีความหมาย 2) การเรียนรู้ภาษาอย่างมีความหมายต้องอาศัยกิจกรรมและบริบทจากสถานการณ์ที่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง 3) การพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารคือการบูรณาการความรู้และทักษะทางภาษาในทุกด้าน และ 4) การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาในการสื่อสารผ่านกระบวนการสร้างองค์ความรู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำหลักการสำคัญของแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารมาเป็นแนวคิดในการพัฒนาความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารในงานวิจัยนี้

3.3. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

เมื่อศึกษาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร พบว่านักการศึกษาและนักภาษาศาสตร์ได้นำแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารมาใช้โดยนำมากำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดดังกล่าว โดยมีรายละเอียดดังนี้

Scott (1981 อ้างถึงใน กัญจนา ศิลปกิจยาน, 2560) เสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยแบ่งขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการตั้งจุดประสงค์ (setting objective) เป็นขั้นตอนที่ครูกำหนดจุดประสงค์นำทาง และจุดประสงค์ปลายทางในการเรียนรู้ภาษาของนักเรียน
2. ขั้นการนำเสนอเนื้อหา (presentation) เป็นขั้นตอนที่ครูนำเสนอเนื้อหา ซึ่งต้องทำให้นักเรียนเข้าใจรูปแบบภาษาและความหมายที่ชัดเจน
3. ขั้นการฝึก (practice) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนฝึกภาษาหลังจากครูนำเสนอเนื้อหาแล้วโดยอาจฝึกเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มก็ได้
4. ขั้นการถ่ายโอน (Transfer) เป็นขั้นตอนที่ให้นักเรียนเลือกฝึกการใช้ภาษา โดยนักเรียนมีโอกาสดำเนินภาษาที่เรียนมาแล้วในการปฏิสัมพันธ์กันด้วยตนเองอย่างเต็มที่ ผ่านกิจกรรมที่ครูจัดขึ้น เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การเล่นเกม ฯลฯ หรืออาจจัดให้นักเรียนทำกิจกรรมโดยใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆที่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง

ในขณะที่ Richards (2006) เสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยแบ่งขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการนำเสนอเนื้อหา (presentation or introducing new language) เป็นขั้นตอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้และทำความเข้าใจความหมายและวิธีการใช้ภาษาในบริบทสถานการณ์การสื่อสารต่างๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎไวยากรณ์ทางภาษา โดยครูมีบทบาทในการนำเข้าสู่เนื้อหาผ่านการกำหนดบริบทหรือสถานการณ์การสื่อสาร โดยอาจใช้สื่อภาพ การเล่าเรื่อง

หรือครูอ่านให้นักเรียนฟังและสื่อนั้นอาจเป็นเรื่องราวหรือบทสนทนาสั้นๆที่ไม่ใช่ประโยคเดียว อีกทั้งเนื้อหาที่นำมาใช้ควรมีศัพท์หรือรูปแบบการใช้ภาษาที่นักเรียนเคยเรียนรู้มาก่อนแล้วบ้างภายใต้บริบทหรือสถานการณ์เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้เดิมให้นักเรียนสามารถเข้าใจเรื่องราวที่ได้ฟังหรืออ่านได้ จากนั้นครูเป็นผู้ส่งเสริมการเรียนรู้ โดยตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน เช่น ถามคำถามหรือกระตุ้นให้นักเรียนพูด ฯลฯ สิ่งที่สำคัญคือครูต้องทำให้นักเรียนเรียนรู้เนื้อหาทางภาษานั้นว่ามีโครงสร้าง ความหมาย และวิธีการใช้เป็นอย่างดี

2. ขั้นการฝึก (practice/controlled practice) เป็นขั้นตอนที่ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาที่ได้เรียนรู้ใหม่ในลักษณะของการฝึกแบบควบคุม โดยมีครูเป็นผู้นำ จุดประสงค์ของการฝึกปฏิบัติคือเพื่อให้นักเรียนจดจำโครงสร้างของภาษา จึงเน้นความถูกต้องของภาษาเป็นสำคัญ และเพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมาย และเรียนรู้วิธีการใช้ภาษานั้น ในช่วงการฝึกปฏิบัติในช่วงแรกอาจใช้วิธีการฝึกซ้ำๆ (Repetition Drill) หรือการฝึกแบบกลไก (Mechanical drill) เป็นลักษณะของการฝึกตามตัวอย่างซ้ำๆ เพื่อให้สามารถจดจำและใช้รูปแบบภาษานั้นได้คล่อง แต่ยังไม่เน้นเรื่องความหมาย ดังนั้นการฝึกปฏิบัติในขั้นตอนนี้ นักเรียนอาจเข้าใจหรือไม่เข้าใจความหมายของภาษาที่ฝึกก็ได้

3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร (production/free practice) เป็นขั้นตอนสำคัญในการเรียนรู้เนื่องจากการฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารเป็นสื่อกลางที่เชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ภาษาในชั้นเรียนกับการใช้ภาษาในบริบทจริงนอกชั้นเรียน จุดประสงค์ของการฝึกภาษาในขั้นตอนนี้คือเพื่อให้นักเรียนได้ทดลองสื่อสารและใช้ภาษาในบริบทสถานการณ์ต่างๆด้วยตนเอง โดยครูมีบทบาทเป็นผู้ชี้แนะแนวทาง ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนคือนักเรียนได้สร้างองค์ความรู้ ทำความเข้าใจ และเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ด้วยตนเองอย่างอิสระ และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำความรู้เดิมมาใช้ให้เป็นประโยชน์ โดยนักเรียนไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาตามโครงสร้างที่กำหนดไว้เหมือนขั้นการฝึก และการฝึกในขั้นตอนนี้ครูมีบทบาทเป็นผู้ริเริ่มหรือจัดกิจกรรมในช่วงเริ่มต้น เช่น แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม อธิบายวิธีการทำกิจกรรม หลังจากนั้นนักเรียนเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองทั้งหมด ส่วนครูมีหน้าที่ให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนประสบปัญหาในการทำกิจกรรม ให้ข้อมูลย้อนกลับหรือประเมินผลการทำกิจกรรมของนักเรียนเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม

ทั้งนี้จากการศึกษาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารนั้นพบว่าขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดดังกล่าวมุ่งเน้นขั้นตอนสำคัญ 3 ประการคือ 1) การนำเสนอเนื้อหาทางภาษาให้แก่ นักเรียน โดยครูมีบทบาทสำคัญในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ และทำให้นักเรียนเข้าใจรูปแบบของภาษานั้นอย่างชัดเจน 2) การฝึกภาษา โดยให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาในการสื่อสาร โดยครูเป็นผู้นำการฝึกด้วยรูปแบบการฝึกซ้ำๆเพื่อให้นักเรียนเกิดความแม่นยำในการใช้รูปแบบภาษานั้น และ 3) การใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในสถานการณ์จริง ผ่านกิจกรรมหรือบริบท

สถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง เพื่อให้นักเรียนนำรูปแบบภาษาที่เรียนมาใช้สื่อสารด้วยตนเอง และครูมีบทบาทเป็นผู้ชี้แนะหรือให้คำแนะนำแก่นักเรียน

3.4. ลักษณะกิจกรรมตามแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

แนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารมีหลักสำคัญประการหนึ่งคือการเปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้ภาษาผ่านการทำกิจกรรมที่ได้ใช้ภาษานั้น โดยถือว่ากิจกรรมเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งมีนักการศึกษาได้เสนอลักษณะของกิจกรรมตามแนวคิดการเรียนรู้ดังกล่าว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

Littlewood (2002) นำเสนอลักษณะของการจัดกิจกรรมตามแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยแบ่งเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

1. กิจกรรมเชิงสื่อสาร (functional communication activities) เป็นกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนพัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อสื่อความหมายตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยนักเรียนได้ใช้ภาษาโดยไม่ยึดติดกับกฎไวยากรณ์ ผลลัพธ์จากการทำกิจกรรมลักษณะนี้สามารถวัดได้จากการที่นักเรียนสามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูล การจับคู่ การค้นหาความแตกต่าง การรวบรวมข้อมูลเพื่อแก้ปัญหา เป็นต้น

2. กิจกรรมเชิงปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (social interaction activities) เป็นกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนพัฒนาการใช้ภาษาเพื่อการมีปฏิสัมพันธ์ในสังคม โดยมีการกำหนดสถานการณ์และบทบาทไว้ นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาสื่อสารให้เหมาะสมกับสถานการณ์และบทบาทต่าง ๆ ผลลัพธ์จากการทำกิจกรรมลักษณะนี้สามารถวัดได้จากความสามารถในการสื่อสารตามวัตถุประสงค์ และ การเลือกใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์และบทบาทที่ได้รับ ทั้งนี้ครูสามารถนำกิจกรรมเชิงสื่อสารเข้ามาใช้ควบคู่กันได้ โดยครูกำหนดสถานการณ์หรือบทบาทที่นักเรียนได้รับให้ชัดเจน ในช่วงแรกครูอาจใช้ห้องเรียนเป็นบริบททางสังคมเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาในเรื่องใกล้ตัวและจากสถานการณ์ที่คุ้นเคยก่อน จากนั้นครูจึงจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาในบริบทอื่นนอก ห้องเรียน เช่น การแสดงบทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง เป็นต้น

ในขณะที่ Richards (2006) กล่าวว่าเป้าหมายหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารคือการพัฒนาความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาของนักเรียน ซึ่งสามารถพัฒนาได้ผ่านกิจกรรมในชั้นเรียนที่นักเรียนได้เรียนรู้ความหมาย ใช้รูปแบบภาษา แก้ไขความเข้าใจผิดในการใช้ภาษา และฝึกการสื่อสารในบริบทต่างๆ ทั้งนี้กิจกรรมการฝึกปฏิบัติการใช้ภาษานั้นมีลักษณะที่แตกต่างกัน 2 ลักษณะ คือการฝึกแบบเน้นความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา และการฝึกแบบเน้นความถูกต้องของการใช้ภาษา โดยได้สรุปเป็นลักษณะกิจกรรมเปรียบเทียบกันตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบลักษณะกิจกรรมการฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาแบบเน้นความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาและแบบเน้นความถูกต้องในการใช้ภาษา (Richards, 2006: 14)

ลักษณะกิจกรรมแบบเน้นความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา	ลักษณะกิจกรรมแบบเน้นความถูกต้องในการใช้ภาษา
<ul style="list-style-type: none"> - สะท้อนให้เห็นถึงการใช้ภาษาในชีวิตจริง - เน้นการสื่อสารที่บรรลุตามวัตถุประสงค์ - ให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาที่มีความหมาย - ให้ความสำคัญกับการใช้กลยุทธ์ในการสื่อสาร - ใช้ภาษาโดยไม่ยึดติดกับรูปแบบและกฎเกณฑ์ - เชื่อมโยงการใช้ภาษากับบริบทจริง 	<ul style="list-style-type: none"> - สะท้อนให้เห็นถึงการใช้ภาษาในชั้นเรียน - เน้นความถูกต้องของโครงสร้างและรูปแบบภาษา - ฝึกใช้ภาษาแบบกริยา - ฝึกใช้ภาษาจากตัวอย่างที่เรียนในชั้นเรียน - ไม่ยึดติดกับการใช้ภาษาที่มีความหมาย - เลือกใช้รูปแบบภาษาจากตัวเลือกที่กำหนดให้

ตารางข้างต้นแสดงให้เห็นถึงลักษณะกิจกรรมที่ต่างกัน 2 ลักษณะ โดยกิจกรรมแบบเน้นความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาเป็นกิจกรรมที่ให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงและไม่เน้นความถูกต้องของโครงสร้างหรือกฎเกณฑ์ทางภาษา ในขณะที่กิจกรรมแบบเน้นความถูกต้องในการใช้ภาษาเป็นกิจกรรมที่ให้ความสำคัญกับการใช้โครงสร้างและรูปแบบภาษาที่ถูกต้องตามตัวอย่างที่นักเรียนได้เรียนรู้ในชั้นเรียน ทั้งนี้ครูควรเลือกจัดกิจกรรมทั้งสองลักษณะควบคู่กันและใช้กิจกรรมแบบเน้นความถูกต้องเป็นกิจกรรมเสริมกิจกรรมแบบเน้นความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา เช่น นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานจากการทำกิจกรรมที่เน้นความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา และครูเพิ่มเติมการเรียนรู้ด้วยการเสริมกิจกรรมที่เน้นความถูกต้องในการใช้ภาษาเพื่อตรวจสอบและประเมินนักเรียนในด้านกฎไวยากรณ์และการออกเสียง เป็นต้น

นอกจากนี้ Richards ยังนำเสนอกิจกรรมเพิ่มเติมตามแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ได้แก่

1. กิจกรรมการเติมเต็มข้อมูล (information-gap activities) เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนฝึกใช้ภาษาในการสื่อสารกับผู้อื่นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ ซึ่งเป็นการเติมเต็มข้อมูลที่นักเรียนมีอยู่ให้สมบูรณ์ กิจกรรมลักษณะนี้ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ศัพท์ กฎไวยากรณ์ และกลยุทธ์ในการสื่อสารเพื่อให้ภาระงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จ

2. กิจกรรมจิ๊กซอว์ (jigsaw activities) เป็นกิจกรรมที่มีพื้นฐานมาจากหลักการของกิจกรรมการเติมเต็มข้อมูล โดยกิจกรรมลักษณะนี้จะมีการแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มจะได้รับข้อมูลเพียงบางส่วน จากนั้นนักเรียนในแต่ละกลุ่มจะต้องใช้ภาษาสื่อสารเพื่อให้ข้อมูลแก่คนในกลุ่มให้ได้มากที่สุดเพื่อเติมข้อมูลให้สมบูรณ์ครบถ้วน

3. กิจกรรมประเภทอื่นๆ (other activity types) กิจกรรมต่อไปนี้เป็นกิจกรรมที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ได้แก่

3.1. กิจกรรมการทำให้ภาระงานให้สมบูรณ์ (task-completion activities) เช่น ปริศนาคำทาย เกม การอ่านแผนที่ หรือกิจกรรมอื่นๆที่มุ่งเน้นให้นักเรียนใช้ภาษาเพื่อทำภาระงานให้สมบูรณ์

3.2. กิจกรรมการรวบรวมข้อมูล (information-gathering activities) เช่น การสำรวจ การสัมภาษณ์ การหาข้อมูล เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ภาษาเพื่อคัดเลือกข้อมูล

3.3. กิจกรรมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (opinion-sharing activities) เช่น การเปรียบเทียบคุณค่า การแสดงความคิดเห็นหรือความเชื่อ เพื่อให้นักเรียนใช้ภาษาเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล

3.4. กิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูล (information-transfer activities) เช่น การนำเสนอข้อมูล โดยนักเรียนนำเสนอข้อมูลของตนเองในรูปแบบที่แตกต่างกัน และแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ภาษาในการมีปฏิสัมพันธ์และใช้ทักษะภาษาต่าง ๆ ประกอบกัน

3.5. กิจกรรมการให้เหตุผล (reasoning-gap activities) เป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้รับข้อมูลใหม่ผ่านกระบวนการการวินิจฉัย การหาข้อสรุป หรือการให้เหตุผล เพื่อให้นักเรียนใช้ภาษาเพื่อการสรุปข้อมูล

3.6. การแสดงบทบาทสมมติ (role plays) เป็นกิจกรรมนักเรียนได้แสดงบทบาทต่างๆผ่านสถานการณ์หรือฉากที่สมมุติขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง

ในขณะที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2558) ที่เสนอลักษณะของการจัดกิจกรรมตามแนวทางการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยเน้นให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์หลากหลายรูปแบบในชั้นเรียน เช่น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับภาษา ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ระหว่างนักเรียนกับครู เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาในรูปแบบต่างๆ ลักษณะการจัดกิจกรรมมีดังนี้

1. กิจกรรมรายบุคคล (individual work) เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนฝึกเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง (autonomous learning) เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกทำกิจกรรมตามลีลาการเรียนรู้ (Learning style) ในรูปแบบของตนเอง ในเวลาที่เหมาะสมกับตนเอง และสามารถฝึกได้นอกชั้นเรียน เช่น การอ่านหนังสือนอกเวลา การเล่นเกมปริศนาอักษรไขว้ เกมสร้างคำ เป็นต้น

2. กิจกรรมแบบคู่ (pair work) เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนและนักเรียนที่ได้เรียนรู้แบบร่วมมือ (collaborative learning) ทำให้นักเรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์ที่เหมือนจริง ทั้งนี้ครูมีบทบาทในการเป็นผู้ควบคุม และให้ความช่วยเหลือเมื่อ

นักเรียนต้องการ เช่น การถามหาข้อมูลที่ขาดหายไป (information gap) การแสดงบทบาทสมมติ (role-play) เป็นต้น

3. กิจกรรมแบบกลุ่ม (group work) เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีอิสระ (autonomy) ลดการพึ่งพาครู จำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่มขึ้นอยู่กับลักษณะของภาระงาน แต่ไม่ควรเกิน 6 คน เช่น การอภิปราย การอ่านและฟังส่วนต่างๆของเรื่องราวและนำแต่ละส่วนมาปะติดปะต่อกัน (jigsaw reading/listening) การหาข้อมูลเพื่อทำโครงงาน การเล่นเกมต่อคำ เกมยี่สิบคำถาม เป็นต้น

4. กิจกรรมแบบทำร่วมกันทั้งชั้นเรียน (class work) เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับครู เป็นกิจกรรมที่นักเรียนทำพร้อมกันทั้งชั้นเรียน ครูสามารถชี้แนะและควบคุมกิจกรรมได้มากกว่ากิจกรรมลักษณะอื่น เช่น การฝึกออกเสียงคำ การฝึกอ่านออกเสียง การทำตามคำสั่ง การอภิปรายแสดงความคิดเห็น เป็นต้น

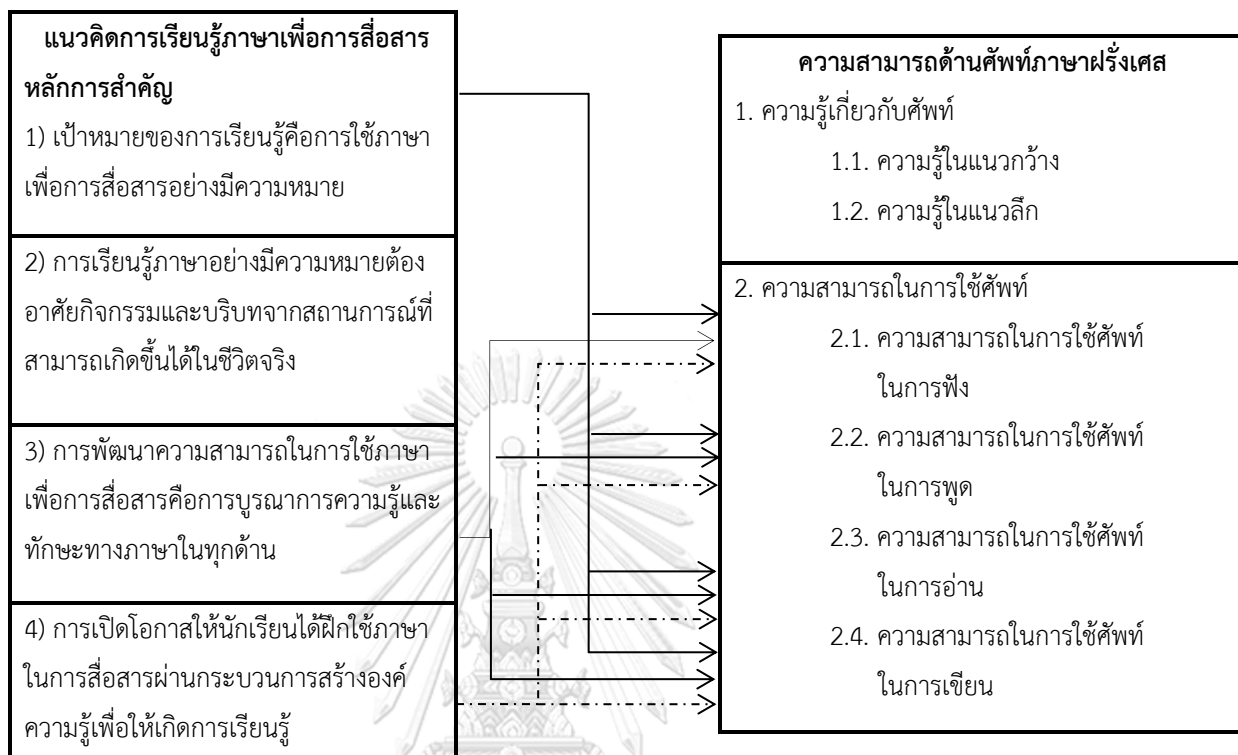
สอดคล้องกับ Banciu and Jireghie (2012) ที่กล่าวถึงลักษณะของการจัดกิจกรรมตามแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยมักใช้ลักษณะกิจกรรมแบบคู่และแบบกลุ่มเพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ภาษาผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ทั้งนี้กิจกรรมแบบเน้นความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาสามารถกระตุ้นให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร ส่งเสริมความมั่นใจในการใช้ภาษา เช่น ในขณะที่แสดงบทบาทสมมติในสถานการณ์การฝึกใช้ภาษา และทำให้เข้าใจหน้าที่ของภาษามากขึ้น ควบคู่ไปกับกิจกรรมเสริมการเรียนรู้กฎไวยากรณ์และการออกเสียง ตัวอย่างลักษณะกิจกรรมที่นำมาใช้กันอย่างแพร่หลาย ได้แก่ การแสดงบทบาทสมมติ การสัมภาษณ์ การเติมเต็มข้อมูลที่ขาดหายไป การเล่นเกม การแลกเปลี่ยนข้อมูล การสำรวจ และการทำงานเป็นคู่

ดังนั้นลักษณะการจัดกิจกรรมตามแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารมีลักษณะที่ทำให้ความสำคัญกับการฝึกใช้ภาษาของนักเรียน โดยฝึกใช้ภาษาเพื่อสื่อสารให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการและฝึกใช้ภาษาตามสถานการณ์และบทบาทที่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง ทั้งนี้กิจกรรมที่นำมาใช้ควรเป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้พัฒนาทั้งด้านความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาและความถูกต้องในการใช้ภาษาควบคู่กัน เพื่อให้การเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารของนักเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.5. แนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารกับความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส

เมื่อศึกษาแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารตามเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปหลักการสำคัญของแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่ช่วยส่งเสริมความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสตามแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการของแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารกับ
ความสามารถ ด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส

————— แสดงความสัมพันธ์ที่ส่งผลอย่างชัดเจน

----- แสดงความสัมพันธ์ที่ส่งผลอย่างไม่ชัดเจน

แนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารสามารถส่งเสริมความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนได้ โดยจากหลักการเรื่องการกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้คือการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างมีความหมาย ช่วยให้นักเรียนได้นำความรู้เกี่ยวกับศัพท์ที่นักเรียนเรียนรู้มาใช้ฝึกปฏิบัติตามสถานการณ์การสื่อสารต่าง ๆ ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการใช้ศัพท์ได้ดีขึ้น เมื่อนักเรียนเรียนรู้ศัพท์จากกิจกรรมและบริบทที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นได้กับนักเรียน จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจความหมายของศัพท์นั้นได้ลึกซึ้งขึ้น สามารถเข้าใจศัพท์ตามความหมายหลัก ความหมายในบริบทนั้น และเชื่อมโยงความหมายกับความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของศัพท์ ส่วนประกอบของศัพท์ ตลอดจนความสัมพันธ์ของศัพท์กับคำอื่น ๆ ในบริบทนั้นได้

การที่นักเรียนเรียนรู้โดยมีการบูรณาการความรู้ร่วมกับทักษะทางภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับศัพท์มาใช้ในการสื่อสารเพื่อ

Sesiorina (2014) กล่าวถึงแนวทางการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานว่า เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ครูกำหนดแก่นเรื่องหลักเป็นหัวข้อต่างๆ ซึ่งเชื่อมโยงกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตของนักเรียนทำให้การเรียนรู้ที่มีความหมายต่อนักเรียน

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าแนวทางการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน (Theme-based Learning) คือแนวทางการเรียนรู้ที่ครูกำหนดแก่นเรื่องหลักเป็นหัวข้อต่างๆ ซึ่งเชื่อมโยงกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะ ความรู้ ทักษะคิด และประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมายต่อนักเรียนอย่างแท้จริง

4.2. ทฤษฎีและหลักการสำคัญของแนวทางการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน

เมื่อศึกษาแนวทางการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน พบว่าแนวทางการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานเป็นแนวคิดที่มีพื้นฐานมาจากกลุ่มแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการประเภทพหุวิทยาการ (interdisciplinary) (พงศธร มหาวิจิตร, 2558; Cameron, 2001) ซึ่งเป็นแนวทางการเรียนรู้ในลักษณะการบูรณาการวิชาต่างๆในหลักสูตร โดยนักเรียนเรียนรู้เนื้อหาสาระและทักษะของแต่ละวิชา โดยมีแก่นเรื่อง (theme) ที่กำหนดร่วมกัน และมีความเชื่อมโยงระหว่างความรู้และทักษะของแต่ละวิชา แนวทางการจัดการเรียนรู้ลักษณะดังกล่าวทำให้นักเรียนเห็นความเชื่อมโยงของความรู้และทักษะกับสิ่งที่อยู่รอบตัวหรือสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง โดยใช้แก่นเรื่องเป็นเครื่องมือช่วยเชื่อมโยง (ชนาธิป พรกุล, 2554) ดังนั้นแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการประเภทพหุวิทยาการมีส่วนช่วยส่งเสริมและเปิดโอกาสให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีลักษณะสอดคล้องกับชีวิตจริงที่ไม่มีการแบ่งแยกเนื้อหารายวิชา และลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาที่อาจเกิดจากการจัดการเรียนรู้แบบแยกรายวิชา

ทั้งนี้แนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการสอดคล้องกับกรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (The partnership for 21st century skills, 2009) ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างประสบการณ์ให้แก่นักเรียนโดยการเชื่อมโยงความรู้ การบูรณาการเนื้อหาแต่ละวิชาผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา อีกทั้งยังมุ่งสร้างทักษะสำคัญแก่นักเรียน 3 ประการ ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและการประกอบอาชีพ และทักษะเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร และเทคโนโลยี

ตรัยธนา เชาวนปรีชา (2557) กล่าวถึงหลักการของแนวทางการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานว่าเป็นรูปแบบการสอนภาษาที่มีหลักการสำคัญคือใช้เรื่องราวหรือแก่นเรื่องที่นักเรียนสนใจเป็นเนื้อหาในการเรียนรู้ โดยเน้นการบูรณาการทักษะทางภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน การใช้กิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ เป็นเรื่องใกล้ตัว หรือเชื่อมโยงกับความรู้เดิมของนักเรียน ทำให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลายในการเรียน เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีแรงจูงใจในการเรียนรู้และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น

พงศธร มหาวิจิตร (2559) กล่าวถึงหลักการสำคัญและข้อควรคำนึงถึงในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน โดยกล่าวว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดคือการเลือกแก่นเรื่องมาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ซึ่งครูจะต้องคิดวิเคราะห์และประเมินว่าประสบการณ์ใดที่จะมีความหมายต่อนักเรียน และนักเรียนนำสิ่งที่เรียนรู้ไปเชื่อมโยงใช้ได้ในชีวิตจริง โดยเรียนรู้ผ่านการบูรณาการกิจกรรมที่หลากหลายภายใต้แก่นเรื่องนั้นเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับทักษะ (skills) หรือสมรรถนะ (competencies) ในการประยุกต์ใช้ความรู้ของนักเรียนเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับ Mumford (2000) ที่ให้หลักการสำคัญของแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานว่านักเรียนจะต้องได้รับการพัฒนาทักษะ ความรู้ และทัศนคติที่มีความหมายต่อนักเรียน ซึ่งมีพื้นฐานมาจากความสนใจและประสบการณ์จริงของนักเรียน

เช่นเดียวกับ Cameron (2001) ที่กล่าวถึงแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานว่าหลักการที่สำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดดังกล่าวคือต้องคำนึงถึงการกำหนดแก่นเรื่องหลักโดยต้องเชื่อมโยงกับชีวิตจริงของนักเรียน และการเชื่อมโยงเนื้อหาสาระด้วยกิจกรรมและทักษะการสื่อสารทางภาษาต่างประเทศ

ดังนั้นสามารถสรุปหลักการสำคัญของแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานได้ว่า 1) การใช้แก่นเรื่องและเนื้อหาสาระที่มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับชีวิตจริงของนักเรียนช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย 2) เครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ภาษาคือการใช้ทักษะทางภาษาทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนในการเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมภายใต้แก่นเรื่องเดียวกัน และ 3) การเรียนรู้ภาษาอย่างมีความหมายคือการเรียนรู้ภาษาภายใต้แก่นเรื่องที่มีความแตกต่างตามบริบทผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.3. การนำแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานมาใช้ในการเรียนรู้อาษาต่างประเทศ

นักการศึกษาและนักวิจัยหลายท่านกล่าวถึงการนำแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานมาใช้ในการเรียนรู้อาษาต่างประเทศ โดยเริ่มต้นจากการนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาสำหรับนักเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้อาษาต่างประเทศผ่านการสอนเพื่อการสื่อสารโดยมีแก่นเรื่องกำหนดเป็นหัวข้อต่างๆ ซึ่งแนวคิดการเรียนรู้ดังกล่าวทำให้นักเรียนได้ใช้ทักษะชีวิตจริงและเกิดแรงกระตุ้นที่ทำให้นักเรียนต้องการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างมีความหมายและตอบสนองความต้องการอย่างแท้จริง (Cameron, 2001)

ต่อมาเมื่อนักวิจัยหลายท่านได้กล่าวถึงการนำแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะด้านการสอนศัพท์ เช่น Wode (1999) อ้าง

ถึงใน Cameron, 2001) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานเพื่อพัฒนาภาษาต่างประเทศ โดยแนวคิดการเรียนรู้ดังกล่าวสามารถช่วยพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ได้ เนื่องจากนักเรียนจะได้เรียนรู้ศัพท์ที่เคยพบแล้วในหนังสือเรียนผ่านการเรียนรู้แบบแก่นเรื่องในบริบทใหม่ ซึ่งงานวิจัยใช้แนวคิดดังกล่าวในการเรียนภูมิศาสตร์โดยใช้ภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีพัฒนาการด้านการใช้ศัพท์มากขึ้น

อีกทั้ง Cameron (2001) ยังกล่าวว่า แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานได้นำมาใช้ในการสอนภาษาต่างประเทศ โดยเน้นไปที่การให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาต่างประเทศผ่านการเรียนรู้จากการจัดเนื้อหาการเรียนรู้เป็นแต่ละแก่นเรื่อง (Garvie, 1991; Holderness, 1991; Scott and Ytreberg, 1990) ซึ่งทำให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตจริงและทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ข้อดีของการนำมาใช้กับการเรียนรู้ศัพท์ของนักเรียนคือนักเรียนจะเรียนรู้ศัพท์ใหม่ได้ง่ายขึ้น ผ่านการเรียนรู้ตามหัวข้อแต่ละเรื่อง ซึ่งนักเรียนจะเข้าใจความหมายและนำศัพท์นั้นไปใช้ได้ทั้งในการพูดและการเขียน

และ Tussadiah and Nurfadillah (2018) กล่าวถึงหลักการของแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานกับการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศไว้ว่าเป็นรูปแบบการเรียนการสอนภาษาที่บูรณาการเนื้อหาสาระเข้าด้วยกันเป็นแต่ละแก่นเรื่อง ซึ่งมีเป็นรูปแบบที่พัฒนามาจากแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้เนื้อหาเป็นฐาน (content-based approach) โดยให้ความสำคัญกับการให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาต่างประเทศผ่านบริบทต่างๆ ที่มีแก่นเรื่องหลักเป็นเนื้อหาสาระในการเรียนรู้

4.4. ขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน

Mumford (1995) นำเสนอขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน โดยมีขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 คัดเลือกแก่นเรื่อง (Choose a theme)

ขั้นตอนแรกเป็นขั้นตอนในการกำหนดแก่นเรื่องเป็นหัวข้อหลัก ซึ่งต้องมีการวางแผนกำหนดแก่นเรื่องเพื่อนำมาสร้างหน่วยการเรียนรู้ โดยอาจเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการนำเสนอหัวข้อที่สนใจ รวมทั้งมีการกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแก่นเรื่องนั้น

ขั้นตอนที่ 2 วางแผนการนำไปใช้ (Plan ahead)

ขั้นตอนที่ 2 เป็นขั้นตอนของการนำแก่นเรื่องที่กำหนดไว้มาเชื่อมโยงกับเนื้อหาสาระและทักษะที่มีอยู่ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่จะพัฒนาไปสู่การกำหนดการจัดการเรียนการสอนที่สามารถนำไปใช้ได้จริง องค์ประกอบที่สำคัญของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ประกอบด้วย

- จุดประสงค์การเรียนรู้

- แนวทางการวัดและประเมินผล
- สื่อและแหล่งเรียนรู้
- แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตั้งแต่กิจกรรมชั้นนำเข้าสู่หน่วยการเรียนรู้ กิจกรรมในชั้นเรียน กิจกรรมกลุ่มย่อย ชิ้นงานหรือภาระงานที่มอบหมาย และ กิจกรรมสุดท้ายที่สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้
- การเชื่อมโยงความรู้สู่ชุมชนหรือการนำความรู้ไปพัฒนาสังคม

ขั้นตอนที่ 3 นำแผนสู่การปฏิบัติ (Put the plan into action)

ขั้นตอนที่ 3 เป็นขั้นตอนที่นำกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ ซึ่งขั้นตอนนี้ควรมีความยืดหยุ่นหรือปรับเปลี่ยนได้ตามความต้องการ ความสนใจ และลักษณะของกลุ่มนักเรียน แต่ยังคงดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินการเรียนรู้และนำเสนอผลงาน (Evaluate / Celebrate)

ขั้นตอนสุดท้ายเป็นขั้นตอนในการประเมินการเรียนรู้ ซึ่งควรทำมาตลอดกระบวนการ โดยใช้เครื่องมือในการประเมินที่สะท้อนผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ และควรมีการประเมินความสำเร็จของหน่วยการเรียนรู้เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม โดยนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการอภิปราย แลกเปลี่ยนประสบการณ์หรือข้อค้นพบ และอาจมีการจัดนิทรรศการแสดงผลงานความสำเร็จของนักเรียน

สำหรับการนำแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศนั้น Cameron (2001) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดดังกล่าว โดยมีขั้นตอน 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ค้นหาแก่นเรื่อง (Finding a theme)

ขั้นตอนแรกเป็นขั้นตอนที่ง่ายที่สุด เนื่องจากการกำหนดแก่นเรื่องที่จะนำมาใช้เป็นหัวข้อหลักนั้นมาจากความสนใจของนักเรียนเป็นหลัก หรือมาจากเนื้อหาสาระที่นักเรียนเรียนรู้ในรายวิชาต่างๆ เช่น ไคโนเสาร์ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เทศกาลสำคัญในประเทศหรือเทศกาลสากล เป็นต้น โดยอาจให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเพื่อกำหนดแก่นเรื่องได้

ขั้นที่ 2 กำหนดเนื้อหา (Planning content)

ขั้นตอนที่ 2 เป็นขั้นตอนที่ครุมีบทบาทในการกำหนดเนื้อหาสาระในแต่ละแก่นเรื่อง โดยเครื่องมือพื้นฐานที่นำมาใช้ในการออกแบบเนื้อหาสาระคือ การระดมสมอง (brainstorming) และใยแมงมุม (webs) ซึ่งเครื่องมือดังกล่าวนั้นถือว่าเป็นเทคนิคที่สามารถนำมาใช้เชื่อมโยงความคิดและสะท้อนกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามที่กำหนดเป้าหมายไว้ การระดมสมอง (brainstorming) เป็นกระบวนการที่เริ่มต้นจากการจุดประกายความคิดหนึ่งขึ้นมา และความคิดอื่นๆ จะถูกจุดประกายขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง จากนั้นนำมากำหนดเป็นกิจกรรมที่จะนำไปใช้ต่อไป ส่วน

เทคนิคใยแมงมุม (webs) คือการกำหนดความคิดหนึ่งไว้ตรงกลาง และเชื่อมโยงความคิดอื่นๆออกไป เป็นลักษณะเหมือนใยแมงมุมที่สัมพันธ์กัน ซึ่งเทคนิคดังกล่าวสามารถนำมาใช้กับการระดมสมองได้ และนำมาสรุปเป็นโครงสร้างได้ ดังนี้

บุคคล + วัตถุ + กิจกรรม + กระบวนการ + เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ + สถานที่

เมื่อได้โครงสร้างดังกล่าวแล้ว ครูสามารถเพิ่มเติมเนื้อหาสาระและทักษะทางภาษา สอดแทรกเข้าไปในแต่ละส่วนได้ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร อีกทั้งครูยังสามารถนำสื่อการเรียนรู้จากของจริงหรือค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เช่น นิตยสาร หรือเว็บไซต์ที่เป็นภาษาต่างประเทศ มาเป็นสื่อเสริมให้กับนักเรียนได้เรียนรู้เพิ่มเติมได้

ขั้นที่ 3 กำหนดภาระงานที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางภาษา (Planning language learning tasks)

ขั้นตอนสุดท้ายเป็นขั้นตอนที่เกิดขึ้นเมื่อกำหนดเนื้อหาสาระที่สัมพันธ์กันเสร็จสิ้น ครูควรกำหนดวัตถุประสงค์ทางภาษาที่นักเรียนควรได้รับการพัฒนา ผ่านกิจกรรมต่างๆ โดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือใน การทำกิจกรรมให้บรรลุตามภาระงานที่ครูมอบหมาย ซึ่งครูสามารถนำศัพท์อื่นๆที่นอกเหนือศัพท์ที่นักเรียนเรียนรู้ในห้องเรียนมาสอดแทรกเพิ่มเติม ทั้งนี้ภาระงานแต่ละชิ้นนั้นต้องออกแบบมาอย่างเป็นระบบโดยมีวัตถุประสงค์ทั้งทักษะทางภาษาและเนื้อหาสาระ อีกทั้งต้องสอดคล้องกับเวลาในการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน

4.5. แนวทางการประเมินผลตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน

พงศธร มหาวิจิตร (2558) กล่าวถึงแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานว่า นักเรียนต้องร่วมมือกันค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ใหม่ผ่านกระบวนการทำโครงงานหรือภาระงานกลุ่มเป็นหลัก ดังนั้นการประเมินผลการเรียนรู้เน้นไปที่การพิจารณาจากความสามารถในการปฏิบัติงาน (Performance Assessment) โดยประเมินตามทักษะและสมรรถนะของนักเรียน สอดคล้องแนวคิดการประเมินผลในศตวรรษที่ 21 ของ National Council on Measurement in Education (2012) ดังนี้

1. การประเมินผลควรใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลายเพื่อตรวจสอบข้อมูลให้มีความน่าเชื่อถือ
2. ภาระงานที่ใช้ในการประเมินควรมีระดับความซับซ้อนที่เหมาะสมและท้าทายความสามารถ
3. ควรประเมินด้วยภาระงานที่มีลักษณะปลายเปิด (open-ended) หรือมีโครงสร้างที่ยืดหยุ่น (ill-structured tasks)

4. ควรประเมินโดยใช้ภาระงานที่มีความหมายและสอดคล้องตามสภาพจริงหรือเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริง

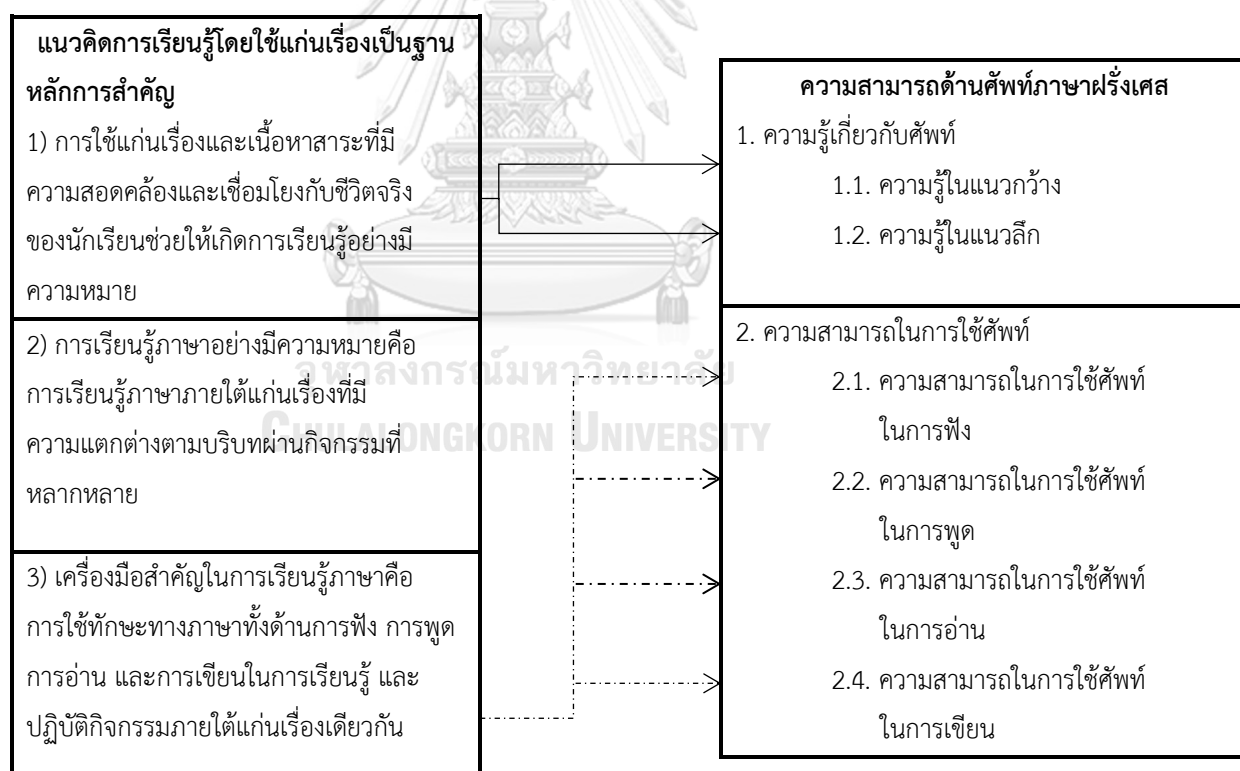
5. ภาระงานนั้นควรมุ่งให้นักเรียนได้แสดงเหตุผลและการคิดที่ชัดเจน

6. ควรสรรหาวิธีการประเมินใหม่ๆ ที่จะช่วยให้ระบุระดับความสามารถได้อย่างชัดเจน

4.6. แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานกับความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส

เมื่อศึกษาแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานตามเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปหลักการนำแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานมาใช้ในการส่งเสริมความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสตามแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการของแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานกับความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส

————— แสดงความสัมพันธ์ที่ส่งผลอย่างชัดเจน

- - - - - แสดงความสัมพันธ์ที่ส่งผลอย่างไม่ชัดเจน

ตามแผนภาพข้างต้น แสดงให้เห็นถึงหลักการสำคัญของแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน ที่ช่วยส่งเสริมความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส โดยหลักการสำคัญประการแรก คือ การใช้แก่นเรื่องและเนื้อหาสาระที่มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับชีวิตจริงของนักเรียนจะสามารถส่งเสริมองค์ประกอบด้านความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวกว้างได้ เนื่องจากการกำหนดแก่นเรื่องและเนื้อหาสาระที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงเป็นการสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับศัพท์ที่นักเรียนสามารถพบเจอได้ในชีวิตจริงหรือในสถานการณ์จริง จึงทำให้นักเรียนรู้จักศัพท์และเข้าใจความหมายของศัพท์นั้น (Cameron, 2001; Sesiorina, 2014) หลักการสำคัญประการที่สองคือการเรียนรู้ภาษาอย่างมีความหมาย คือการเรียนรู้ภาษาภายใต้แก่นเรื่องที่มีความแตกต่างตามบริบทผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย โดยการกำหนดเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับความรู้เรื่องหน้าที่ของศัพท์ ส่วนประกอบของศัพท์ ความหมายหลักและความหมายตามบริบท และคำปรากฏร่วมของศัพท์ที่นักเรียนได้เรียนรู้ภายใต้แก่นเรื่องเดียวกัน และหลักการสำคัญประการที่สาม คือ เครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ภาษาคือการใช้ทักษะทางภาษาทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนในการเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมภายใต้แก่นเรื่องเดียวกันอาจจะสามารถส่งเสริมความสามารถในการใช้ศัพท์ทั้ง 4 ด้านได้ เนื่องจากการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆในชั้นเรียน รวมถึงการฝึกฝนการใช้ศัพท์ตามสถานการณ์ต่างๆ นักเรียนจะต้องใช้ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ จึงส่งผลให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการนำศัพท์มาใช้ในการสื่อสารได้ เช่น การปฏิบัติกิจกรรมเรื่องการใช้ศัพท์ในการซื้อขายสินค้าโดยใช้บทบาทสมมติ นักเรียนได้ฝึกใช้การฟังในการทำความเข้าใจศัพท์และความหมายศัพท์จากคู่สนทนา และได้ฝึกฝนการพูดโดยการนำศัพท์มาใช้ในการซื้อขายสินค้ากับคู่สนทนา เป็นต้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ CHULALONGKORN UNIVERSITY

5.1. ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่ทำขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยมีจุดประสงค์เพื่อเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้สำหรับนักเรียนตามแต่จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด คำว่า “ชุดกิจกรรมการเรียนรู้” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า “Instruction package” “Learning package” หรือ “Instructional Kits” (บุญเกื้อ ครอบหาเวช, 2545; บุญชม ศรีสะอาด, 2551) เดิมทีใช้คำว่า “ชุดการสอน” แต่ต่อมาได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2552 ทำให้แนวทางการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางมีอิทธิพลมากขึ้น จึงเปลี่ยนมาใช้คำว่า “ชุดกิจกรรมการเรียนรู้” เมื่อศึกษาความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่ามีการศึกษาหลายท่านให้ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

บุญเกื้อ ควรรหาเวช (2545) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง สื่อการสอนชนิดหนึ่ง ซึ่งเป็นชุดของสื่อผสม (Multi Media) ที่จัดทำขึ้นเพื่อให้แก่นักเรียนพัฒนาการเรียนรู้ตามแต่วัตถุประสงค์ที่กำหนดมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเสริมประสบการณ์การเรียนรู้แก่นักเรียนตามหัวข้อและเนื้อหาในแต่ละหน่วย

ระพินทร์ โพธิ์ศรี (2549) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง สื่อการสอนที่ประกอบไปด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สะท้อนถึงปัญหาและความต้องการในการเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมประเมินผลการเรียนรู้ที่นำมาบูรณาการเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บุญชม ศรีสะอาด (2551) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง สื่อการเรียนหลายอย่าง ประกอบกันจัดเข้าไว้ด้วยกันเป็นชุด (Package) เรียกว่าสื่อประสม (Multi Media) เพื่อมุ่งให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้สำหรับนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือใช้ประกอบการสอนอื่นๆ เช่น ประกอบการบรรยาย การเรียนเป็นกลุ่มย่อยในรูปแบบศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center) เป็นต้น

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2551) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง สื่อการสอนชนิดหนึ่งที่มีลักษณะเป็นสื่อประสม โดยเป็นการใช้สื่อตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปรวมกันเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ตามที่ต้องการ ซึ่งอาจจัดทำขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนรู้ตามหัวข้อและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยที่ต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง สื่อผสมประเภทหนึ่งซึ่งมีจุดมุ่งหมายเฉพาะเรื่องที่จะสอน มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาหน่วยการเรียนรู้หรือหัวเรื่อง และวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

Brown et al (1973) ให้ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ว่าหมายถึง ชุดของสื่อประสมที่สร้างขึ้นเพื่อช่วยให้ครูสามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วยอุปกรณ์หลายอย่าง เช่น ภาพโปรงแสง โปรเตอร์ สไลด์ แผนภูมิ ฯลฯ บางชุดอาจประกอบด้วยเอกสารเพียงอย่างเดียว บางชุดอาจเป็นโปรแกรมที่มีบัตรคำสั่งให้นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

Good (1973) ให้ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ว่าหมายถึงโปรแกรมทางการสอนทุกอย่างที่จัดไว้โดยเฉพาะ ซึ่งมีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน คู่มือครู เนื้อหาแบบทดสอบ ข้อมูลที่เชื่อถือได้ และมีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ครูเป็นผู้จัดชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนแต่ละคน ได้ศึกษาและฝึกฝนด้วยตนเอง โดยครูเป็นผู้คอยแนะนำเท่านั้น

เมื่อพิจารณาความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กล่าวว่าข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง นวัตกรรมทางการศึกษาที่จัดทำขึ้น โดยการนำสื่อการเรียนรู้หลากหลาย

ประเภทมาผสมผสานกันอย่างเป็นระบบ และมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับหัวข้อเนื้อหาที่นำมาใช้ ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนได้รับ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5.2. แนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นนวัตกรรมทางการศึกษา ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยนักเรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้และสามารถช่วยพัฒนาความรู้ได้ด้วยตนเอง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีแนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีรายละเอียดดังนี้

กุมาริ สุวรรณสิงห์ (2553) และ ญัฐพร ผกาหลง (2552) กล่าวถึงแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้มี 5 แนวคิด สรุปได้ดังนี้

แนวคิดที่ 1 ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference Theory) ที่มีแนวคิดว่าครูต้องจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความต้องการ ความถนัด และความสนใจของนักเรียนเป็นสำคัญ วิธีการที่เหมาะสมที่สุดคือ การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีอิสระในการเรียนตามสติปัญญา ความสามารถ และความสนใจ โดยครูเป็นผู้ช่วยเหลือตามความเหมาะสม

แนวคิดที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Student Centered) โดยยึดหลักการว่านักเรียนสามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้จากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะและช่วยเหลือ

แนวคิดที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการนำสื่อหลายประเภทมาสัมพันธ์กันอย่างมีคุณค่าและช่วยส่งเสริมซึ่งกันและกันอย่างเป็นระบบ สื่อการสอนอย่างหนึ่งอาจใช้เร้าความสนใจ ในขณะที่สื่ออีกอย่างหนึ่งใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหา การใช้สื่อหลายประเภทประกอบกันช่วยให้นักเรียนมีประสบการณ์จากประสาทสัมผัสที่ผสมผสาน และทำให้นักเรียนได้ค้นพบวิธีการที่จะเรียนในสิ่งที่ต้องการได้ด้วยตนเองมากขึ้น

แนวคิดที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการนำกระบวนการกลุ่มมาใช้ในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู นักเรียนกับนักเรียน และนักเรียนกับสภาพแวดล้อม โดยใช้สื่อการเรียนรู้ กล่าวคือให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกจับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

แนวคิดที่ 5 แนวคิดเกี่ยวกับการยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาจัดการเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการเสริมแรงทางบวกให้กับนักเรียนที่ทำได้ดี เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจและเกิดการเรียนรู้ไปเป็นลำดับขั้นตอนตามความสามารถของนักเรียน

สอดคล้องกับ เพ็ชรรัตน์ พรหมมา (2555) ที่กล่าวถึงแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมี 3 แนวคิดที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

แนวคิดที่ 1 ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference Theory) โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนตามสติปัญญา ความสามารถและความสนใจ โดยมีครูเป็นผู้แนะนำช่วยเหลือตามความเหมาะสม

แนวคิดที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการนำสื่อประสมมาใช้ หมายถึง การนำเอาสื่อการสอนหลายประเภทมาสัมพันธ์กันอย่างมีคุณค่าและส่งเสริมซึ่งกันและกันอย่างมีระบบ การใช้สื่อประสมจะช่วยให้นักเรียนมีประสบการณ์จากประสาทสัมผัสที่ผสมผสานให้นักเรียนได้ค้นพบวิธีการที่จะเรียนในสิ่งที่ต้องการได้มากยิ่งขึ้น

แนวคิดที่ 3 ทฤษฎีทางจิตวิทยาการเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิบัติ ดังนี้

- 1) เข้าร่วมกิจกรรมด้วยตนเอง
- 2) ตรวจสอบผลการเรียนรู้ของตนเองได้ทันที
- 3) มีการเสริมแรงเพื่อให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจและเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

ดังนั้นจากแนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันและมีการใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ อีกทั้งมีการใช้สื่อหลากหลายประเภทผสมผสานกันอย่างเป็นระบบ และทำให้มีการเสริมแรงทางบวกเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิด ทฤษฎี และหลักการดังกล่าวมาพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในงานวิจัยนี้

5.3. ประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

เมื่อศึกษาประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่า มีชุดกิจกรรมการเรียนรู้หลายประเภทที่จัดทำขึ้นตามวัตถุประสงค์ในการใช้งาน โดยมีลักษณะแตกต่างกัน ดังนี้

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2545) ได้แบ่งประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมประกอบคำบรรยาย เป็นชุดกิจกรรมที่กำหนดกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ให้ครูใช้ประกอบการบรรยาย มุ่งในการขยายเนื้อหาสาระให้ชัดเจนมากขึ้น ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประเภทนี้จะช่วยลดบทบาทของครูให้พุดน้อยลง และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากขึ้น สื่อที่ใช้อาจประกอบด้วย รูปภาพ แผนภูมิ หรือกิจกรรมที่กำหนด เป็นต้น

2. ชุดกิจกรรมแบบกิจกรรมกลุ่ม เป็นชุดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนฝึกทักษะจากเนื้อหาวิชาที่เรียนรู้และได้ทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม ประมาณ 5-7 คนต่อกลุ่ม โดยใช้สื่อการเรียนรู้ที่บรรจุไว้ในชุดกิจกรรมแต่ละชุด ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประเภทนี้มักใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมกลุ่ม เช่น ศูนย์การเรียนรู้ เป็นต้น โดยครูมีบทบาทเป็นผู้ช่วยเหลือเมื่อนักเรียนเกิดปัญหาขณะทำกิจกรรม

3. ชุดกิจกรรมแบบรายบุคคลหรือชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นชุดกิจกรรมที่จัดระบบเพื่อให้ นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามความสามารถและความสนใจของตน อาจใช้เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ ในชั้นเรียนหรือเรียนรู้ด้วยตนเองที่บ้าน เมื่อเรียนรู้จบสามารถประเมินผลการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองเพื่อ ประเมินความก้าวหน้า และสามารถศึกษาชุดการเรียนรู้ชุดอื่นเป็นลำดับต่อไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ได้แบ่งประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมที่ครูเป็นผู้กำหนดกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ประกอบการบรรยาย โดย กำหนดหัวข้อ เนื้อหา และกิจกรรมไว้เป็นลำดับขั้นตอน สื่อที่ใช้อาจเป็นสไลด์ประกอบเสียงบรรยาย ภาพยนตร์ แผนภูมิ และกิจกรรมกลุ่ม

2. ชุดกิจกรรมสำหรับกิจกรรมกลุ่ม เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ทำ กิจกรรมร่วมกัน อาจจัดในรูปแบบของศูนย์การเรียนรู้ โดยการวางแผนเรื่อง จัดประเด็นเนื้อหาและ หน่วยความรู้ ที่นักเรียนสามารถเรียนรู้จบได้ในแต่ละหน่วย ทั้งนี้สามารถจัดกิจกรรมในรูปแบบเรียน เป็นรายบุคคลหรือเรียนร่วมกันเป็นกลุ่ม และมีสื่อการเรียนรู้ บทเรียน แบบฝึก ครบตามจำนวน นักเรียน

3. ชุดกิจกรรมสำหรับนักเรียนรายบุคคล เป็นชุดกิจกรรมเรียนรู้สำหรับนักเรียนเรียนรู้ด้วย ตนเองตามความสามารถของแต่ละบุคคล เมื่อเรียนรู้จบสามารถประเมินตนเองเพื่อทดสอบ ความก้าวหน้าและสามารถศึกษาชุดกิจกรรมชุดต่อไป ชุดกิจกรรมประเภทนี้สามารถส่งเสริมให้ นักเรียนพัฒนาการเรียนรู้ตามศักยภาพของตน

ในขณะที่ ระพีพัทธ์ โพธิ์ศรี (2549) ได้แบ่งประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-study package) เป็นชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นโดยมี จุดมุ่งหมายให้นักเรียนนำไปศึกษาด้วยตนเอง โดยไม่มีครูเป็นผู้สอน เช่น บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการ เรียนแบบคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หรือชุดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

2. ชุดการเรียนการสอน คือ ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นโดยมีครูเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ เช่น ชุดฝึกอบรม ชุดการสอน เป็นต้น

ดังนั้นเมื่อศึกษาประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถจำแนกประเภทได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรมประกอบการบรรยาย โดยครูเป็นผู้จัด กิจกรรมการเรียนรู้และนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม 2) ชุดกิจกรรมสำหรับกิจกรรมกลุ่ม โดย นักเรียนเรียนรู้ร่วมกันและมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน และ 3) ชุดกิจกรรมสำหรับเรียนรู้รายบุคคล โดย นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถและศักยภาพของนักเรียน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้

ชุดกิจกรรมประเภทชุดกิจกรรมประกอบการบรรยายและชุดกิจกรรมสำหรับกิจกรรมกลุ่มในการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เนื่องจากมีลักษณะที่ครูเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมร่วมกับนักเรียนได้มีส่วนร่วม และมีปฏิสัมพันธ์กันในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิดการวิจัยสำหรับงานวิจัยนี้

5.4. องค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละชุด ครูต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆที่สำคัญภายในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เมื่อศึกษาองค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่ามีนักวิชาการที่กล่าวถึงองค์ประกอบและลักษณะของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

ทิตินา แคมมณี (2543) เสนอองค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ว่าจำแนกออกเป็นส่วนต่างๆได้แก่

1. ชุดกิจกรรม ประกอบด้วย หมายเลขกิจกรรม ชื่อกิจกรรม และเนื้อหาของกิจกรรม
2. คำชี้แจง เป็นส่วนที่อธิบายความมุ่งหมายที่สำคัญของกิจกรรมและลักษณะของการจัดกิจกรรมเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายนั้น
3. จุดมุ่งหมาย เป็นส่วนที่ระบุจุดมุ่งหมายที่สำคัญของกิจกรรมนั้น
4. ความคิดรวบยอด เป็นส่วนที่ระบุเนื้อหาหรือมโนทัศน์ของกิจกรรม ส่วนนี้ควรได้รับการเน้นย้ำเป็นพิเศษ
5. สื่อ เป็นส่วนที่ระบุเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้ครูรู้ว่าต้องเตรียมอะไรบ้างล่วงหน้า
6. เวลาที่ใช้ เป็นส่วนที่ระบุเวลาโดยประมาณว่ากิจกรรมนั้นควรใช้เวลาเพียงใด
7. ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม เป็นส่วนที่ระบุในการจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ วิธีการจัดกิจกรรมนี้ต้องจัดไว้เป็นลำดับขั้นตอน ซึ่งต้องสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และเป็นการอำนวยความสะดวกให้ครูในการดำเนินการ ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้
 - 7.1. ขั้นนำ เป็นการเตรียมความพร้อมของนักเรียน
 - 7.2. ขั้นกิจกรรม เป็นส่วนที่ช่วยให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้เกิดประสบการณ์นำไปสู่การเรียนรู้ตามเป้าหมาย
 - 7.3. ขั้นอภิปราย เป็นส่วนที่นักเรียนได้มีโอกาสนำเสนอประสบการณ์ที่ได้รับจากขั้นกิจกรรมมาวิเคราะห์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและอภิปรายร่วมกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างออกไป
 - 7.4. ขั้นสรุป เป็นส่วนที่ครูและนักเรียนประมวลความรู้ที่ได้จากขั้นกิจกรรมและขั้นอภิปราย นำมาสรุปหาสาระสำคัญที่สามารถนำไปใช้ได้
 - 7.5. ขั้นฝึกปฏิบัติ เป็นส่วนที่ช่วยให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากขั้นกิจกรรมไปฝึกปฏิบัติเพิ่มเติม

7.6. **ขั้นประเมินผล** เป็นส่วนที่วัดความรู้ความเข้าใจของนักเรียนหลังจากการฝึกปฏิบัติกิจกรรมครบถ้วนทุกขั้นตอนแล้ว โดยให้ทำแบบฝึกกิจกรรมทบทวนท้ายชุดกิจกรรม

บุญเกื้อ ครอบหาเวช (2545) ได้จำแนกองค์ประกอบที่สำคัญภายในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

1. **คู่มือ** เป็นคู่มือและแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับครูหรือนักเรียนตามชนิดของชุดกิจกรรมภายในคู่มือ มีคำชี้แจงถึงวิธีการใช้ชุดกิจกรรมอย่างละเอียด โดยทำเป็นเล่มหรือแผ่นพับ

2. **บัตรคำสั่งหรือคำแนะนำ** จะเป็นส่วนที่บอกให้นักเรียนดำเนินการเรียนหรือประกอบกิจกรรมแต่ละกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ บัตรคำสั่งหรือคำแนะนำนี้จะอยู่ในชุดกิจกรรมแบบกลุ่มและมีรายละเอียดซึ่งประกอบไปด้วย

2.1 คำอธิบายในเรื่องที่จะเรียนรู้

2.2 คำสั่งให้นักเรียนดำเนินการ

2.3 การสรุปบทเรียน

3. **เนื้อหาสาระและสื่อ** โดยบรรจุไว้ในรูปของสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ประกอบด้วยบทเรียนโปรแกรม สไลด์ เทปบันทึกเสียง ตัวอย่างจริง รูปภาพ เป็นต้น นักเรียนสามารถศึกษาวิธีการใช้สื่อการเรียนรู้ต่างๆ ที่บรรจุอยู่ในชุดกิจกรรมตามคำแนะนำที่กำหนดให้

4. **แบบประเมินผล** โดยนักเรียนทำแบบประเมินผลที่บรรจุอยู่ในชุดกิจกรรม ซึ่งอาจเป็นแบบฝึกหัด ในลักษณะให้เติมคำในช่องว่าง เลือกคำตอบที่ถูก จับคู่ ดูผลจากการทดลอง หรือให้ทำกิจกรรม เป็นต้น

สอดคล้องกับ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2551) ที่จำแนกองค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ แบ่งเป็น 4 ส่วน เช่นเดียวกัน ได้แก่

1. **คู่มือสำหรับครูผู้ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้** และนักเรียนที่ต้องเรียนจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้

2. **คำสั่งหรือการมอบหมาย** เพื่อกำหนดแนวทางการเรียนรู้จากชุดกิจกรรมการเรียนรู้

3. **เนื้อหาสาระอยู่ในรูปของสื่อประสม และกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มและรายบุคคลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด**

4. **การประเมินผล** เป็นการประเมินผลของกระบวนการเรียนรู้จากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ แบบฝึก รายงาน การค้นคว้า และผลการเรียนรู้ในรูปแบบทดสอบต่างๆ

ดังนั้นเมื่อศึกษาองค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถสรุปได้ว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วยส่วนประกอบสำคัญ ได้แก่

1. **คู่มือครู** โดยเป็นคู่มือและแผนการจัดการเรียนรู้ในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

2. **วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้**

3. คำชี้แจงเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้
4. เนื้อหาสาระในกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้
5. แบบประเมินผลที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดองค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยประกอบด้วย 1) คำชี้แจงสำหรับครู 2) กิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนต้องปฏิบัติ 3) แผนการจัดการเรียนรู้ 4) สื่อการเรียนรู้ เช่น บัตรคำสั่ง บัตรศัพท์ บัตรรูปภาพ แบบฝึกหัด เป็นต้น และ 5) แบบประเมินผลจากการปฏิบัติกิจกรรม

5.5. การทดสอบประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ในการนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้ในแต่ละครั้งควรคำนึงถึงประสิทธิภาพของการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ว่าสามารถพัฒนาการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้จริง มีนักวิชาการที่เสนอวิธีการทดสอบประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ โดยสรุป ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2531) และ เลิศ อานันทนะ (2537) กล่าวถึงการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้จะต้องนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข แล้วจึงนำไปทดลองใช้จริง จากนั้นจึงนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข

สอดคล้องกับ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) ที่เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการทดสอบประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยกล่าวว่าการทดสอบประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มาจากคำภาษาอังกฤษว่า “Developmental Testing” ซึ่งเป็นการตรวจสอบพัฒนาการเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับการนำมาใช้กับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น คือหมายถึง การนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อปรับปรุงแล้วจึงนำไปทดลองสอนจริง (Trail run) และนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข และจึงผลิตออกมาเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ คำว่า การทดลองใช้ (Try out) หมายถึง การนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นเป็นต้นแบบไปทดลองใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด และคำว่า การทดลองสอนจริง (Trail run) หมายถึง การนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทดลองใช้และปรับปรุงแล้วของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละวิชาไปจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนหรือในสถานการณ์ห้องเรียนที่แท้จริง

ความจำเป็นในการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ก่อนนำไปทดลองใช้จริงในชั้นเรียนนั้นมีความจำเป็นสำหรับครู เนื่องจากก่อนการนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ ครูควรมั่นใจว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพที่สามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้จริง การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้จึงช่วยให้ได้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและทำให้การจัดการเรียนรู้สำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้ (สุดารัตน์

ไผ่พงศาวงศ์, 2543; จันทร์จิรา รัตนไพบูลย์, 2549)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดให้มีการนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารที่พัฒนาขึ้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศตรวจสอบคุณภาพ (IOC) เพื่อปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ต่อไป

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1. งานวิจัยในประเทศ

เพ็ญสินี กิจคำ (2559) ศึกษาการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามทฤษฎีเครือข่ายศัพท์และกลวิธีคิว เอ อาร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านศัพท์ของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยใช้วิธีการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา ผลการวิจัยพบว่ากระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยหลักการ 4 ข้อได้แก่ 1) การถ่ายโยงการเรียนรู้จากประสบการณ์เดิมของนักเรียนด้านความสัมพันธ์ของความหมายของศัพท์กับบทเรียนทำให้นักเรียนเข้าใจความหมายและรู้ชนิดของศัพท์ เกิดกระบวนการคิดและสร้างการเชื่อมโยงความหมายภายในศัพท์ และสร้างความสัมพันธ์ของศัพท์กับศัพท์อื่นได้ 2) การเสริมต่อการเรียนรู้ด้วยคำถามช่วยให้นักเรียนสามารถสร้างเครือข่ายศัพท์และนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเลือกใช้ศัพท์ 3) การเชื่อมโยงความหมายภายในศัพท์และอธิบายวิธีการสร้างเครือข่ายศัพท์ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจศัพท์เชิงลึก และมีกลวิธีในการเลือกใช้ศัพท์ และ 4) การใช้คำถามและคำตอบที่มีความสัมพันธ์กันช่วยให้นักเรียนมีการถ่ายโยงการเรียนรู้ส่งผลให้นักเรียนรู้ศัพท์เพิ่มขึ้น เลือกใช้ศัพท์ได้หลากหลายและมีการตรวจสอบตนเองในการใช้ศัพท์ สำหรับผลการใช้กระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นพบว่าความสามารถด้านศัพท์ของนักเรียนสูงขึ้น โดยเฉพาะด้านการรู้ประเภทและความหมายของศัพท์ อีกทั้งพบว่าทักษะการใช้ศัพท์ในทักษะการฟัง การอ่าน และการเขียนเพิ่มสูงขึ้นอีกด้วย

กัญญา ศิลปกิจยาน (2560) ศึกษาการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดสะเต็มศึกษาและการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารของเด็กอนุบาล โดยใช้วิธีการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาด้วยการทดลองใช้กระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นร่วมกับแบบวัดความสามารถในการสื่อสารและแบบบันทึกพฤติกรรมการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่ากระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาในการใช้กระบวนการ และการประเมินผล โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนคือขั้นเสนอปัญหา ขั้นสืบสอบ ขั้นเชื่อมโยงความรู้ และขั้นประมวลผลการเรียนรู้ สำหรับผลการทดลองใช้กระบวนการเรียนการสอนพบว่าความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งยังพบว่าการใช้สื่อที่เป็นรูปธรรม การใช้เทคนิคต่างๆ และการใช้กิจกรรมกลุ่มสามารถทำ

ให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการสื่อสารในชั้นเรียนมากขึ้นและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้มากขึ้น

ธนีส พูนวงศ์ประเสริฐ (2560) ศึกษาผลการใช้แผนผังศัพท์ภาษาญี่ปุ่นเปรียบเทียบกับการสอนปกติเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ศัพท์ภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนแผนการเรียนภาษาญี่ปุ่น เครื่องมือที่ใช้คือการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนผังศัพท์และแบบทดสอบความรู้ศัพท์ภาษาญี่ปุ่น ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แผนผังศัพท์มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ศัพท์ภาษาญี่ปุ่นสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนปกติ เนื่องจากแผนผังศัพท์สามารถช่วยส่งเสริมความสามารถในการจำศัพท์ในระยะยาว สามารถช่วยเชื่อมโยงศัพท์ที่เรียนรู้แล้วกับศัพท์ใหม่ได้ดีขึ้น และสามารถนำศัพท์มาใช้ในการสร้างประโยคในสถานการณ์การสื่อสารในชีวิตประจำวันได้มากขึ้น

ภัทรพร โชคไพบูลย์ (2560) ศึกษาการใช้บัตรภาพวิวัฒนาการศัพท์เพื่อพัฒนาทักษะการจดจำศัพท์ภาษาจีนของนักศึกษา สาขาวิชาภาษาจีน ซึ่งมีความรู้พื้นฐานและปัญหาในการเรียนรู้ศัพท์ภาษาจีนที่แตกต่างกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการจดจำศัพท์ภาษาจีนและส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในศัพท์เพื่อการนำมาใช้ เครื่องมือที่ใช้คือแบบฝึกทักษะการจดจำศัพท์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การจดจำศัพท์ และแบบวัดความพึงพอใจในการใช้แบบฝึกทักษะ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีพัฒนาการด้านการจดจำศัพท์อย่างเป็นกระบวนการ สามารถคาดเดาศัพท์จากการอ่านบทความโดยการวิเคราะห์จากต้นกำเนิดศัพท์ สามารถวิเคราะห์การออกเสียงสัทอักษรภาษาจีน และสามารถนำความรู้ที่เกี่ยวข้องกับศัพท์มาใช้ในการเรียนรู้ในระดับอื่นๆ นอกจากนี้นักเรียนยังมีความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะดังกล่าวในระดับมากที่สุด เนื่องจากแบบฝึกทักษะที่พัฒนาขึ้นเป็นแบบฝึกที่เข้าใจง่าย และมีกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับการใช้ภาษาจีนกลางในชีวิตประจำวัน จึงส่งผลให้นักเรียนสามารถจดจำศัพท์และเรียนรู้ศัพท์ภาษาจีนได้ดีขึ้น

ทิพย์สุดา ทวีสิทธิ์ (2561) ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ซึ่งเป็นนักเรียนที่ไม่ได้มีสัญชาติไทยและนักเรียนที่มีสัญชาติไทยแต่เป็นลูกครึ่ง โดยใช้วิธีการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา ผลการวิจัยพบว่าชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นใช้แนวทางในการจัดกิจกรรมแบบเน้นภาระงานร่วมกับทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม มีจำนวน 12 ชุดกิจกรรม โดยในแต่ละชุดกิจกรรมประกอบด้วย คู่มือครู ชุดกิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ แบบฝึกหัด และแบบประเมิน สำหรับการนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปใช้พบว่าความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศสำหรับนักเรียนหลังการทดลองเพิ่มสูงขึ้นทั้งในภาพรวมของทักษะการสื่อสารแต่ละทักษะและทั้งในการจำแนกตามทักษะแต่ละด้าน

สุภัสสรา บัวรุ่งสวัสดิ์ และคณะ (2561) นำแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารมาใช้ในการพัฒนาชุดการสอนการพูดภาษาอังกฤษในบริบทการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งผลการวิจัยพบว่าแนวทางการเรียนรู้ดังกล่าวสามารถช่วยพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้ภาษาของนักเรียนในการสื่อสารตามบริบทการท่องเที่ยวได้ อีกทั้งยังส่งผลให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ มีความกระตือรือร้น และมีความมั่นใจในการสื่อสารภาษาต่างประเทศมากยิ่งขึ้น

เยาวพร ศรีระชา และ จิระพร ชะโน (2561) ได้นำแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนเพื่อส่งเสริมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารด้านการพูดของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งพบว่าแนวคิดดังกล่าวสามารถช่วยส่งเสริมการใช้ภาษาในด้านการพูดภาษาจีนสำหรับนักเรียนได้ เนื่องด้วยนักเรียนได้เชื่อมโยงการเรียนรู้การใช้ศัพท์และภาษาผ่านการทำกิจกรรมที่มาจากเรื่องใกล้ตัวของนักเรียนเอง จึงทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจความหมายและนำศัพท์มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง

เมื่อศึกษางานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องพบว่างานวิจัยที่เกี่ยวกับความสามารถด้านศัพท์ภาษาต่างประเทศมีจำนวนไม่มากนัก และรูปแบบวิธีการวิจัยมักเป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งนำไปทดลองใช้กับนักเรียนทั้งระดับอนุบาล มัธยมศึกษา ไปจนถึงระดับอุดมศึกษา ในลักษณะของการนำรูปแบบการเรียนการสอนหรือแนวคิดการเรียนรู้มาใช้ในการวิจัย และเป็นงานวิจัยที่ให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารในบริบทของนักเรียนในประเทศไทย

6.2. งานวิจัยต่างประเทศ

Yang (2009) ทำการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในฮ่องกง ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวสามารถช่วยพัฒนาการเรียนรู้ศัพท์ ซึ่งปรากฏในบริบทต่างๆและสัมพันธ์กับชีวิตจริง โดยสอดคล้องกับที่ McCarthy (1990; 40) กล่าวว่าไ้ว่สมองของมนุษย์จะได้รับการจัดระเบียบและมีความรู้ที่คงทนได้เพราะเรียนรู้ศัพท์นั้นอย่างมีความหมาย

Fathimah (2014) ทำการวิจัยเกี่ยวกับผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานในการเรียนการสอนศัพท์ภาษาอังกฤษในฐานะที่เป็นภาษาต่างประเทศ ผลการวิจัยพบว่าสามารถพัฒนาความรู้เกี่ยวกับศัพท์ให้แก่นักเรียน และนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้รูปแบบ การเรียนการสอนดังกล่าว

Lathufirdaush (2014) นำแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานมาส่งเสริมทักษะการพูดของนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศโดยกำหนดองค์ประกอบย่อยที่ต้องพัฒนา ได้แก่ ด้านศัพท์ ด้านการออกเสียง และด้านไวยากรณ์ที่เกี่ยวข้องกับศัพท์ เมื่อนำแนวคิดดังกล่าวมาใช้

สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนมีการพัฒนาครบทั้งสามองค์ประกอบย่อยที่กำหนด และผลการวิจัยยังสะท้อนให้เห็นว่าความรู้เกี่ยวกับศัพท์และการใช้ศัพท์ของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้สรุปได้ว่าแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานสามารถส่งเสริมทักษะการพูดได้

Prasasti et al. (2014) นำแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานมาส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนเล่าเรื่องของนักเรียน โดยมีพื้นฐานความคิดที่ว่าความสามารถด้านการเขียนที่ดีต้องประกอบด้วยความสามารถในการใช้กฎไวยากรณ์ ศัพท์ และโครงสร้างประโยคที่เหมาะสมและสัมพันธ์กัน เมื่อนำแนวคิดดังกล่าวมาใช้ทำให้เกิดผลสะท้อนได้ว่าแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานสามารถพัฒนาความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนได้ เนื่องจากการเรียนรู้ผ่านการกำหนดหัวข้อเป็นแก่นเรื่องช่วยทำให้นักเรียนขยายความคิดในการนำเสนอเรื่องราวในการเขียนจากหัวข้อเรื่องใกล้ตัวไปสู่การเขียนที่ลงรายละเอียดได้มากขึ้น อีกทั้งทำให้นักเรียนระลึกและใช้ศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวที่เขียนได้อย่างเหมาะสม

Tarat (2016) ศึกษาเกี่ยวกับการนำแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมด้วยแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้างร่วมกับแบบสังเกต ผลการศึกษาพบว่าครูส่วนใหญ่ในกลุ่มตัวอย่างการวิจัยเข้าใจหลักการของแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารและสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ผลจากการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการใช้กิจกรรมที่มีความหลากหลายสามารถกระตุ้นความสนใจสำหรับนักเรียนในการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนได้

Erkan (2017) ศึกษาเกี่ยวกับผลการใช้แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้อินเทอร์เน็ตเป็นฐานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสในฐานะที่เป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียนระดับอุดมศึกษาในประเทศตุรกี โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสม เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือเว็บไซต์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศส เช่น www.lexiquefle.free.fr ซึ่งมีลักษณะให้นักเรียนได้เรียนรู้ความหมาย การออกเสียง และทำกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับศัพท์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบทดสอบศัพท์และการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่านักเรียนร้อยละ 95 มีพัฒนาการด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพิ่มสูงขึ้น เรียนรู้ศัพท์ใหม่เพิ่มมากขึ้น และสามารถนำศัพท์มาใช้ในการสร้างประโยคที่ถูกต้องตามโครงสร้างทางไวยากรณ์ และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสมากขึ้น

Fristiara and Rahmawati (2017) ศึกษาเกี่ยวกับผลการใช้แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานเพื่อการจัดการเรียนการสอนศัพท์ภาษาอังกฤษให้แก่ นักเรียนในชมรมภาษาอังกฤษในโรงเรียนอิสลามของประเทศอินโดนีเซีย ผลการวิจัยพบว่าการใช้แนวคิดการเรียนรู้ดังกล่าวส่งผลให้

นักเรียนเข้าใจศัพท์มากยิ่งขึ้นและทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ และกระตือรือร้นในการเรียนรู้เมื่อมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายของครูที่จัดขึ้นตามความสนใจของนักเรียน

Rosyita and Faridi (2017) ทำการวิจัยเกี่ยวกับผลการใช้แนวทางการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานเปรียบเทียบกับแนวทางการเรียนรู้โดยใช้สมรรถนะเป็นฐาน ซึ่งนำมาใช้กับการสอนการอ่านให้นักเรียนที่มีแรงจูงใจในการเรียนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการเรียนรู้ทั้งสองรูปแบบสามารถนำมาใช้ในการสอนการอ่านได้ ทั้งนี้ผลวิจัยแสดงให้เห็นว่าแนวทางการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องมีประสิทธิภาพมากกว่าแนวทางการเรียนรู้โดยใช้สมรรถนะเป็นฐาน

Kaweian (2018) ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติและการนำแนวทางการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูสำหรับนักเรียนระดับชั้นอุดมศึกษาในประเทศไทย วิธีการวิจัยใช้วิธีวิจัยแบบผสมด้วยแบบสอบถามสำหรับครูที่สอนในมหาวิทยาลัยในประเทศไทยและแบบสังเกตการณ์การจัดการเรียนรู้ของครู ผลการศึกษาพบว่าครูและนักเรียนมีทัศนคติเชิงบวกสำหรับการนำแนวทางการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

Tussadiah and Nurfadillah (2018) ทำการวิจัยเกี่ยวกับผลการใช้แนวทางการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานที่มีต่อทักษะการอ่านของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่าทักษะการอ่านของนักเรียนเพิ่มขึ้นหลังจากการใช้แนวทางการเรียนรู้ดังกล่าว อีกทั้งผลจากแบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์นักเรียนยังชี้ให้เห็นว่านักเรียนมีความสนใจและเกิดแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น

Toro et al (2019) ศึกษาผลการนำแนวทางการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารไปใช้ในชั้นเรียนภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะการพูดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในประเทศเอกวาดอร์ โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมด้วยแบบสอบถามสำหรับครูและแบบสังเกตการณ์เรียนรู้ของนักเรียน พบว่าการใช้กลยุทธ์ต้นแบบ การฝึกซ้ำ การทำงานเป็นคู่และเป็นกลุ่มตามแนวทางการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารสามารถพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสารของนักเรียนได้ อีกทั้งยังช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนในชั้นเรียนและทำให้นักเรียนพูดสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น

Al-Amri (2020) ศึกษาผลการใช้วิธีการเล่าเรื่องแบบดิจิทัลตามแนวทางการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนในประเทศซาอุดีอาระเบีย โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมด้วยแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้วิธีการเล่าเรื่องแบบดิจิทัลตามแนวทางการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารและทำให้นักเรียนใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารในชั้นเรียนมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยพัฒนาความสามารถด้านศัพท์ สัทศาสตร์ และการเรียนรู้กฎไวยากรณ์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

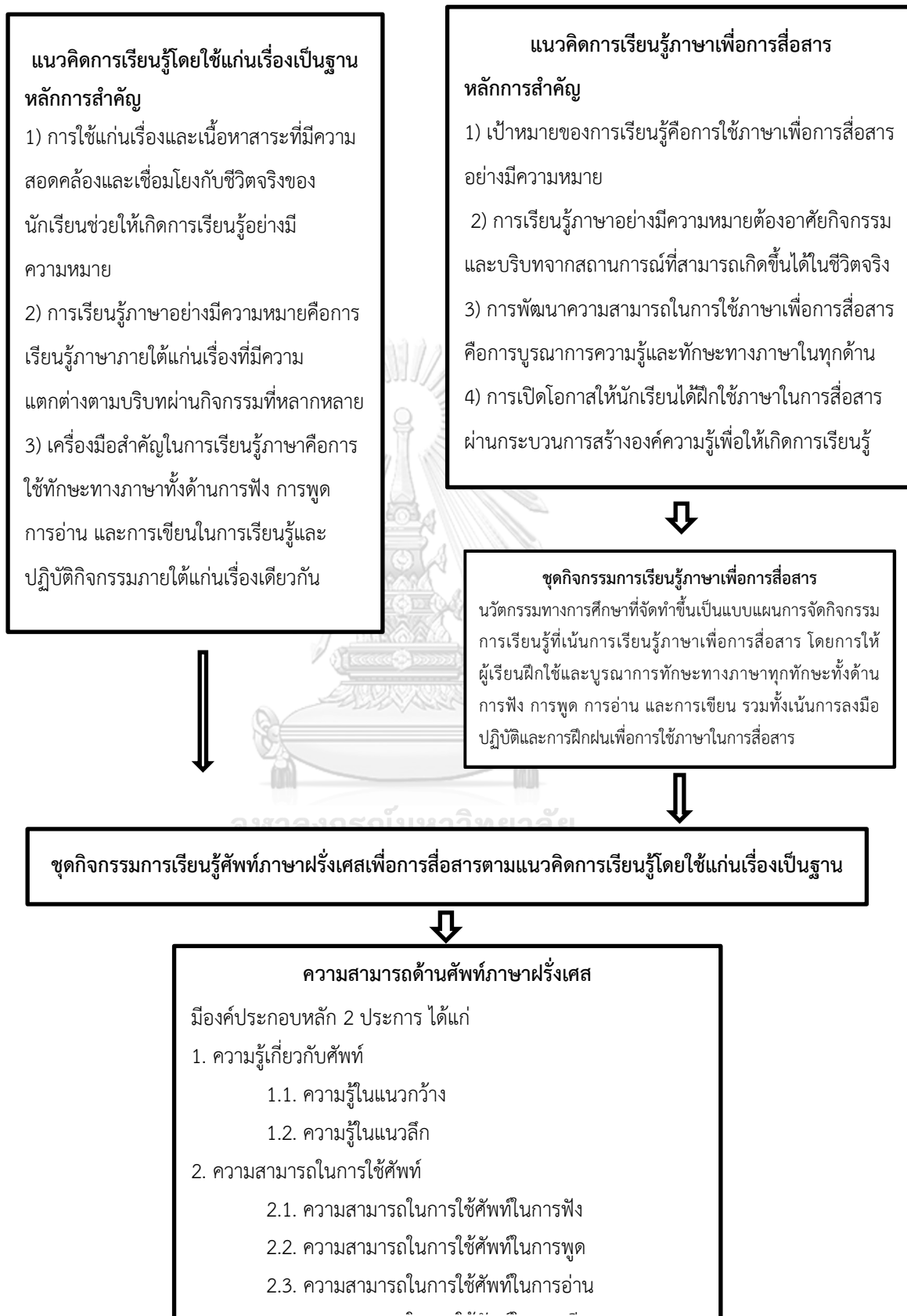
Chin and Ying (2020) ศึกษาผลการใช้เทคโนโลยีมัลติมีเดียที่มีต่อความสามารถด้านศัพท์ภาษาจีนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนนานาชาติในประเทศมาเลเซีย เครื่องมือที่ใช้คือ

การสอนโดยใช้เทคโนโลยีมีลัทธิมีเดียและแบบทดสอบศัพท์ภาษาจีน ผลการวิจัยพบว่าเทคโนโลยีมีเดียสามารถช่วยส่งเสริมความสามารถด้านศัพท์ภาษาจีน ทั้งนี้การใช้เทคโนโลยีมีเดียในงานวิจัยนี้มีความหลากหลายขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ผู้วิจัยกำหนด

เมื่อศึกษางานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องพบว่า การวิจัยในต่างประเทศมีการนำแนวคิดการเรียนรู้ โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในหลายด้าน ทั้งด้านความสามารถด้านศัพท์และทักษะทางภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ในขณะเดียวกันได้มีการนำแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเช่นเดียวกัน โดยมีการนำไปทดลองใช้กับนักเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาไปจนถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้พบว่าแนวคิดการเรียนรู้ทั้งสองแนวคิดดังกล่าวสามารถช่วยส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาต่างประเทศสูงกว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนภาษาแบบปกติ

7. กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน

ระยะที่ 2 การนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ระยะที่ 1 การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน

การดำเนินการในระยะที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1) ศึกษาปัญหาการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียน โดยผู้วิจัยจัดทำแบบสอบถามเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศส และนำไปใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 20 คน โดยพบว่าปัญหาในการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสที่พบมากที่สุดคือ 1) นักเรียนร้อยละ 73 ไม่สามารถบอกคำที่มีความหมายเหมือนกันหรือตรงข้ามกันกับศัพท์ที่พบได้ เช่น นักเรียนรู้ว่า คำว่า *manger* หมายถึงกริยารับประทาน แต่ไม่สามารถระลึกถึงกริยา *prendre* ที่มีความหมายใกล้เคียงกันได้ เป็นต้น 2) นักเรียนร้อยละ 66 ไม่สามารถนำศัพท์มาเรียบเรียงเป็นประโยคที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ได้ เช่น เมื่อนักเรียนสร้างประโยค *Je vais à l'école en bus*. นักเรียนจะเรียงบุพบทและคำนาม *à l'école* กับ *en bus* สลับที่กัน เป็นต้น 3) นักเรียนร้อยละ 62 ไม่สามารถใช้ศัพท์คำอื่นมาทดแทนเมื่อไม่รู้ศัพท์ที่ต้องการได้ เช่น เมื่อให้นักเรียนพูดประโยคบอกความชอบ นักเรียนบางคนมักจะตอบตามนักเรียนคนอื่น เนื่องจากนักเรียนไม่สามารถ

ระลึกศัพท์ที่เรียนแล้วได้ ตัวอย่างประโยคที่พบ เช่น *J'aime le chocolat*. เมื่อมีนักเรียนคนหนึ่งพูดประโยคดังกล่าว นักเรียนคนอื่นก็จะพูดประโยคนั้นตาม เป็นต้น

2) ศึกษาและสำรวจความสนใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจากการสอบถามโดยวิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความสนใจในหัวข้อต่าง ๆ อาทิ ประเทศฝรั่งเศส, อาหารนานาชาติ, แฟชั่น, tiktok, การเดินทางท่องเที่ยว, ดาราและนักร้องเกาหลี, เกมออนไลน์, vlog ฯลฯ ร่วมกับการศึกษาบริบทสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของนักเรียนในประเทศไทย เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงในการกำหนดแก่นเรื่องและแผนกิจกรรมในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น

3) ศึกษาเอกสาร ข้อมูล เกี่ยวกับเกณฑ์ระดับความสามารถของผู้ใช้ภาษาต่างประเทศ ระดับ A1 - A1+ ตามกรอบแนวคิดของ Le Cadre Européen Commun de Référence pour les Langues (CECRL) เพื่อใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงในการจัดทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารที่สอดคล้องกับระดับความสามารถทางภาษาขั้นพื้นฐานของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

4) ศึกษาเอกสาร งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลอ้างอิงในการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน

1.2 การศึกษาข้อมูล แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Learning) และแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน (Theme-based learning)

การดำเนินการในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Learning) และแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน (Theme-based learning) โดยสรุปได้ ดังนี้

1) แนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Learning) คือแนวคิด การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้การใช้ภาษาต่างประเทศ ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์และการฝึกปฏิบัติกิจกรรมในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงที่ไม่ยึดติดกับกฎไวยากรณ์ เพื่อให้นักเรียนนำไปใช้ในการสื่อสารได้จริงในชีวิตประจำวัน โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย

2) แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน (Theme-based Learning) คือแนวคิดการเรียนรู้ที่ครูกำหนดแก่นเรื่องหลักเป็นหัวข้อต่าง ๆ ซึ่งเชื่อมโยงกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะ ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์การเรียนรู้ที่มี

ความหมายต่อนักเรียน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ภาษาต่างประเทศผ่านการสอนเพื่อการสื่อสารโดยมีแก่นเรื่องกำหนดเป็นหัวข้อต่าง ๆ ซึ่งแนวทางการเรียนรู้ดังกล่าวทำให้นักเรียนได้ใช้ทักษะชีวิตจริงและเกิดแรงกระตุ้นที่ทำให้นักเรียนต้องการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างมีความหมายและตอบสนองความต้องการอย่างแท้จริง

1.3 การกำหนดแก่นเรื่องในชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ในขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดแก่นเรื่องในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวทางการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) นำหัวข้อความสนใจต่าง ๆ ที่ได้จากการสำรวจความสนใจจากนักเรียนกลุ่มตัวอย่างมาสังเคราะห์ร่วมกับ 1) เกณฑ์ระดับความสามารถของผู้ใช้ภาษาต่างประเทศขั้นพื้นฐาน ระดับ A1 - A1+ ตามกรอบอ้างอิงของ Le Cadre Européen Commun de Référence pour les Langues (CECRL) ซึ่งเทียบเท่ากับระดับความสามารถทางภาษาของนักเรียนในระดับผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐานตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ 2) ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในระดับที่เทียบเท่ากับความสามารถทางภาษาของนักเรียนในระดับผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน และ 3) ศัพท์ที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาฝรั่งเศส Adosphere 1-2 ซึ่งเป็นแบบเรียนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อกำหนดแก่นเรื่องของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยกรอบของแก่นเรื่องที่ปรากฏในตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และระดับความสามารถทางภาษาในด้านความสามารถด้านศัพท์ ระดับ A1 และ A1+ ตามกรอบของ CECRL มีหัวข้อและรายละเอียดดังในตารางที่ 8 และ 9 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงกรอบเนื้อหาและแก่นเรื่องที่ปรากฏในตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่ม
สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ระดับ	แก่นเรื่องที่ปรากฏในตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง
ผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - ตนเอง - ครอบครัวและโรงเรียน - สิ่งแวดล้อมและสถานที่ - อาหารและเครื่องดื่ม - เวลาว่างและนันทนาการ - สุขภาพและสวัสดิการ - การซื้อ-ขาย - ลมฟ้าอากาศ - การศึกษาและอาชีพ - การเดินทางท่องเที่ยว - การบริการ - วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ตารางที่ 9 แสดงระดับความสามารถทางภาษาในด้านความสามารถด้านศัพท์ ระดับ A1 และ A1+
ตามกรอบของ CECRL

ความสามารถด้าน ศัพท์	ระดับความสามารถทางภาษา	
	A1	A1+
ขอบข่ายของศัพท์ (RANGE)	สามารถใช้คำ วลีพื้นฐานง่าย ๆ เกี่ยวกับ ครอบครัวและรายละเอียดส่วนบุคคลและ สถานการณ์ประจำวันง่ายได้	รู้จักวลีพื้นฐานที่ใช้พูดเกี่ยวกับตนเอง และ สื่อสารในชีวิตประจำวันได้
ความแม่นยำ (PRECISION)	สามารถสื่อสารข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ ตนเอง ครอบครัว และงานที่ทำอย่างง่าย ๆ ได้	สามารถสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลเฉพาะ เกี่ยวกับตัวเอง ครอบครัว และอาชีพ
การเชื่อมโยงเรื่อง และความคิด (LINKING TEXT AND IDEAS)	สามารถเชื่อมวลีด้วยคำ เช่น <i>et</i> หรือ <i>alors</i> ได้	สามารถเชื่อมวลีด้วย <i>et</i> และ <i>mais</i> หรือ <i>parce que</i> และ <i>donc</i>
ความถูกต้อง (ACCURACY)	สามารถใช้วลีสั้น ๆ ที่จำได้แล้วเพื่อ จุดประสงค์บางอย่างได้อย่างถูกต้อง	สามารถใช้โครงสร้างประโยคง่าย ๆ

ความคล่องแคล่ว (FLUENCY)	สามารถพูดด้วยถ้อยคำเดียว ๆ หรือวลีที่สั้นได้	สามารถพูดซ้ำ ๆ ด้วยวลีสั้น ๆ หยุดพูดชั่วคราวและสามารถต่อด้วยวลีสั้น ๆ ที่แตกต่างกัน
ภาษาศาสตร์สังคม (SOCIO-LINGUISTIC)	สามารถใช้คำสุภาพในการแนะนำตนเอง คำทักทาย คำอำลา เช่น <i>s'il vous plait, merci, pardon</i> ได้	สามารถกล่าว คำทักทาย ขอสิ่งของ และกล่าวลา

2) ร่างกำหนดแก่นเรื่องและกรอบของแก่นเรื่องในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้เป็น 5 แก่นเรื่อง โดยมีแก่นเรื่องและกรอบของแก่นเรื่อง ตามตารางที่ 10 ดังนี้
ตารางที่ 10 แสดงหัวข้อแก่นเรื่องและกรอบของแก่นเรื่องในชุดกิจกรรมการเรียนรู้

แก่นเรื่อง	กรอบของแก่นเรื่อง
1. Les vêtements (เสื้อผ้าและการแต่งกาย)	<ul style="list-style-type: none"> - การแต่งกายตามกาลเทศะต่าง ๆ - การแต่งกายตามฤดูกาล - การแต่งกายตามสมัยนิยมของแต่ละประเทศ
2. La consommation (การอุปโภคและบริโภค)	<ul style="list-style-type: none"> - การจ่ายตลาดและการซื้อของในร้านค้าต่าง ๆ - อาหารประจำชาติของไทยและฝรั่งเศส - ศัพท์เกี่ยวกับวัตถุดิบและวิธีการทำอาหาร
3. Le voyage (การเดินทางท่องเที่ยว)	<ul style="list-style-type: none"> - การบอกทาง - ยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง - ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
4. L'idole (บุคคลที่ชื่นชอบ)	<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะนิสัยของบุคคลที่ชื่นชอบ - กิจกรรมและงานอดิเรกของบุคคลที่ชื่นชอบ - กริยาท่าทางที่บุคคลที่ชื่นชอบมักทำหรือแสดงออก
5. La maison (การใช้ชีวิตในบ้าน)	<ul style="list-style-type: none"> - ศัพท์เกี่ยวกับห้องต่าง ๆ ในบ้าน - ศัพท์เกี่ยวกับสิ่งของต่าง ๆ ภายในบ้าน

1.4 การกำหนดศัพท์ที่ปรากฏในแก่นเรื่องและชุดกิจกรรมการเรียนรู้

การดำเนินการในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดศัพท์ที่ปรากฏในแก่นเรื่องและชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยศึกษาและรวบรวมศัพท์ที่จำเป็นต้องเรียนตามแก่นเรื่องที่กำหนด โดยพบว่าศัพท์ในแก่นเรื่องบางแก่นเรื่องมีปริมาณมากกว่าบางแก่นเรื่อง ผู้วิจัยจึงนำศัพท์เหล่านั้นมาทบทวนและจัดกรอบของแก่นเรื่องใหม่ เพื่อให้การกระจายของศัพท์อยู่ในปริมาณที่เท่า ๆ กัน ในแต่ละแก่นเรื่อง

1.5 การกำหนดแผนการจัดกิจกรรมในชุดกิจกรรมการเรียนรู้

การกำหนดแผนการจัดกิจกรรมในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้มีการกำหนดแผนการจัดกิจกรรมในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยในแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วย 2-3 แผนการจัดกิจกรรม ดังนั้น ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานจึงประกอบด้วย ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ชุดกิจกรรมจากแก่นเรื่องทั้งหมด 5 แก่นเรื่อง ในแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วย 2-3 แผนกิจกรรมการเรียนรู้ มีลักษณะเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนรายวิชาภาษาฝรั่งเศส 3 กำหนดเวลาในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1-2 แผนกิจกรรม โดยกำหนดเวลาในแต่ละแผนกิจกรรมประมาณ 50 นาที ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะและความต่อเนื่องของกิจกรรม

ตารางที่ 11 การกำหนดแก่นเรื่อง แผนกิจกรรมการเรียนรู้ และตัวอย่างศัพท์ที่ปรากฏในแผนกิจกรรมการเรียนรู้

แก่นเรื่อง	แผนกิจกรรมการเรียนรู้	ตัวอย่างศัพท์ที่ปรากฏในแผนกิจกรรมการเรียนรู้
Les vêtements (เสื้อผ้าและการแต่งกาย)	Faites votre valise ! (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับการแต่งกายตามกาลเทศะและฤดูกาลต่าง ๆ)	ศัพท์หมวดหมู่เสื้อผ้าและการแต่งกาย : les vêtements (n.) / les accessoires (n.) / des lunettes de soleil (n.) / un pyjama (n.) / une veste (n.)
	Qu'est-ce que tu portes ? (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับการแต่งกายของบุคคลตามสมัยนิยมของแต่ละประเทศ)	ศัพท์หมวดหมู่เสื้อผ้าและการแต่งกาย : des bijoux (n.) / un bonnet (n.) / une montre (n.) / un bracelet (n.) / un collier (n.)
La consommation (การอุปโภคและบริโภค)	Faire des courses (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับการจ่ายตลาดและการซื้อของในร้านค้าต่าง ๆ)	ศัพท์หมวดหมู่ร้านค้าและสิ่งของที่ขายในร้านค้า : la boulangerie (n.) / la charcuterie (n.) / l'épicerie (n.) / du fromage (n.) / du citron (n.)
	Allez cuisiner ! (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับอาหารประจำชาติของไทยและฝรั่งเศส วัตถุดิบ และวิธีการทำอาหาร)	ศัพท์หมวดหมู่อุปกรณ์ในครัวและวิธีทำอาหาร : une assiette (n.) / un bol (n.) / un couteau (n.) / couper (v.) / éplucher (v.) / verser (v.) / mélanger (v.) / frire (v.)
Le voyage (การเดินทางท่องเที่ยว)	Montre-moi le chemin ! (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับการบอกทาง)	ศัพท์หมวดหมู่การบอกทาง : tourner à gauche (v.) tourner à droite (v.) aller tout droit (v.) / traverser (v.) / monter (v.) / descendre (v.) / entrer (v.)
	Bon voyage ! (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง)	ศัพท์หมวดหมู่ยานพาหนะ : les moyens de transports (n.) le métro (n.) / l'autobus (n.) / la voiture (n.) / le port (n.) / le voyage (n.)

แก่นเรื่อง	แผนกิจกรรมการเรียนรู้	ตัวอย่างศัพท์ที่ปรากฏในแผนกิจกรรมการเรียนรู้
	Je suis perdu ! (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ)	ศัพท์หมวดหมู่ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ : la rivière (n.) / le champ (n.) / la mer (n.) / le désert (n.) / la montagne (n.) / la pluie (n.) / le soleil (n.)
L'idole (บุคคลที่ชื่นชอบ)	Je t'adore ! (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับลักษณะนิสัยของบุคคลที่ชื่นชอบ)	ศัพท์หมวดหมู่ลักษณะนิสัย : le caractère (n.) / doux (adj.) / amiable (adj.) / sociable (adj.) / agressif (adj.) / timide (adj.) / discret (adj.) / sympathique (adj.)
	Un jour avec mon idole ! (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับกิจกรรมและงานอดิเรกของบุคคลที่ชื่นชอบ)	ศัพท์หมวดหมู่กิจกรรมและงานอดิเรก : le sport (n.) / les loisirs (n.) / (v.) jouer d'un instrument (v.) / faire du vélo (v.)
	Qu'est-ce que tu aimes faire ? (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับกริยาทำทางที่บุคคลที่ชื่นชอบมักทำหรือแสดงออก)	ศัพท์หมวดหมู่กริยาทำทาง : lever (v.) / marcher (v.) / sauter (v.) / bouger (v.) courir (v.) / s'asseoir (v.)
La maison (การใช้ชีวิตในบ้าน)	Dans la maison, il y a ... (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับห้องต่าง ๆ ในบ้าน)	ศัพท์หมวดหมู่ห้องต่าง ๆ ในบ้าน : la chambre (n.) / la salle de bains (n.) / le salon (n.) / la salle à manger (n.) / le séjour (n.)
	Ma maison du futur (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับสิ่งของต่าง ๆ ภายในบ้าน)	ศัพท์หมวดหมู่สิ่งของต่าง ๆ ภายในบ้าน : les meubles (n.) / le canapé (n.) / le fauteuil (n.) l'étagère (n.) / la lampe (n.)

1.6 การตรวจสอบคุณภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารที่พัฒนาขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาฝรั่งเศสจำนวน 3 ท่าน โดยเป็นครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสที่มีระดับวิทยฐานะ คศ.2 ขึ้นไป จำนวน 1 ท่าน และอาจารย์ที่สอนภาษาฝรั่งเศสในมหาวิทยาลัย จำนวน 2 ท่าน พิจารณาตรวจสอบแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) มีค่าเท่ากับ 0.81 โดยทุกข้อไม่มีข้อใดได้คะแนนต่ำกว่า 0.67 แสดงว่าผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านมีความเห็นสอดคล้องกันว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับดี และมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ทั้งนี้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ผู้วิจัยควรระบุคำชี้แจงของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละชุดให้ชัดเจนว่าเป็นชุดกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนศัพท์ภาษาฝรั่งเศสในแก่นเรื่องใดและศัพท์อยู่ในหมวดหมู่ใด

ผู้วิจัยได้แก้ไขตามคำแนะนำโดยระบุรายละเอียดของชุดกิจกรรมแต่ละชุดใน ส่วนของคำชี้แจงในชุดกิจกรรม โดยชี้แจงแก่นเรื่องของชุดกิจกรรมนั้นและระบุหมวดหมู่ของศัพท์ใน ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พร้อมศัพท์ที่ปรากฏ

2) ผู้วิจัยควรชี้แจงส่วนของการใช้สื่อของครูให้ชัดเจนเพื่อให้ครูทราบว่าสื่อที่ ใช้ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละชุดมีลักษณะเป็นอย่างไรและมีวิธีใช้อย่างไร

ผู้วิจัยได้แก้ไขตามคำแนะนำโดยระบุรายละเอียดของสื่อแต่ละชุดภายในชุด กิจกรรมการเรียนรู้ในส่วนของคำชี้แจงในชุดกิจกรรม โดยผู้วิจัยระบุประเภทของสื่อและชี้แจงวิธีการ นำสื่อไปใช้ในแต่ละแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3) ผู้วิจัยควรกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลในกิจกรรมสรุปบทเรียน ในขั้นสรุปของการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ครูสามารถให้คะแนนนักเรียนได้อย่างชัดเจน

ผู้วิจัยได้แก้ไขตามคำแนะนำโดยกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล (rubric score) ของกิจกรรมสรุปบทเรียนในส่วนของแผนการจัดการเรียนรู้

1.7 การนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปทดลองใช้ (try out)

ผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนที่มีลักษณะ ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 1 แผนกิจกรรมการเรียนรู้ นำไปใช้ทดลองสอนเป็น เวลา 1 คาบเรียน เพื่อตรวจสอบคุณภาพก่อนการนำไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยพบว่ การจัดกิจกรรมในแผนกิจกรรมการเรียนรู้ใช้เวลาในการดำเนินกิจกรรมเกินกว่าที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ เนื่องจากนักเรียนมีทักษะพื้นฐานด้านการฟังศัพท์ภาษาฝรั่งเศสไม่เท่ากัน และนักเรียนยังไม่เข้าใจ วิธีการดำเนินกิจกรรม ทำให้ต้องอธิบายวิธีการดำเนินกิจกรรมอยู่หลายครั้ง ผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลที่ได้มา ปรับปรุงกิจกรรมเพื่อให้สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

ระยะที่ 2 การนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้เพื่อศึกษาประสิทธิผลของชุด กิจกรรมการเรียนรู้

2.1 การออกแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิด การเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย ครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) ซึ่งมีขั้นตอน การดำเนินการ ดังนี้

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) โดยศึกษา
กลุ่มเดียววัดสองครั้ง (The One-Group Pretest-Posttest Design)

การวัดก่อน การทดลอง	ตัวแปรจัดกระทำ	การวัดหลัง การทดลอง
T ₁	X	T ₂

T₁ คือ การทดสอบก่อนการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง

T₂ คือ การทดสอบหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง

X คือ การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตาม
แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน

2.2 การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

1) กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยคือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนภาษา
ฝรั่งเศส ของโรงเรียนรัฐบาล สังกัดสำนักงานเขตการศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 (กรุงเทพมหานคร)

2) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนภาษา
ฝรั่งเศส ของโรงเรียนรัฐบาลแห่งหนึ่ง สังกัดสำนักงานเขตการศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต
2 จำนวน 16 คน ซึ่งมีบริบทเป็นโรงเรียนสตรีล้วน การเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นแบบการสุ่มตามความ
สะดวก (Convenience Sampling) เนื่องจากผู้วิจัยมีความคุ้นเคยกับบริบทโรงเรียน ซึ่งทำให้สามารถ
ออกแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความสนใจและความต้องการของกลุ่มตัวอย่างได้

2.3 การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ภาษา
ฝรั่งเศส มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส โดยเป็นแบบทดสอบเพื่อวัดความรู้
เกี่ยวกับศัพท์และความสามารถในการใช้ศัพท์ในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งมี
รายละเอียดขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถด้านศัพท์
ภาษาต่างประเทศ และการวัดและประเมินผลความสามารถด้านศัพท์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง
แบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส

2) สร้างแบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเป็นแบบทดสอบเพื่อวัดความรู้เกี่ยวกับศัพท์และความสามารถในการใช้ศัพท์ในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน จำนวน 1 ฉบับ ใช้ในการทดสอบก่อนและหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบ ดังนี้

2.1) ผู้วิจัยเริ่มดำเนินการโดยการคัดเลือกศัพท์ที่ปรากฏในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น โดยการรวบรวมศัพท์ในหมวดหมู่ต่าง ๆ ตามแก่นเรื่องและแผนกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อใช้ในการสร้างแบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส

2.2) ผู้วิจัยกำหนดโครงสร้างของแบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ทดสอบความรู้เกี่ยวกับศัพท์ และส่วนที่ 2 ทดสอบความสามารถในการใช้ศัพท์ รวมทั้งหมด 60 ข้อ 60 คะแนน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 ทดสอบความรู้เกี่ยวกับศัพท์ รวม 20 ข้อ 20 คะแนน ได้แก่

1) ข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้ศัพท์ในแนวกว้างคือความหมายหลักของศัพท์ในตอนต้นที่ 1 จำนวน 5 ข้อ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนโดยตอบตัวเลือกถูกต้องได้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดไม่ได้คะแนน

2) ข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้ศัพท์ในแนวลึกคือความหมายของศัพท์ตามบริบทและความรู้เกี่ยวกับประเภทของศัพท์ตามหลักไวยากรณ์ โดยแบ่งเป็น 1) ข้อสอบแบบจับคู่ศัพท์ให้สัมพันธ์กับความหมาย จำนวน 5 ข้อ 2) ข้อสอบแบบเติมศัพท์ลงในประโยค จำนวน 5 ข้อ และ 3) ข้อสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 5 ข้อ มีเกณฑ์การให้คะแนนโดยตอบถูกต้องได้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดไม่ได้คะแนน

ส่วนที่ 2 ทดสอบความสามารถในการใช้ศัพท์ 4 ด้าน รวม 40 ข้อ 40 คะแนน ได้แก่

1) ความสามารถในการใช้ศัพท์ในการฟัง ได้แก่ การทดสอบความสามารถในการเลือกศัพท์และบอกความหมายศัพท์ให้ถูกต้องจากการฟัง โดยใช้ข้อสอบแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนโดยตอบตัวเลือกถูกต้องได้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดไม่ได้คะแนน

2) ความสามารถในการใช้ศัพท์ในการพูด ได้แก่ 1) การทดสอบความสามารถในการพูดออกเสียงศัพท์ได้ถูกต้อง โดยเกณฑ์การให้คะแนนคือถ้าสามารถออกเสียงศัพท์ได้ถูกต้องตามหลักการออกเสียงได้ 1 คะแนน ถ้าออกเสียงผิดไม่ได้คะแนน จำนวน 5 ข้อ และ 2) การทดสอบความสามารถในการใช้ศัพท์ที่กำหนดนำมาพูดเป็นประโยคสั้น ๆ ได้ถูกต้องตามความหมายและหน้าที่ของศัพท์ จำนวน 5 ข้อ รวมทั้งหมด 10 ข้อ

3) ความสามารถในการใช้ศัพท์ในการอ่าน ได้แก่ การทดสอบความสามารถในการบอกความหมายของศัพท์และบอกความหมายของประโยคที่มีศัพท์ปรากฏอยู่ในบริบทตามที่อ่านได้ถูกต้อง โดยใช้ข้อสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนโดยตอบตัวเลือกถูกต้องได้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดไม่ได้คะแนน

4) ความสามารถในการใช้ศัพท์ในการเขียน ได้แก่ การทดสอบความสามารถในการนำศัพท์มาใช้ในการเขียนประโยคสั้น ๆ จากสถานการณ์ที่กำหนด จำนวน 10 ข้อ ตารางที่ 12 โครงสร้างแบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ลักษณะข้อสอบ	จำนวนข้อ	คะแนน
ส่วนที่ 1 ทดสอบความรู้เกี่ยวกับศัพท์			
1.1. ความรู้ในแนวกว้าง			
1) นักเรียนสามารถบอกความหมายหลักของศัพท์	ข้อสอบแบบจับคู่	5	5
1.2. ความรู้ในแนวลึก			
2) นักเรียนสามารถบอกความหมายของศัพท์ตามบริบทได้	ข้อสอบแบบจับคู่	5	5
	ข้อสอบแบบเติมคำ 4 ตัวเลือก	5	5
3) นักเรียนสามารถบอกประเภทของศัพท์ตามหลักไวยากรณ์ได้	ข้อสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก	5	5
ส่วนที่ 2 ทดสอบความสามารถในการใช้ศัพท์ 4 ด้าน			
2.1. ความสามารถในการใช้ศัพท์ในการฟัง			
4) นักเรียนสามารถระบุศัพท์ตามที่ได้ฟังได้	ข้อสอบแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก	5	5
5) นักเรียนสามารถบอกความหมายศัพท์เมื่อปรากฏในบริบทตามที่ได้ฟังได้	ข้อสอบแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก	5	5
2.2. ความสามารถในการใช้ศัพท์ในการพูด			
6) นักเรียนสามารถพูดออกเสียงศัพท์ได้	การพูดออกเสียงศัพท์ที่กำหนด	5	5
7) นักเรียนสามารถใช้ศัพท์พูดเป็นประโยคสั้น ๆ ได้ถูกต้องตามความหมายและหน้าที่ของศัพท์	การพูดเป็นประโยคสั้นโดยใช้ศัพท์ที่กำหนด	5	5
2.3. ความสามารถในการใช้ศัพท์ในการอ่าน			
8) นักเรียนสามารถบอกความหมายของศัพท์และประโยคที่มีศัพท์ปรากฏอยู่ในบริบทตามที่อ่านได้	ข้อสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก	10	10
2.4. ความสามารถในการใช้ศัพท์ในการเขียน			

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ลักษณะข้อสอบ	จำนวนข้อ	คะแนน
9) นักเรียนสามารถเขียนสะกดศัพท์ และสามารถเขียนศัพท์ในรูปประโยคสั้น ๆ ได้ถูกต้องตามหน้าที่และความหมายของศัพท์	การเขียนประโยคสั้นโดยใช้สถานการณ์ที่กำหนด	10	10
รวม		60	60

3) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการใช้ศัพท์ในการพูดและการเขียน (rubric score) ในแบบทดสอบความสามารถด้านการใช้ศัพท์ในการพูดและการเขียน ดังนี้

ตารางที่ 13 เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการใช้ศัพท์ในการพูดและการเขียนในแบบทดสอบ

ประเด็น การประเมิน	ระดับคะแนน		
	1	0.5	0
ใช้ศัพท์ที่กำหนดให้พูด ประโยคสั้น ๆ	พูดประโยคสั้น ๆ ได้ถูกต้องตามความหมายและหน้าที่ของศัพท์	พูดประโยคสั้น ๆ ได้ถูกต้องตามความหมายหรือหน้าที่ของศัพท์อย่างใดอย่างหนึ่ง	พูดประโยคสั้น ๆ ไม่ถูกต้องทั้งความหมายและหน้าที่ของศัพท์
การนำศัพท์มาใช้ในการเขียนประโยคสั้น ๆ จากสถานการณ์ที่กำหนด	เขียนประโยคสั้น ๆ ได้ถูกต้องตามความหมายและหน้าที่ของศัพท์	เขียนประโยคสั้น ๆ ได้ถูกต้องตามความหมายหรือหน้าที่ของศัพท์อย่างใดอย่างหนึ่ง	เขียนประโยคสั้นไม่ถูกต้องทั้งความหมายและหน้าที่ของศัพท์

4) นำแบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสและเกณฑ์การประเมินที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไข

5) นำแบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสที่ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส จำนวน 3 ท่าน โดยเป็นครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสที่มีระดับวิทยฐานะ ศศ.2 ขึ้นไป จำนวน 2 ท่าน และอาจารย์ที่สอนภาษาฝรั่งเศสในมหาวิทยาลัย จำนวน 1 ท่าน ได้ประเมินความตรงเชิงเนื้อหาและให้ข้อเสนอแนะ โดยหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์หรือเนื้อหา (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC) และใช้เกณฑ์การตัดสินค่า IOC ถ้ามีค่า 0.50 ขึ้นไป แสดงว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงจุดประสงค์ หรือตรงตามเนื้อหานั้น แสดงว่าข้อคำถามข้อนั้นใช้ได้

ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาโดยค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามรายข้อกับจุดประสงค์หรือเนื้อหา (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC) ข้อ

คำถามทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 แสดงว่ามีความตรงเชิงเนื้อหาในระดับดี

6) นำแบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสที่มีคุณภาพผ่านเกณฑ์และ ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

7) นำแบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เพื่อตรวจสอบคุณภาพของข้อสอบรายข้อด้วยการวิเคราะห์ค่าความยาก (difficulty) และ ค่าอำนาจจำแนก (discrimination)

ผลการตรวจสอบค่าอำนาจจำแนก (r) และความยากง่าย (p) ของแบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสที่พัฒนาขึ้นพบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20-0.70 แสดงว่าแบบทดสอบมีค่าอำนาจจำแนกในระดับพอใช้ถึงสูงมาก และสามารถนำไปใช้ได้ทุกข้อ และแบบทดสอบมีค่าความยากง่ายอยู่ในระหว่าง 0.25-0.78 แสดงว่าแบบทดสอบมีค่าความยากง่ายในระดับพอใช้ถึงยาก และสามารถนำไปใช้ได้ทุกข้อ

8) นำแบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วหลังจากการทดลองให้นำไปใช้ทดสอบจริงกับตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิด การเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาฝรั่งเศส 3 เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้เพื่อเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร มีลักษณะเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนศัพท์และฝึกการใช้ศัพท์ในการสื่อสารทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนตามบริบทการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนตามแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Learning) และแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน (Theme-based Learning) ซึ่งสอดคล้องภายใต้แก่นเรื่องเดียวกัน มีทั้งหมด 5 แก่นเรื่อง ในแต่ละแก่นเรื่องประกอบด้วย 2-3 แผนกิจกรรมการเรียนรู้ มีเวลาในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1-2 แผนกิจกรรม โดยกำหนดเวลาในการใช้แผนกิจกรรมแต่ละแผนประมาณ 50 นาที ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย

1) คู่มือครู โดยมีคำชี้แจงสำหรับครูในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สิ่งที่ต้องเตรียม และบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ เพื่อให้ครูนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนต้องปฏิบัติ ภายในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จะมีวัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมนั้น การอธิบายลักษณะของแผนกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อครูสามารถนำไปใช้นำกิจกรรมได้อย่างถูกต้อง

3) แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้แนวทางในการจัดการเรียนรู้ตามหลักการของ แนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Learning) และหลักการของ แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน (Theme-based Learning)

4) สื่อการเรียนรู้ อาทิ บัตรคำสั่ง บัตรศัพท์ และบัตรรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับ ชุดกิจกรรมนั้น

5) แบบฝึกหัด ประกอบด้วยแบบฝึกหัดเกี่ยวกับศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับชุด กิจกรรมนั้น

6) แบบประเมินผลจากการปฏิบัติกิจกรรม ใช้ประเมินผลตามวัตถุประสงค์ ของแผนกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละแผน

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงแก้ไขก่อนการนำมา ทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2.4 การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอน ดังนี้

2.4.1 ขั้นเตรียมก่อนการดำเนินการทดลอง

1) พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตาม แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน

2) สร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และทดลองใช้เครื่องมือ

2.4.2 ขั้นดำเนินการทดลอง

1) ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสฉบับก่อนการ เรียนด้วย ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Pre-test) ไปใช้วัดความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างก่อนการทดลอง จากนั้นนำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การประเมิน ความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส

2) ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานที่พัฒนาขึ้น

ในรายวิชาภาษาฝรั่งเศส 3 ทั้งหมด 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1-2 แผนกิจกรรม โดยกำหนดเวลาในแต่ละแผนกิจกรรมประมาณ 50 นาที

3) ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสฉบับหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Post-test) ไปใช้วัดความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลอง จากนั้นนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อทดสอบสมมุติฐาน

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยแบ่งตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

2.5.1 การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารโดยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ มาวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

2.5.2 การเปรียบเทียบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำผลการทดสอบมาเปรียบเทียบระหว่างก่อนทดลองและหลังทดลอง และใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าเฉลี่ย t-test for dependent samples ที่ระดับนัยสำคัญ .05

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้จัดลำดับการนำเสนอผลการวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน

- 1.1 วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้
- 1.2 การกำหนดแก่นเรื่องและศัพท์ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารที่มีต่อความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส

- 2.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้
- 2.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบรายด้าน

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน

1.1 วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียน ดังนี้

- 1) ระบุศัพท์และความหมายหลักของศัพท์ได้
- 2) บอกความหมายของศัพท์ที่ปรากฏตามบริบทได้
- 3) ระบุประเภทของศัพท์ตามโครงสร้างทางไวยากรณ์และจำแนกส่วนประกอบของศัพท์ได้
- 4) เขียนสะกดศัพท์และเขียนศัพท์ในรูปประโยคสั้น ๆ ได้ถูกต้องตามหน้าที่และความหมายของศัพท์
- 5) ใช้ศัพท์พูดเป็นประโยคสั้น ๆ ได้ถูกต้องตามความหมายและหน้าที่ของศัพท์

1.2 การกำหนดแก่นเรื่องและศัพท์ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นประกอบด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 5 ชุด กิจกรรม ซึ่งมาจากแก่นเรื่องทั้งหมด 5 แก่นเรื่อง การกำหนดแก่นเรื่องมาจากการสำรวจความสนใจจากนักเรียนกลุ่มตัวอย่างมาสังเคราะห์ร่วมกับ 1) เกณฑ์ระดับความสามารถของผู้ใช้ภาษาต่างประเทศ ขั้นพื้นฐาน ระดับ A1 - A1+ ตามกรอบอ้างอิงของ Le Cadre Européen Commun de Référence pour les Langues (CECRL) ซึ่งเทียบเท่ากับระดับความสามารถทางภาษาของนักเรียนในระดับผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐานตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ 2) ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในระดับที่เทียบเท่ากับความสามารถทางภาษาของนักเรียนในระดับผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน และ 3) ศัพท์ที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาฝรั่งเศส Adosphere 1-2 ซึ่งเป็นแบบเรียนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง แก่นเรื่องทั้ง 5 แก่นเรื่อง ประกอบด้วย

- 1) Les vêtements (เสื้อผ้าและการแต่งกาย)
- 2) La consommation (การอุปโภคและบริโภค)
- 3) Le voyage (การเดินทางท่องเที่ยว)
- 4) L'idole (บุคคลที่ชื่นชอบ)
- 5) La maison (การใช้ชีวิตในบ้าน)

ศัพท์ที่ปรากฏในแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้มาจากการศึกษาและรวบรวมศัพท์ที่จำเป็นต้องเรียนตามแก่นเรื่องที่กำหนด โดยพบว่าศัพท์ในแก่นเรื่องบางแก่นเรื่องมีปริมาณมากกว่าบางแก่นเรื่อง ผู้วิจัยจึงนำศัพท์เหล่านั้นมาทบทวนและจัดกรอบของแก่นเรื่องใหม่ เพื่อให้การกระจายของศัพท์อยู่ในปริมาณที่เท่า ๆ กัน ในแต่ละแก่นเรื่อง

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีลักษณะเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการบรรยาย และชุดกิจกรรมสำหรับการทำกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน โดยครูเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมร่วมกับนักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและมีปฏิสัมพันธ์กันในชั้นเรียน ใช้ประกอบการเรียนการสอนรายวิชาภาษาฝรั่งเศส 3 ประกอบด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 5 ชุดกิจกรรม จากแก่นเรื่องทั้งหมด 5 แก่นเรื่อง ในแต่ละชุดกิจกรรมประกอบด้วยแผนกิจกรรมการเรียนรู้ 2-3 แผนกิจกรรม นำมาทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เวลาทั้งหมด 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1-2 แผนกิจกรรม และใช้เวลาในการดำเนินกิจกรรมแต่ละแผนประมาณ 50 นาที โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 รายละเอียดของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาอังกฤษเร่งพิเศษเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แ่งเป็นเรื่องเป็นฐาน

1. แ่งเรื่อง Les vêtements (เสื้อผ้าและการแต่งกาย)					
แผนกิจกรรมการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ศัพท์ที่ปรากฏ	ลักษณะการจัดกิจกรรม	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
1.1 Faites votre valise ! (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับการแต่งกายเทศกาลและฤดูกาลต่าง ๆ)	1. นักเรียนสามารถระบุศัพท์และบอกความหมายหลักของศัพท์ได้ 2. นักเรียนสามารถพูดออกเสียงศัพท์ได้ 3. นักเรียนสามารถใช้ศัพท์พูดเป็นประโยคสั้นๆได้ถูกต้องตามความหมายและหน้าที่ของศัพท์	ศัพท์หมวดหมู่เสื้อผ้าและการแต่งกาย : - les vêtements (น.) - les accessoires (น.) - un pyjama (น.) - une veste (น.) - un pantalon (น.) - une robe (น.) - un manteau (น.) - des bottes (น.) - des sandales (น.) - des lunettes de soleil (น.)	ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มโดยครูกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนจัดการเป่าเพื่อไปเที่ยว โดยแต่ละกลุ่มต้องรวบรวมศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับเสื้อผ้าและการแต่งกายที่สอดคล้องกับสถานที่กำหนดจากนั้นพูดอากาศตามที่กำหนด จากนั้นพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียน (ใช้เวลาประมาณ 15 นาที)	1. บัตรคำศัพท์ 2. บัตรภาพ 3. บัตรกิจกรรม 4. แบบฝึกหัด	1. ตรวจแบบฝึกหัด 2. ประเมินการพูดออกเสียงศัพท์

1. แก่นเรื่อง Les vêtements (เสื้อผ้าและการแต่งกาย) (ต่อ)					
แผนกิจกรรมการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ศัพท์ที่ปรากฏ	ลักษณะการจัดกิจกรรม	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
1.2 Qu'est-ce que tu portes ? (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับ การแต่งกายของ บุคคลตามสมัยนิยม ของแต่ละประเทศ)	1. นักเรียนสามารถระบุศัพท์ และบอกความหมายหลักของ ศัพท์ได้ 2. นักเรียนสามารถพูดออกเสียง ศัพท์ได้	ศัพท์หมวดหมู่เสื้อผ้าและ การแต่งกาย : - des bijoux (n.) - un bonnet (n.) - une montre (n.) - une bague (n.) - un bracelet (n.) - un collier (n.) - des boucles d'oreilles (n.) - une écharpe (n.) - un chapeau (n.) - une casquette (n.)	ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มในรูปแบบการ แข่งขันโดยคนแรกจะได้ฟังคำใบ้ เกี่ยวกับการแต่งตัวของบุคคลหนึ่ง จากนั้นคนแรกเขียนศัพท์ที่ได้ฟังลงใน กระดาษ ส่งต่อให้คนต่อมา คนต่อมา ต้องอ่านออกเสียงศัพท์นั้นเพื่อให้คนที่ เหลือวาดภาพให้ตรงกับลักษณะการ แต่งตัวของบุคคลนั้น (ใช้เวลา ประมาณ 20 นาที)	1. บัตรคำศัพท์ 2. บัตรภาพ 3. แบบฝึกหัด	1. ตรวจ แบบฝึกหัด

2. แก่นเรื่อง La consommation (การอุปโภคและบริโภค)					
แผนกิจกรรมการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ศัพท์ที่ปรากฏ	ลักษณะการจัดกิจกรรม	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
2.1 Faire des courses (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับการจ่ายตลาดและการซื้อของในร้านค้าต่าง ๆ)	1. นักเรียนสามารถระบุศัพท์และบอกความหมายหลักของศัพท์ได้ 2. นักเรียนสามารถอธิบายของศัพท์ตามที่ได้ฟังได้ 3. นักเรียนสามารถเขียนสะกดศัพท์ได้ถูกต้อง	ศัพท์หมวดหมู่วัสดุร้านค้าและสิ่งของที่ขายในร้านค้า : - la boulangerie (n.) - la charcuterie (n.) - la poissonnerie (n.) - la fromagerie (n.) - l'épicerie (n.) - du fromage (n.) - du citron (n.) - des yaourts (n.) - des légumes (n.) - du jambon (n.)	ปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคลโดยครูกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนต้องไปจ่ายตลาดให้คุณแม่ โดยนักเรียนจะได้ฟังเพลง "faire des courses" ซึ่งเนื้อเพลงมีศัพท์เกี่ยวกับสิ่งของที่ขายในร้านค้าต่าง ๆ จากนั้นนักเรียนต้องระบุศัพท์ที่นักเรียนได้ฟังจากเพลงให้ถูกต้อง (ใช้เวลาประมาณ 15 นาที)	1. บัตรคำศัพท์ 2. บัตรภาพ 3. สื่อเพลง 4. ใบงานกิจกรรม	1. ประเมินการเขียนสะกดศัพท์

2. แก่นเรื่อง La consommation (การอุปโภคและบริโภค) (ต่อ)					
แผนกิจกรรมการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ศัพท์ที่ปรากฏ	ลักษณะการจัดกิจกรรม	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
2.2 Allez cuisiner ! (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับอาหารประจำชาติของไทยและฝรั่งเศส) วัตถุดิบ และวิธีการทำอาหาร	1. นักเรียนสามารถระบุศัพท์และบอกความหมายหลักของศัพท์ได้ 2. นักเรียนสามารถบอกความหมายของศัพท์ตามบริบทได้ 3. นักเรียนสามารถบอกประเภทของศัพท์ตามหลักไวยากรณ์ได้ 4. นักเรียนสามารถเขียนสะกดศัพท์ และสามารถเขียนศัพท์ในรูปประโยคสั้นๆ ได้ถูกต้องตามหน้าที่และความหมายของศัพท์ 5. นักเรียนสามารถใช้ศัพท์พูดเป็นประโยคสั้นๆ ได้ถูกต้องตามความหมายและหน้าที่ของศัพท์	ศัพท์หมวดหมู่อุปกรณ์ครัวและวิธีทำอาหาร : - une assiette (n.) - un bol (n.) - un couteau (n.) - couper (v.) - éplucher (v.) - verser (v.) - mélanger (v.) - frire (v.) - faire cuire (v.) - griller (v.)	ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มโดยแต่ละกลุ่มออกแบบและสาธิตทำอาหาร 1 จานโดยใช้ศัพท์เขียนอธิบายวัตถุดิบและวิธีการทำอาหาร จากนั้นให้แต่ละกลุ่มพุดนำเสนอโดยการสาธิตการทำอาหาร จากนั้น ใช้เวลาประมาณ 40 นาที	1. บัตรคำศัพท์ 2. บัตรภาพ 3. บัตรกิจกรรม	1. ประเมินการพูดออกเสียงศัพท์ 2. ประเมินการเขียนสะกดศัพท์

3. แก่นเรื่อง Le voyage (การเดินทางท่องเที่ยว)					
แผนกิจกรรมการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ศัพท์ที่ปรากฏ	ลักษณะการจัดกิจกรรม	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
3.1 Montre-moi le chemin ! (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับการบอกทาง)	1. นักเรียนสามารถระบุศัพท์และบอกความหมายหลักของศัพท์ได้ 2. นักเรียนสามารถบอกความหมายของศัพท์ตามบริบทได้ 3. นักเรียนสามารถบอกประเภทของศัพท์ตามหลักไวยากรณ์ได้ 4. นักเรียนสามารถบอกความหมายศัพท์เมื่อปรากฏในบริบทตามที่ได้ฟังได้ 5. นักเรียนสามารถบอกความหมายของศัพท์และประโยคที่มีศัพท์ปรากฏอยู่ในบริบทตามที่ได้อ่านได้	ศัพท์หมวดหมู่การบอกทาง : - tourner à gauche (v.) - tourner à droite (v.) - aller tout droit (v.) - traverser (v.) - monter (v.) - descendre (v.) - entrer (v.) - arrêter (v.)	ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มในรูปแบบการแข่งขันโดยแต่ละกลุ่มจะได้รับคำใบ้เกี่ยวกับสถานที่ซ่อนสิ่งของบางอย่างในโรงเรียนโดยการฟังประโยคสั้น ๆ ที่เป็นข้อูลลับจากครูและต้องเดาคำศัพท์เกี่ยวกับการบอกทางที่หายไปประโยคเพื่อได้รับคำใบ้ของสถานที่ต่อไป จากนั้นแต่ละกลุ่มต้องช่วยกันอ่านประโยคที่เป็นคำใบ้บอกทางและหาตำแหน่งของที่ซ่อนอยู่ให้พบใช้เวลาประมาณ 30 นาที)	1. บัตรคำศัพท์ 2. บัตรภาพ 3. บัตรกิจกรรม 4. ใบงานกิจกรรม	1. ตรวจใบงานกิจกรรม

3. แก่นเรื่อง Le voyage (การเดินทางท่องเที่ยว) (ต่อ)					
แผนกิจกรรมการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ศัพท์ที่ปรากฏ	ลักษณะการจัดกิจกรรม	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
3.2 Bon voyage ! (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง)	1. นักเรียนสามารถระบุศัพท์และบอกความหมายหลักของศัพท์ได้ 2. นักเรียนสามารถบอกความหมายของศัพท์ตามบริบทได้ 3. นักเรียนสามารถเขียนสะกดศัพท์ และสามารถเขียนศัพท์ในรูปประโยคสั้นๆได้ถูกต้องตามหน้าที่และความหมายของศัพท์	ศัพท์หมวดหมูยานพาหนะ : - les moyens de transports (n.) - le métro (n.) - l'autobus (n.) - la voiture (n.) - le taxi (n.) - le motocycliste (n.) - le bateau (n.) - le port (n.) - la station (n.) - le voyage (n.)	ปฏิบัติกิจกรรมคู่มือครูกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวและวิธีการเดินทางในกรุงเทพฯ ให้แก่นักท่องเที่ยวชาวฝรั่งเศส โดยให้นักเรียนค้นหาข้อมูลจากสื่ออินเทอร์เน็ตและใช้ศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับยานพาหนะเพื่อเขียนให้ข้อมูลการเดินทางแก่นักท่องเที่ยวเป็นประโยคสั้น ๆ (ใช้เวลาประมาณ 30 นาที)	1. บัตรคำศัพท์ 2. บัตรภาพ 3. บัตรกิจกรรม 4. ใบงานกิจกรรม 5. แหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต	1. ตรวจใบงานกิจกรรม

3. แก่นเรื่อง Le voyage (การเดินทางท่องเที่ยว) (ต่อ)					
แผนกิจกรรมการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ศัพท์ที่ปรากฏ	ลักษณะการจัดกิจกรรม	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
3.3 Je suis perdu ! (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ)	1. นักเรียนสามารถระบุศัพท์และบอกความหมายหลักของศัพท์ได้ 2. นักเรียนสามารถบอกความหมายของศัพท์ตามบริบทได้ 3. นักเรียนสามารถบอกความหมายของศัพท์และประโยคที่มีศัพท์ปรากฏอยู่ในบริบทตามที่ได้ 4. นักเรียนสามารถเขียนสะกดศัพท์ได้	ศัพท์หมวดหมู่วิเศษประเทศ ภูมิอากาศ และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ : - la rivière (น.) - le champ (น.) - la mer (น.) - le désert (น.) - la montagne (น.) - la forêt (น.) - la pluie (น.) - le soleil (น.)	ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มโดยกำหนดสถานการณ์ให้เพื่อนชาวฝรั่งเศสคนหนึ่งมาแลกเปลี่ยนในโรงเรียนนายตัวไปในประเทศไทยนักเรียนต้องช่วยตามหาเพื่อนคนนั้นโดยอ่านข้อมูลคำใบ้ที่ให้มา ซึ่งจะมีศัพท์ที่เรียนเป็นคำใบ้สถานที่ที่เพื่อนชาวฝรั่งเศสเคยไปตามลำดับเวลาให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลสถานที่จากอินเทอร์เน็ตและตามหาสถานที่สุดท้ายที่เพื่อนคนนั้นอยู่ให้พบ (ใช้เวลาประมาณ 20 นาที)	1. บัตรคำศัพท์ 2. บัตรภาพ 3. บัตรกิจกรรม 4. แหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต 5. แบบฝึกหัด	1. ตรวจแบบฝึกหัด

4. แก่นเรื่อง L'idole (บุคคลที่ชื่นชอบ)					
แผนกิจกรรมการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ศัพท์ที่ปรากฏ	ลักษณะการจัดกิจกรรม	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
4.1 Je t'adore ! (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับลักษณะนิสัยของบุคคลที่ชื่นชอบ)	1. นักเรียนสามารถระบุศัพท์และบอกความหมายหลักของศัพท์ได้ 2. นักเรียนสามารถบอกความหมายของศัพท์ ตามบริบทได้ 3. นักเรียนสามารถบอกประเภทของศัพท์ตามหลักไวยากรณ์ได้ 4. นักเรียนสามารถใช้ศัพท์พูดเป็นประโยคสั้น ๆ ได้ถูกต้องตามความหมายและหน้าที่ของศัพท์	ศัพท์หมวดคุณลักษณะนิสัย : - le caractère (n.) - doux (adj.) - amiable (adj.) - sociable (adj.) - agressif (adj.) - timide (adj.) - discret (adj.) - sympathique (adj.) - optimiste (adj.) - sérieux (adj.)	ปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคลโดยให้แต่ละคนพูดถึงศิลปินหรือดาราที่ตนชื่นชอบ โดยใช้ศัพท์พูดให้ข้อมูลแก่เพื่อนร่วมชั้นเรียน ทั้งด้านรูปร่าง หน้าตา สัญชาติ และลักษณะนิสัยของบุคคลนั้น (ใช้เวลาประมาณ 20 นาที)	1. บัตรคำศัพท์ 2. บัตรภาพ 3. บัตรกิจกรรม 4. แบบฝึกหัด	1. ตรวจแบบฝึกหัด

4. แก่นเรื่อง L'idole (บุคคลที่ชื่นชอบ) (ต่อ)					
แผนกิจกรรมการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ศัพท์ที่ปรากฏ	ลักษณะการจัดกิจกรรม	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
4.2 Un jour avec mon idole ! (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับกิจกรรมและงานอดิเรกของบุคคลที่ชื่นชอบ)	1. นักเรียนสามารถระบุศัพท์และบอกความหมายหลักของศัพท์ได้ 2. นักเรียนสามารถบอกความหมายของศัพท์ตามบริบทได้ 3. นักเรียนสามารถบอกประเภทของศัพท์ตามหลักไวยากรณ์ได้ 4. นักเรียนสามารถใช้ศัพท์พูดเป็นประโยคสั้น ๆ ได้ถูกต้องตามความหมายและหน้าที่ของศัพท์	ศัพท์หมวดหมู่วิถีชีวิตและงานอดิเรก : - le sport (n.) - les loisirs (n.) - jouer d'un instrument (v.) - faire du vélo (v.) - faire du jogging (v.) - faire de la randonnée (v.) - faire du yoga (v.) - faire un pique-nique (v.) - faire la pêche (v.)	ปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคลโดยครูกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนแต่ละคนได้มีโอกาสได้ใช้เวลา 1 วันกับศิลปินหรือดาราที่ตนชื่นชอบเป็นการส่วนตัว นักเรียนต้องหาข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่บุคคลนั้นชอบและชอบทำ เพื่อนำข้อมูลนั้นมาวางแผนจัดกิจกรรมที่จะทำร่วมกับบุคคลนั้นใน 1 วัน โดยใช้ศัพท์เขียนอธิบายกิจกรรมที่จะทำเป็นประโยคสั้น ๆ และนำเสนอหน้าชั้นเรียน (ใช้เวลาประมาณ 30 นาที)	1. บัตรคำศัพท์ 2. บัตรภาพ 3. บัตรกิจกรรม 4. แหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต	1. ประเมินการพูดออกเสียงศัพท์ 2. ประเมินการใช้ศัพท์เขียนประโยคสั้น ๆ

4. แก่นเรื่อง L'idole (บุคคลที่ชื่นชอบ) (ต่อ)					
แผนกิจกรรมการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ศัพท์ที่ปรากฏ	ลักษณะการจัดกิจกรรม	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
4.3 Qu'est-ce que tu aimes faire ? (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับกริยาทำทางที่บุคคลที่ชื่นชอบมักทำหรือแสดงออก)	1. นักเรียนสามารถระบุศัพท์และบอกความหมายหลักของศัพท์ได้ 2. นักเรียนสามารถบอกความหมายหลักและความหมายตามบริบทของศัพท์ได้ 3. นักเรียนสามารถยกประเภทของศัพท์ตามหลักไวยากรณ์ได้ 4. นักเรียนสามารถเขียนสะกดศัพท์ และสามารถเขียนศัพท์ในรูปประโยคสั้น ๆ ได้ถูกต้องตามหน้าที่และความหมายของศัพท์	ศัพท์หมวดหมู่กริยาทำทาง : - lever (v.) - marcher (v.) - sauter (v.) - bouger (v.) - courir (v.) - s'asseoir (v.) - porter (v.) - taper (v.) - claquer des mains (v.)	ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มโดยแต่ละกลุ่มจัดทำวิดีโอแนะนำเสนอผ่าน application Tik Tok เลียนแบบกริยาทำทางที่บุคคลที่ชื่นชอบมักทำหรือแสดงออก โดยใช้ศัพท์เกี่ยวกับกริยาทำทางเขียนอธิบายลำดับเหตุการณ์หรือทำทางที่จะปรากฏในวิดีโอโดยใช้ประโยคสั้น ๆ (ใช้เวลาประมาณ 30 นาที และให้นำเสนอผลงานในคาบเรียนต่อไป)	1. บัตรคำศัพท์ 2. บัตรภาพ 3. บัตรกิจกรรม 4. แหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต	1. ประเมินการใช้ศัพท์เขียนประโยคสั้น ๆ

5. แก่นเรื่อง La maison (การใช้ชีวิตในบ้าน)					
แผนกิจกรรม การเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ศัพท์ที่ปรากฏ	ลักษณะการจัดกิจกรรม	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การวัดและ ประเมินผล
5.1 Dans la maison, il y a ... (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับ ห้องต่าง ๆ ในบ้าน)	1. นักเรียนสามารถระบุศัพท์ และบอกความหมายหลักของ ศัพท์ได้ 2. นักเรียนสามารถเขียน สะกดศัพท์ และสามารถเขียน ศัพท์ในรูปประโยคสั้น ๆ ได้ ถูกต้องตามหน้าที่และ ความหมายของศัพท์	ศัพท์หมวดหมู่ห้องต่าง ๆ ในบ้าน : - la chambre (n.) - la salle de bains (n.) - le salon (n.) - la salle à manger (n.) - le séjour (n.) - l'entrée (n.) - le grenier (n.) - le garage (n.)	ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มโดยแต่ละกลุ่ม จะได้รู้รูปภาพบ้านในประเทศต่าง ๆ และให้นักเรียนช่วยกันเขียนศัพท์ เกี่ยวกับห้องต่าง ๆ ในบ้านตามที่ปรากฏในรูปภาพแต่ละ รูปและเรียบเรียงเป็นประโยคสั้น ๆ ว่าในบ้านแต่ละหลังประกอบด้วย ห้องอะไรบ้าง (ใช้เวลาประมาณ 20 นาที)	1. บัตรคำศัพท์ 2. บัตรภาพ 3. บัตรกิจกรรม 4. ใบงานกิจกรรม	1. ตรวจใบงาน กิจกรรม (ประเมินการ เขียนสะกดศัพท์ และการใช้ศัพท์ เขียนประโยคสั้น ๆ)

5. แก่นเรื่อง La maison (การใช้ชีวิตในบ้าน) (ต่อ)					
แผนกิจกรรมการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ศัพท์ที่ปรากฏ	ลักษณะการจัดกิจกรรม	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
5.2 Ma maison du futur (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับ สิ่งของต่าง ๆ ภายใน บ้าน)	1. นักเรียนสามารถระบุศัพท์ และบอกความหมายหลักของ ศัพท์ได้ 2. นักเรียนสามารถเขียนสะกด ศัพท์ได้ 3. นักเรียนสามารถพูดออก เสียงศัพท์ได้	ศัพท์หมวดหมู่สิ่งของต่าง ๆ ภายใน บ้าน : - les meubles (n.) - le canapé (n.) - le fauteuil (n.) - les étagères (n.) - la lampe (n.) - le lit (n.) - la commode (n.) - l'armoire (n.) - l'horloge (n.)	ปฏิบัติการกลุ่มโดยให้แต่ละ กลุ่มจินตนาการถึงโลกในอีก 30 ปี ข้างหน้า และให้วาดภาพออกแบบ บ้านในอนาคต นักเรียนต้องเขียน นำเสนอศัพท์เกี่ยวกับห้องต่าง ๆ ใน บ้านและสิ่งของที่อยู่ภายในบ้าน จากนั้นให้พูดนำเสนอศัพท์นั้นขึ้น เรียน (ใช้เวลาประมาณ 40 นาที)	1. บัตรคำศัพท์ 2. บัตรภาพ 3. บัตรกิจกรรม	1. ประเมินการ เขียนสะกดศัพท์ 2. ประเมินการพูด ออกเสียงศัพท์

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารที่มีต่อความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส

การเปรียบเทียบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน โดยวิเคราะห์ข้อมูลตามคำถามการวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพิจารณาความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย

ตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

รายการ	คะแนนเต็ม	ก่อนการทดลอง (N=16)		หลังการทดลอง (N=16)		<i>t</i>	<i>p-value</i>
		\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
ความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส	60	24.28	7.18	46.64	6.94	-17.60*	0.00

* $p < .05$

จากตารางข้างต้นพบว่าความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนก่อนการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็น 24.28 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคิดเป็น 7.18 ในขณะที่ความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 46.64 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคิดเป็น 6.94 ดังนั้นความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนในภาพรวมหลังการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -17.60, p = .00$)

2.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบรายด้าน

ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบรายด้าน ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบใหญ่ ได้แก่ 1) ความรู้เกี่ยวกับศัพท์ และ 2) ความสามารถในการใช้ศัพท์ ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบมีด้านย่อย โดยใช้สถิติ *t-test for dependent samples* ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ได้ผลดังตารางดังนี้

ตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบรายด้าน

ความสามารถด้านศัพท์ ภาษาฝรั่งเศส	คะแนน เต็ม	ก่อนการทดลอง (N=16)		หลังการทดลอง (N=16)		t	p-value
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ความรู้เกี่ยวกับศัพท์							
1.1 ความรู้ในแนวกว้าง	5	3.69	1.66	4.56	1.09	-2.40*	0.03
1.2 ความรู้ในแนวลึก	15	7.06	2.82	12.88	2.70	-9.69*	0.00
รวมความรู้เกี่ยวกับศัพท์	20	10.63	3.72	17.44	3.58	-8.23*	0.00
2. ความสามารถในการใช้ศัพท์							
2.1 การใช้ศัพท์ในการฟัง	10	6.56	1.86	8.50	1.75	-4.81*	0.00
2.2 การใช้ศัพท์ในการพูด	10	2.19	1.28	7.13	1.86	-14.22*	0.00
2.3 การใช้ศัพท์ในการอ่าน	10	2.97	1.98	7.64	1.32	-8.50*	0.00
2.4 การใช้ศัพท์ในการเขียน	10	1.94	.76	5.94	1.21	-18.80*	0.00
รวมความสามารถในการใช้ศัพท์	40	13.66	4.02	29.20	3.86	-26.49*	0.00

* $p < .05$

จากตารางข้างต้นพบว่าคะแนนเฉลี่ยรวมของความรู้เกี่ยวกับศัพท์ภาษาฝรั่งเศสก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็น 10.63 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คิดเป็น 3.72 ในขณะที่คะแนนเฉลี่ยรวมความรู้เกี่ยวกับศัพท์หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็น 17.44 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคิดเป็น 3.58 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยจำแนกตามองค์ประกอบรายด้าน พบว่าองค์ประกอบด้านความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวกว้างก่อนการทดลองใช้ชุดกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็น 3.69 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คิดเป็น 1.66 ในขณะที่ความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวกว้างของนักเรียนหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ย คิดเป็น 4.56 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คิดเป็น 1.09 ดังนั้นคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวกว้างของนักเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -2.40, p = .03$) และองค์ประกอบด้านความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวลึกก่อนการทดลองใช้ชุดกิจกรรม มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็น 7.06 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คิดเป็น 2.82 ในขณะที่ความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวลึกของนักเรียนหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็น 12.88 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คิดเป็น 2.70 ดังนั้นคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวลึกของนักเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

($t = -9.69, p = .00$)

ดังนั้นสรุปได้ว่าความรู้เกี่ยวกับศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนหลังการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -8.23$, $p = .00$)

สำหรับองค์ประกอบด้านความสามารถในการใช้ศัพท์ เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวมของความสามารถในการใช้ศัพท์ พบว่าคะแนนเฉลี่ยรวมความสามารถในการใช้ศัพท์ก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็น 13.66 (S.D. = 4.02) ในขณะที่คะแนนเฉลี่ยรวมความสามารถในการใช้ศัพท์หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็น 29.20 (S.D. = 2.86) และหากจำแนกตามองค์ประกอบย่อยของความสามารถในการใช้ศัพท์ พบว่าองค์ประกอบด้านความสามารถในการใช้ศัพท์ในการฟังและความสามารถในการใช้ศัพท์ในการพูดมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\bar{X} = 8.50$, S.D. = 1.75 และ $\bar{X} = 7.13$, S.D. = 1.86 ตามลำดับ) โดยมีค่า t เท่ากับ -4.81 และ -14.22 ตามลำดับ ($p = .00$) เช่นเดียวกับองค์ประกอบด้านความสามารถในการใช้ศัพท์ในการอ่านและความสามารถในการใช้ศัพท์ในการเขียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\bar{X} = 7.64$, S.D. = 1.32 และ $\bar{X} = 5.94$, S.D. = 1.21 ตามลำดับ) โดยมีค่า t เท่ากับ -8.50 และ -18.80 ตามลำดับ ($p = .00$)

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าความสามารถในการใช้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -26.49$, $p = .00$)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน

2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารที่มีต่อความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส ตามประเด็นต่อไปนี้

2.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบรายด้าน

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน และตอนที่ 2 ผลการศึกษาประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารที่มีต่อความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส โดยในแต่ละตอนสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน

ผู้วิจัยนำเสนอผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามหัวข้อต่อไปนี้ 1. วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ 2. การกำหนดแก่นเรื่องและศัพท์ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียน ดังนี้

- 1) ระบุศัพท์และความหมายหลักของศัพท์ได้
- 2) บอกความหมายของศัพท์ที่ปรากฏตามบริบทได้

3) ระบุประเภทของศัพท์ตามโครงสร้างทางไวยากรณ์และจำแนกส่วนประกอบของศัพท์ได้

4) เขียนสะกดศัพท์และเขียนศัพท์ในรูปประโยคสั้นๆได้ถูกต้องตามหน้าที่และความหมายของศัพท์

5) ใช้ศัพท์พูดเป็นประโยคสั้นๆได้ถูกต้องตามความหมายและหน้าที่ของศัพท์

2. การกำหนดแก่นเรื่องและศัพท์ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นประกอบด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 5 ชุดกิจกรรม ซึ่งมาจากแก่นเรื่องทั้งหมด 5 แก่นเรื่อง การกำหนดแก่นเรื่องมาจากการสำรวจความสนใจจากนักเรียนกลุ่มตัวอย่างมาสังเคราะห์ร่วมกับ 1) เกณฑ์ระดับความสามารถของผู้ใช้ภาษาต่างประเทศ ขึ้นพื้นฐาน ระดับ A1 - A1+ ตามกรอบอ้างอิงของ Le Cadre Européen Commun de Référence pour les Langues (CECRL) ซึ่งเทียบเท่ากับระดับความสามารถทางภาษาของนักเรียนในระดับผู้ใช้ภาษาขึ้นพื้นฐานตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ 2) ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในระดับที่เทียบเท่ากับความสามารถทางภาษาของนักเรียนในระดับผู้ใช้ภาษาขึ้นพื้นฐาน และ 3) ศัพท์ที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาฝรั่งเศส Adosphere 1-2 ซึ่งเป็นแบบเรียนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง แก่นเรื่องทั้ง 5 แก่นเรื่อง ประกอบด้วย 1) Les vêtements (เสื้อผ้าและการแต่งกาย) 2) La consommation (การอุปโภคและบริโภค) 3) Le voyage (การเดินทางท่องเที่ยว) 4) L'idole (บุคคลที่ชื่นชอบ) และ 5) La maison (การใช้ชีวิตในบ้าน)

ศัพท์ที่ปรากฏในแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้มาจากการศึกษาและรวบรวมศัพท์ที่จำเป็นต้องเรียนตามแก่นเรื่องที่กำหนด โดยพบว่าศัพท์ในแก่นเรื่องบางแก่นเรื่องมีปริมาณมากกว่าบางแก่นเรื่อง ผู้วิจัยจึงนำศัพท์เหล่านั้นมาทบทวนและจัดกรอบของแก่นเรื่องใหม่ เพื่อให้การกระจายของศัพท์อยู่ในปริมาณที่เท่า ๆ กัน ในแต่ละแก่นเรื่อง

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีลักษณะเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการบรรยาย และชุดกิจกรรมสำหรับการทำกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน โดยครูเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมร่วมกับนักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและมีปฏิสัมพันธ์กันในระดับชั้นเรียน ใช้ประกอบการเรียนการสอน รายวิชาภาษาฝรั่งเศส 3 ประกอบด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 5 ชุดกิจกรรม จากแก่นเรื่องทั้งหมด 5 แก่นเรื่อง ในแต่ละชุดกิจกรรมประกอบด้วยแผนกิจกรรมการเรียนรู้ 2-3 แผนกิจกรรม นำมาทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เวลาทั้งหมด 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1-2 แผนกิจกรรม และใช้เวลาในการดำเนินกิจกรรมแต่ละแผนประมาณ 1 คาบเรียน

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารที่มีต่อความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ผู้วิจัยพบว่าคะแนนความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสหลังการทดลองของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองในภาพรวมเท่ากับ 46.64 ซึ่งสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง ที่มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 24.28 ($t = -17.60, p = .00$)

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบรายด้าน

ผู้วิจัยพบว่าคะแนนความด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสหลังการทดลองของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานเมื่อจำแนกตามองค์ประกอบรายด้านสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกองค์ประกอบ โดยองค์ประกอบด้านความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวกว้างมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -2.40, p = .03$) ในขณะที่องค์ประกอบด้านความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวลึกมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน ($t = -9.69, p = .00$) สำหรับองค์ประกอบด้านความสามารถในการใช้ศัพท์ตามทักษะการสื่อสารพบว่า ความสามารถในการใช้ศัพท์ในการฟังมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -4.81, p = .00$) ส่วนความสามารถในการใช้ศัพท์ในการพูดมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -14.22, p = .00$) เช่นเดียวกับองค์ประกอบด้านความสามารถในการใช้ศัพท์ในการอ่านมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -8.50, p = .00$) และองค์ประกอบด้านความสามารถในการใช้ศัพท์ในการเขียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -18.80, p = .00$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียน สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ 2 ประเด็น ได้แก่ การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้และประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ดังนี้

1. การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารมาจากการวิเคราะห์หลักการสำคัญของแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน และหลักการสำคัญของแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารมากำหนดแก่นเรื่อง ศัพท์ และกิจกรรมในแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีลักษณะเด่นคือการกำหนดแก่นเรื่องและศัพท์ในชุดกิจกรรมจากความต้องการและความสนใจของนักเรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ Cameron (2001) และ Sesiorina (2014) ที่กล่าวว่าการกำหนดแก่นเรื่องหลักที่มาจากความสนใจ และเชื่อมโยงกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตของนักเรียน จะส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาทั้งความรู้และได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมายต่อนักเรียน ดังนั้นเมื่อนักเรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่สนใจและเชื่อมโยงกับชีวิตจริงของนักเรียน จึงส่งผลให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจ (Motivation) เมื่อนักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนสามารถพัฒนาความรู้ได้มากขึ้น ซึ่งแรงจูงใจนั้นสามารถเกิดขึ้นได้จากการกำหนดหัวข้อและกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ศัพท์มากขึ้น (Nation, 2013) เช่น ชุดกิจกรรมการเรียนรู้จากแก่นเรื่อง *Les vêtements* (เสื้อผ้าและการแต่งกาย) เป็นแก่นเรื่องที่ทำให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเกิดแรงจูงใจในการเรียนและไม่รู้สึกลำบากหนอยกับการทำกิจกรรมในชุดกิจกรรม เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างอยู่ในบริบทโรงเรียนสตรีล้วน จึงมีความสนใจเรื่องการแต่งกายมากเป็นพิเศษ ส่งผลให้นักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถด้านศัพท์โดยสามารถบอกความหมายและเพศของศัพท์เกี่ยวกับเสื้อผ้าและการแต่งกายได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับ Setianingsih et al. (2018) ที่กล่าวถึงผลของแรงจูงใจที่มีต่อการเรียนรู้ศัพท์ว่าเมื่อนักเรียนได้เรียนรู้ศัพท์จากความสนใจและเชื่อมโยงกับชีวิตจริงตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน ส่งผลให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจและสามารถเรียนรู้ศัพท์ได้ดียิ่งขึ้น

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีการวางแผนและกำหนดศัพท์และกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องภายใต้แก่นเรื่อง (Theme) เดียวกัน ทำให้มีการเชื่อมโยงศัพท์อย่างเป็นระบบ ซึ่งส่งผลให้นักเรียนพัฒนาความสามารถด้านศัพท์โดยนักเรียนสามารถบอกความหมายของศัพท์ที่พบได้ ในขณะเดียวกันก็สามารถเชื่อมโยงศัพท์นั้นกับความหมายของศัพท์คำอื่นที่อยู่ในแก่นเรื่องเดียวกันได้ เช่น การจัดกิจกรรมตามแผนกิจกรรมการเรียนรู้ *Montre-moi le chemin !* ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้จากแก่นเรื่อง *Le voyage* (การเดินทางท่องเที่ยว) นักเรียนต้องตามหาสิ่งของที่ซ่อนอยู่ในโรงเรียน โดยนักเรียนต้องช่วยกันฟังและอ่านข้อมูลคำใบ้ ซึ่งนักเรียนสามารถเชื่อมโยงความหมายหลักของศัพท์คำว่า *bois* ที่มีความหมายหลักว่า *ป่าไม้* กับความหมายในบริบทที่เกิดขึ้นในประโยค *Il est sous une armoire en bois*. ว่าหมายถึงสิ่งของนั้นอยู่บนตู้ที่ทำมาจากไม้ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัทธรา วชิระเจริญวงศ์ (2561) ที่พบว่าหนึ่งในวิธีการเรียนรู้ศัพท์ที่มีประสิทธิภาพคือการจัดกลุ่มศัพท์อย่างเป็นระบบ เช่น การจัดกลุ่มประเภทศัพท์ที่มาจากรากศัพท์เดียวกัน การจัดกลุ่มประเภทของศัพท์ที่มีความหมายเกี่ยวข้องกัน ฯลฯ ซึ่งช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ความหมายหลักของศัพท์

ตลอดจนการเรียนรู้ศัพท์ในบริบทต่าง ๆ ได้ชัดเจนขึ้น และยังสอดคล้องกับ Fathimah (2014) ที่พบว่าแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานสามารถพัฒนาความสามารถด้านศัพท์ให้นักเรียนได้ โดยนักเรียนสามารถระบุความหมายของศัพท์ที่อยู่ในหมวดหมู่เดียวกันได้ถูกต้อง และยังช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีในการเรียนภาษาอีกด้วย

นอกจากนี้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีลักษณะการจัดกิจกรรมโดยครูเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมหลักและนักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมและมีปฏิสัมพันธ์กันในระดับเรียน ทั้งนี้ นักเรียนอาจเคยชินกับการเรียนรู้โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้เชิงบรรยายมากกว่าการเรียนรู้โดยการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ และชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นยังมีข้อจำกัดเรื่องของประสบการณ์เดิมของนักเรียนแต่ละคนและความแตกต่างเรื่องปริมาณศัพท์ที่นักเรียนเคยเรียนรู้มาแล้ว 1 ปี ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ของนักเรียนแต่ละคน และอาจจำเป็นต้องทบทวนความรู้เดิมให้นักเรียนเพื่อช่วยให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมตามแผนกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น

2.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน พบว่าจากการสังเกตคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่าการเรียนการสอนศัพท์จากการท่องจำและให้ความสำคัญกับไวยากรณ์มากกว่าการเรียนรู้ศัพท์ ส่งผลให้นักเรียนมีปริมาณศัพท์ที่ไม่เพียงพอและไม่สามารถนำศัพท์มาใช้ในการสื่อสารได้ (เกศินี ชัยศรี, 2552) ทำให้นักเรียนมีความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสในระดับต่ำกว่าร้อยละ 50 ในขณะที่เมื่อนักเรียนเรียนรู้ศัพท์ผ่านการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อให้นักเรียนสามารถนำศัพท์มาใช้ในการสื่อสารได้ในชีวิตจริง พบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นอย่างชัดเจนในระดับที่สูงกว่าร้อยละ 50 ทั้งในภาพรวมและในทุกองค์ประกอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของชไมพร ชาญวิจิตร และ ดนิตา ดวงวิไล (2561) ซึ่งพบว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารมาเป็นหลักการในการกำหนดรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้สามารถส่งผลให้นักเรียนสามารถนำศัพท์มาใช้ในการสื่อสารได้ดีกว่าการเรียนการสอนแบบเดิมที่เน้นการบรรยายของครูเพียงอย่างเดียว

นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยของความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสหลังการทดลองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกองค์ประกอบ ซึ่งเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยตามองค์ประกอบพบว่าองค์ประกอบด้านความสามารถในการใช้ศัพท์มีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองเล็กน้อย ในขณะที่คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองขององค์ประกอบด้าน

ความรู้เกี่ยวกับศัพท์สูงกว่าก่อนการทดลองค่อนข้างมาก โดยองค์ประกอบด้านความรู้เกี่ยวกับศัพท์มีคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองคือ 10.63 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 53.15 และหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 17.44 คิดเป็นร้อยละ 87.20 โดยมีส่วนต่างกันอยู่เพียง 6.81 ในขณะที่คะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบด้านความสามารถในการใช้ศัพท์ก่อนการทดลองเท่ากับ 13.66 คิดเป็นร้อยละ 34.15 และหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 29.20 คิดเป็นร้อยละ 73.00 โดยมีคะแนนส่วนต่างกันเท่ากับ 15.84 สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในระดับที่ดีพอสมควร และเมื่อได้เรียนรู้ศัพท์ผ่านชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาความรู้เกี่ยวกับศัพท์เพิ่มเติมขึ้นไป และสามารถพัฒนาความรู้เกี่ยวกับศัพท์จนนำไปสู่การนำศัพท์ไปใช้ในการสื่อสารทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนได้มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ Henriksen (1990 อ้างถึงใน You, 2011) ที่กล่าวถึงการพัฒนาความสามารถด้านศัพท์ของนักเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยระดับที่ 1 นักเรียนสามารถระบุศัพท์และบอกความหมายหลักของศัพท์ ระดับที่ 2 คือนักเรียนสามารถบอกความหมายของศัพท์ตามบริบทที่ปรากฏได้และสามารถระบุส่วนประกอบและประเภทของศัพท์ตามโครงสร้างทางภาษาได้ และระดับที่ 3 คือนักเรียนสามารถนำความรู้ด้านศัพท์ที่มีไปใช้ในการสื่อสารตามทักษะทั้ง 4 ทักษะได้ ซึ่งความสามารถในการนำศัพท์ไปใช้ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจะพัฒนาขึ้นเมื่อนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับศัพท์แล้ว

2.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นเมื่อจำแนกตามองค์ประกอบรายด้านพบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญในทุกองค์ประกอบ แต่เมื่อพิจารณาผลต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองจะพบว่าผลต่างที่ต่างกันเล็กน้อยในบางองค์ประกอบ โดยในองค์ประกอบด้านความรู้เกี่ยวกับศัพท์ องค์ประกอบย่อยด้านความรู้ในแนวกว้าง นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองเล็กน้อย ในขณะที่องค์ประกอบย่อยด้านความรู้ในแนวลึก นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองที่ต่างกันมากกว่า โดยคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบด้านความรู้ในแนวกว้างก่อนการทดลองเท่ากับ 3.69 คิดเป็นร้อยละ 73.8 และคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองมีคะแนนเท่ากับ 4.56 คิดเป็นร้อยละ 91.20 มีส่วนต่างเท่ากับ 0.87 ในขณะที่องค์ประกอบด้านความรู้ในแนวลึกก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.06 คิดเป็นร้อยละ 47.07 และคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองเท่ากับ 12.88 คิดเป็นร้อยละ 85.86 มีส่วนต่างเท่ากับ 5.82 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในแนวกว้างคือนักเรียนสามารถระบุศัพท์และบอกความหมายหลักของศัพท์ได้ดี และเมื่อได้รับการจัดการเรียนการสอนผ่านชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ส่งผลให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมสู่ความรู้ศัพท์ในแนวลึกได้ โดยนักเรียนสามารถเชื่อมโยงความหมายหลักของศัพท์ไปสู่การรู้ความหมายที่ศัพท์ปรากฏในบริบทต่าง ๆ ได้มากขึ้น และสามารถระบุประเภทและส่วนประกอบของศัพท์ตามโครงสร้าง

ได้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงหลักการสำคัญประการหนึ่งของแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานที่กล่าวว่าการเรียนรู้ภาษาอย่างมีความหมายคือการเรียนรู้ภาษาภายใต้แก่นเรื่องที่มีความแตกต่างตามบริบทผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย กล่าวคือ การที่นักเรียนเรียนรู้ศัพท์ภายใต้แก่นเรื่องที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของนักเรียน ทำให้นักเรียนเข้าใจความหมายของศัพท์นั้นได้ลึกซึ้งขึ้น เกิดการเรียนรู้ความหมายของศัพท์ตามบริบท และทำให้นักเรียนเชื่อมโยงความหมายนั้นกับความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของศัพท์นั้นตามหลักไวยากรณ์ ส่วนประกอบของศัพท์ ตลอดจนเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างศัพท์นั้นกับคำอื่น ๆ ตามบริบทได้ (Cameron, 2001) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Xie (2010) ที่พบว่าแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ทั้งความหมายของศัพท์ โครงสร้างของศัพท์ และรูปแบบทางภาษาควบคู่กันไป

หากพิจารณาความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยในองค์ประกอบด้านความสามารถในการใช้ศัพท์ จะพบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองขององค์ประกอบย่อยทั้งด้านการนำศัพท์มาใช้ในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญในทุกองค์ประกอบ ทั้งนี้องค์ประกอบด้านการใช้ศัพท์ในการฟังหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองเล็กน้อย ในขณะที่องค์ประกอบด้านการใช้ศัพท์ในการพูด การใช้ศัพท์ในการอ่าน และการใช้ศัพท์ในการเขียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างชัดเจน โดยองค์ประกอบด้านการใช้ศัพท์ในการฟังก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 6.56 และหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.50 ซึ่งมีส่วนต่างของคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.94 ในขณะที่คะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองขององค์ประกอบด้านการใช้ศัพท์ในการพูด การอ่าน และการเขียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.19 2.97 และ 1.94 ตามลำดับ และมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองเท่ากับ 7.13 7.64 และ 5.94 ตามลำดับ ซึ่งส่วนต่างของคะแนนเฉลี่ยต่างกันอยู่ระหว่าง 4.00 ถึง 4.94 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีพื้นฐานความสามารถในการใช้ศัพท์ในการฟังอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องจากการมีประสบการณ์เดิมของนักเรียนในการเรียนรู้ศัพท์จากการฟังสื่อต่าง ๆ และการได้ฝึกฝนทักษะการฟังศัพท์จากกิจกรรมการเรียนรู้ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ส่งผลให้นักเรียนสามารถนำความรู้เดิมมาพัฒนาความสามารถด้านการใช้ศัพท์ในการฟังให้ดีขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Al-Amri (2020) ที่พบว่าการใช้สื่อดิจิทัลที่หลากหลายสามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการนำศัพท์มาใช้ในการพูดได้ดี และยังพบว่าการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จากชีวิตประจำวันสามารถส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ศัพท์ควบคู่กับการเรียนรู้โครงสร้างภาษา และได้ฝึกใช้ศัพท์ผ่านทักษะการสื่อสาร ซึ่งเป็นวิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากกว่าการเรียนรู้โครงสร้างไวยากรณ์เพียงอย่างเดียว

ในขณะที่องค์ประกอบด้านการใช้ศัพท์ในการพูด การอ่าน และการเขียน มีความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองและก่อนการทดลองที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมในการ

ฝึกใช้ศัพท์เพื่อการสื่อสาร ภายใต้แก่นเรื่องเดียวกันตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน เช่น ชุดกิจกรรมการเรียนรู้จากแก่นเรื่อง *la consommation* (การอุปโภคและบริโภค) นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมที่ได้ฝึกการนำศัพท์มาใช้ในทักษะทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนตามกิจกรรมในแผนกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 3 แผนกิจกรรม โดยนักเรียนสามารถนำศัพท์มาเขียนบอกวัตถุดิบที่เป็นส่วนผสมของอาหารที่คิดค้นขึ้น สามารถนำศัพท์มาเขียนอธิบายวิธีการทำอาหารจานนั้น สามารถพูดนำเสนอโดยใช้ศัพท์ที่เรียนไปด้วยประโยคสั้น ๆ ได้ และสามารถบอกความหมายของศัพท์จากการฟังสื่อการเรียนรู้และการฟังเพื่อนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนได้ สอดคล้องกับหลักการสำคัญของแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานที่กล่าวว่าเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ภาษาคือการใช้ทักษะทางภาษาทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนในการเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมภายใต้แก่นเรื่องเดียวกัน ทำให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบและเอื้อประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน (ตรัยธนา เขาวนปรีชา, 2557) อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการฝึกฝนและการเชื่อมโยงทักษะทางภาษากับบริบทที่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริงของนักเรียน (Richards, 2006) เมื่อนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับศัพท์ที่เพียงพอ นักเรียนจึงสามารถนำศัพท์ไปใช้ในการสื่อสารได้ ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของยาวพร ศรีระชา และจิระพร ชะโน (2561) ที่พบว่า การที่นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติการใช้ศัพท์และภาษาผ่านกิจกรรมที่ได้ฝึกทักษะการสื่อสาร ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการฟังและการพูดได้มากขึ้น อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Hasan and Subekti (2017) ที่พบว่าเมื่อนักเรียนได้เรียนรู้ศัพท์ผ่านการอ่านจากสื่อต่าง ๆ และการฝึกใช้ศัพท์ในการเขียน นักเรียนสามารถบอกความหมายของศัพท์ที่พบในบริบทที่อ่านและสามารถนำศัพท์มาเรียบเรียงตามหน้าที่และโครงสร้างภาษาในการเขียนได้อย่างสัมพันธ์กัน

กล่าวโดยสรุปคือการนำแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานและแนวคิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารมาเป็นแนวทางในการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ศัพท์ภายใต้แก่นเรื่องเดียวกัน และฝึกปฏิบัติการใช้ศัพท์ผ่านกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบทที่เกิดขึ้นได้ในชีวิตจริงของนักเรียนและมีการบูรณาการทั้งความรู้และทักษะการสื่อสารทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน มีส่วนช่วยส่งเสริมความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนทั้งด้านความรู้เกี่ยวกับศัพท์และด้านความสามารถในการใช้ศัพท์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่าภายหลังจากที่นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน สามารถช่วยส่งเสริมความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนได้ ดังนั้นหากผู้สอนในสถานศึกษาต่าง ๆ มีความสนใจที่จะนำชุดกิจกรรมนี้ไปใช้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นในบริบทของกลุ่มเป้าหมายที่ผู้วิจัยกำหนด หากต้องการกำหนดแก่นเรื่อง ศัพท์ และกิจกรรมที่สอดคล้องตามแก่นเรื่องนั้น ผู้สอนควรคำนึงถึงปัญหา ความต้องการ และความสนใจของนักเรียนในสถานศึกษาหรือกลุ่มเป้าหมายนั้น ๆ เป็นสำคัญ และนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน

2. การเลือกนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม โดยควรคำนึงถึงความต้องการและความสนใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นสำคัญ หากนักเรียนมีความสนใจในแก่นเรื่องใดเป็นพิเศษ ครูผู้สอนสามารถนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้จัดการเรียนการสอนได้ก่อนตามลำดับความสนใจของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้อยิ่งขึ้น

3. การนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้สำหรับครูผู้สอน ควรศึกษาแนวทางในการดำเนินกิจกรรมตามแผนกิจกรรมการเรียนรู้อย่างละเอียด ทั้งนี้ครูผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินกิจกรรมได้ตามความเหมาะสมกับบริบทของนักเรียนที่นำไปใช้จัดการเรียนการสอน และอาจนำเทคนิคอื่น ๆ มาประยุกต์ใช้ควบคู่กับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนในระดับความสามารถทางภาษาที่สูงขึ้น เช่น นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือนักเรียนที่อยู่ในระดับความสามารถทางภาษาตามกรอบแนวคิดของ CECRL ในระดับที่สูงกว่า A1+ เพื่อผลการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาที่มีความต่อเนื่องกัน

2. ควรมีการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถและทักษะทางภาษาฝรั่งเศสด้านอื่น ๆ ของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาภาษาฝรั่งเศสตามความเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน และสามารถนำไปใช้ในการสื่อสารได้ในชีวิตจริง

3. ควรศึกษาแนวคิดการเรียนรู้อื่น ๆ ที่ใช้กับการจัดการเรียนการสอน

ภาษาต่างประเทศตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาต่างประเทศที่เป็นสากล (CECRL) มาพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถและทักษะภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารของนักเรียน เช่น แนวคิดการเรียนรู้ *approche actionnelle* ที่มุ่งเน้นให้พัฒนาการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติภาระงานตามที่กำหนด เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กัญญา ศิลปกิจยาน. (2560). *การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดสะเต็มศึกษาและการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารของเด็กอนุบาล*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต). ภาควิชาหลักสูตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกศินี ชัยศรี. (2552). *สภาพการณ์การเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในปัจจุบันและปัญหาการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสของโรงเรียนมัธยมศึกษาในบริบทจังหวัดภูเก็ต*. (รายงานการวิจัย). ภูเก็ต: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- เกศินี ชัยศรี. (2561). *กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต*. (รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต).
- กุมาริ สุวรรณสิงห์. (2553). *การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออเบื้องต้น ในรายวิชาดนตรีไทยปฏิบัติตามความถนัด*. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- จันทร์จิรา รัตนไพบูลย์. (2549). *การพัฒนาชุดกิจกรรมค่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4*. (การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- ชนาธิป พรกุล. (2554). *การสอนกระบวนการคิดทฤษฎีและการนำไปใช้*. กรุงเทพมหานคร: วี พรินท์.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2537). *การทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอน*. เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หน่วยที่ 1-5. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2551). *ชุดการสอน 4*. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2563. จาก <http://innosawake.blogspot.com/>
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). *การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน*. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 5(1).
- ชมทิสรา ชันภักดี. (2553). *การศึกษามลการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ด้วยตนเองPDCA ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ และความสามารถในการนำเสนอความรู้ด้วยหนังสือการ์ตูนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. (การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.

- ชไมพร ชาญวิจิตร และ ดนิตา ดวงวิไล. (2561). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง *English in Daily Life* ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ที่มีผลต่อความสามารถด้านการฟัง การพูด และความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 24(1).
- ณัฐพร ผกาหลง. (2552). การพัฒนาชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา สำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ตรัยธนา เขาวนปรีชา. (2557). การสอนแบบมุ่งเนื้อหา : ทางเลือกของการศึกษาไทยในประชาคมอาเซียน. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย, 34(1): 73-97.
- ทิพย์สุดา ทวีสิทธิ์. (2561). การพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). ภาควิชาหลักสูตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2543). ชุดกิจกรรมการสอนและการฝึกทักษะกระบวนการกลุ่มชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.
- ธนีส พูนวงศ์ประเสริฐ. (2560). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการสอนคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นโดยใช้แผนผังคำศัพท์และการสอนตามปกติ: กรณีศึกษานักเรียนที่เรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์, 34(3): 57-81.
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2545). นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา. นนทบุรี: เอสอาร์ ปรีนติ้ง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2551). การพัฒนาการสอน. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- พงศธร มหาวิจิตร. (2558). Theme-based Unit: ความท้าทายในการออกแบบการเรียนรู้สำหรับครูยุคใหม่. วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์, 30(2), 93-101.
- เพชรรัตน์ พรหมมา. (2555). การพัฒนาชุดฝึกอบรมเรื่องการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้า สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา กรุงเทพมหานคร. (การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- เพ็ญสินี กิจคำ. (2559). การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามทฤษฎีเครือข่ายศัพท์และกลวิธีคิว เอ อาร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านศัพท์ของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพราพิลาส บุณยวนิชกุล และ โสมพิทยา อบรม. (2560). ปริมาณคำศัพท์ที่จำเป็นและกลวิธีพื้นฐานในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ 2 กลวิธี. ศรีปทุมปริทัศน์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 17(2), 119-128.

- ฟ้าสว่าง พัฒนะพิเชฐ. (2554). แบบจำลองบันได 3 ชั้น แนวทางในการสอนการสื่อสารทางการพูด ภาษาอังกฤษ. *วารสารนักบริหาร มหาวิทยาลัยกรุงเทพ*, 31(4): 41-45.
- ภัทรพร โชคไพบูลย์. (2560). การใช้บัตรภาพแสดงวิวัฒนาการคำศัพท์เพื่อพัฒนาทักษะการจดจำ คำศัพท์ภาษาจีน. *วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 8(1): 25-34.
- ยะยา ยุทธิปูน, มารุต พัฒนา, วิชัย วงษ์ใหญ่, และ ชนิษฐา สาลีหมัด. 2564. การพัฒนารูปแบบการ จัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเชื่อมั่นในการสื่อสารภาษาอังกฤษและทักษะชีวิต สำหรับ ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 6(2), 257-274.
- เยาวพร ศรีระชา และจิระพร ชะโน. (2561). การจัดกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร CLT ประกอบชุดสื่อประสม เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดภาษาจีน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 24(1): 243-254.
- ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี. (2550). *การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้*. อุดรดิตถ์: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราช ภัฏอุดรดิตถ์.
- เลิศ อำนันทนะ. (2537). *ชุดกิจกรรมการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). *คู่มือ การจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษแนวใหม่ ตามกรอบมาตรฐานความสามารถทาง ภาษาอังกฤษที่เป็นสากล The Common European Framework of Reference for Language (CEFR) ระดับชั้นมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- สิริจิตต์ เดชมรรชัย. (2557). การวัดและประเมินความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร. *วารสาร สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์*, 127(37): 51-62.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *แนวปฏิบัติตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพมหานคร: จามจุรีโปรดักส์.
- สุดารัตน์ ไผ่พงศาวงศ์. (2543). *การพัฒนาชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์ที่ใช้ในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนแบบ CIPPA MODEL เรื่องเส้นขนานและความคล้าย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. (การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- สุพัตรา วชิระเจริญวงศ์. (2561). การใช้วิธีการสอนคำศัพท์แบบผสมผสานเพื่อพัฒนาความสามารถด้าน คำศัพท์. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*, 38(3), 35-46.
- สุภัสสรา บัวรุ่งสวัสดิ์, อุดมลักษณ์ กุลศรีโรจน์ และพงศธร มหาวิจิตร. (2561). การพัฒนาชุดการสอน ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ด้านแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำหรับนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร.

วารสารวิจัยและพัฒนาวลัยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์, 13(1): 176-185.

สุวิทย์ มูลคำ. (2552). *การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด*. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ. (2551). *วิธีการจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.

Ahmed, Marwan. (2017). *New Perspectives for Teaching French in Iraq: Principles and Practices*. Utah State University, Utah.

Al-Amri, H. M. (2020). Digital Storytelling as a Communicative Language Teaching Based Method in EFL Classrooms. *Arab World English Journal*, 11(1): 270-281.

Al Asmari, A. A. (2015). Communicative Language Teaching in EFL University Context: Challenges for Teachers. *Journal of Language Teaching and Research*, 6(5): 976-984.

Alqahtani, M. (2015). The Importance of Vocabulary in Language Learning and How to be taught. *International Journal of Teaching and Education*, 3(3), 22-34.

Asgari, A., and Mustapha, B. G. (2011). The type of vocabulary learning strategies used by ESL students in university Putra Malaysia. *English Language Teaching*, 4(2), 84-90.

Banciu, V., & Jireghie, A. (2012). Communicative Language Teaching. *The Public Administration and Social Policies Review*, 1(8), 94-98.

Benigno, V. (2016). *Vocabulary targets and language proficiency. A framework for learning, teaching, and assessing vocabulary*. London: Pearson.

Brandl, K. (2008). Principles of Communicative Language Teaching and Task-Based Instruction. *Communicative Language Teaching in Action: Putting Principles to Work*. Pearson.

Brown, H. D. (2007). *Teaching by Principles*. New York: Addison Wesley Longman.

Brown, H. D. (2014). *Principles of Language Learning and Teaching (Sixth edition. ed.)*. White Plains, NY Pearson Education.

Cambridge. (n.d.). (2019). *Vocabulary. In Cambridge dictionary*. Cambridge: Cambridge University Press.

Cameron, L. (2001). *Teaching Languages to Young Learners*. Cambridge: Cambridge University Press.

- Cavo, K. & Mendinueta, N. R. (2017). Lexis, Lexical Competence and Lexical Knowledge: A Review. *Journal of Language Teaching and Research*, 8(2), 205-213.
- Chapelle, C. A. (1998). *Construct definition and validity inquiry in SLA research*. In L.F. Bachman and A.D. Cohen (Eds.), *Interfaces between second language acquisition and language testing research*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Chin, L. S. and Ying, L. C. (2020). The effect of the use of multimedia technology on year three student's chinese vocabulary learning. *Muallim Journal of Social Science and Humanities*, 4(2): 87-92.
- Collins. (n.d.). (2019). *Vocabulary*. In Collins English dictionary.
- Council of Europe. (2001). *The Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Diamond, L. and L. Gutlohn (2006). *Vocabulary Handbook*. Brookes.
- Dik, S. C. (1997). *The theory of functional grammar. part 1 : The structure of the clause*. Berlin, NewYork: Mouton de Gruyter.
- Erkan, S. S. S. (2017). Internet-based French as a Foreign Language Vocabulary Learning : Academic Success and Opinions on FFL Learners. *Universal Journal of Educational Research*, 5(11): 2066-2073.
- Fathimah, N. M. (2014). Theme-based Teaching in teaching English vocabulary to young learners. *Journal of English and Education*, 2(2), 49-55.
- Flexner, S. B. (Ed.). (2003). *Random House Webster's unabridged dictionary* (2nd Ed.). New York: Random House.
- Fristiara, C. and R. Rahmawati. (2017). The use of Theme-based Approach in teaching young learners' vocabulary of English club at Nur Hidayah Islamic elementary school. *The 2nd TEYLIN International Conference*: 102-108.
- Gairns, R. and S. Redman (1986). *Working with Words: A Guide to Teaching and Learning Vocabulary*. Cambridge, Cambridge University Press.
- Grauberg, W. (1997). *The Elements of Foreign Language Teaching*. Clevedon, UK: Multilingual Matters.

- Gu, Y., & Johnson, R. K. (1996). Vocabulary Learning Strategies and Language Learning Outcomes. *Language Learning*, 46(4), 643-679.
- Gyllstad, H. (2013). Looking at L2 vocabulary knowledge dimensions from an assessment perspective-Challenges and potential solutions. *L2 Vocabulary Acquisition, Knowledge and Use*. 2, 11-28.
- Hasan, & Subekti, N. B. (2017). The Correlation Between Vocabulary Mastery and Writing Skill of Secondary School Students. *Journal of English Language and Language Teaching*, 1(2), 55-60.
- Hatch, E. & Brown, C. (1995). *Vocabulary, Semantics, and Language Education*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Henriksen, B. (1999). Three dimensions of vocabulary development. *Studies in Second Language Acquisition*. 3, 303-317.
- Hinkel, E. (2006). Current Perspectives on Teaching the Four Skills. *TESOL Quarterly*. 40, 109-131.
- Hornby, A. S. (2005). *Oxford Advanced Learner's Dictionary*. Oxford: Oxford University Press.
- Jackson, H., & Amvela, E. Z. (2000). *Words, Meaning and Vocabulary: An Introduction to Modern English Lexicology*. London: Bloomsbury Academic.
- Jansem, Anchalee. (2019). Teaching Practices and Knowledge Base of English as a Foreign Language Teachers' Communicative Language Teaching Implementation. *International Education Studies*, 12(7): 58-66.
- Kaweian, S. (2018). *Thinking and doing: an investigation of Thai preservice teachers' beliefs and practices regarding Communicative Language Teaching in English as a Foreign language context* (Durham theses). Durham University, Durham.
- Kilickaya, F. (2019). Assessing L2 vocabulary through multiple-choice, matching, gap-fill, and word formation items. *Lublin studies in modern languages and literature*, 43(3), 155-166.
- Lathufirdaush, F. (2014). The implementation of Theme-based Teaching to improve students' speaking skill (A Classroom Action Research at One of Elementary Schools In Bandung). *Journal of English and Education*, 2(1): 9-16.

- Laufer, B. (1997). The lexical plight in second language reading. In Coady, J., and Huckin, T., *Second Language Vocabulary Acquisition*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Laufer, B., & Goldstein, Z. (2004). Testing Vocabulary Knowledge: Size, Strength, and Computer Adaptiveness. *Language Learning*, 54(3), 399-436.
- Littlewood, W. (2002). *Communicative language teaching*. United Kingdom: Cambridge University Press.
- Macmillan. (2019). *Macmillan Dictionary For Students*. London: Macmillan Education.
- Marconi, D. (1997). *Lexical Competence Language, Speech, and Communication*. London: MIT Press.
- McCarthy, M. (1990). *Vocabulary*. Oxford: Oxford University Press.
- Meara, P. (1996). The Dimensions of Lexical Competence. In Brown, G., Malmkjaer, K. and Williams, J. (Eds.), *Performance and Competence in Second Language Acquisition*. (pp. 35-53). Cambridge: Cambridge University Press.
- Meara, P. (2002). The rediscovery of vocabulary. *Second Language Research*. 18(4), 393-407.
- Merri, S. B., Rafli, Z., & Murtadho, F. (2021). The relation of vocabulary mastery towards the Japanese language listening skills of Riau university students. *Elementary Education Online*, 2(4), 587-591.
- Merriam-Webster. (2019). *The Merriam-Webster Dictionary*. Massachusetts: Merriam-Webster.
- Mish, F. C. (1985). *Webster's ninth new collegiate dictionary*. Springfield, Mass: Merriam-Webster.
- Moghadam, S. H., Zainal, Z., and Ghaderpour, M. (2012). A Review on the Important Role of Vocabulary Knowledge in Reading Comprehension Performance. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 66, 555-563.
- Mumford, D. (2000). *Planning a Theme Based Unit*. Canada: Pacific Edge Publishing Ltd.
- National Council on Measurement in Education. (2012). *Assessing 21st century Skills: Integrating Research Findings*. Vancouver: Pearson.

- Nation, I.S.P. (2005). Teaching and learning vocabulary. In E. Hinkel (ed.) *Handbook of Research in Second Language Teaching and Learning*. Mahwah: Lawrence Erlbaum.
- Nation, I.S.P. (2013). *Learning vocabulary in another language*. 2nd ed. Cambridge: Cambridge University Press.
- Nila, K. (2019). *The correlation between EFL Islamic students' vocabulary mastery and reading comprehension* (Undergraduate Thesis). Universitas Brawijaya, Malang.
- Neuman, S., & J. Dwyer (2009). Missing in Action: Vocabulary Instruction in Pre-K. *The Reading Teacher*, 62(5): 384-392.
- Noom-ura, S. (2013). English-Teaching Problems in Thailand and Thai Teachers' Professional Development Needs. *English Language Teaching*, 6(11), 139-147.
- Nunan, D. (1991). *Language Teaching Methodology: A Textbook for Teacher*. New Jersey: Prentice Hall.
- Olaseinde, F. O. (2018). French Language in the Nigerian Educational Policy: Evaluation of the Implementation of French Language Curriculum in Junior Secondary Schools. *International Journal Of Humanities And Cultural Studies*, 5(1), 184-201.
- Ondrakova, J. (2016). The Issue of Errors in Teaching Foreign Languages. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 217, 101-108.
- Partnership for 21st Century Skills. (2009). *A Framework for Twenty-First Century Learning*. Retrieved from https://www.teacherrambo.com/file.php/1/21st_century_skills.pdf.
- Pearson, P. D., Hiebert, E. H., & Kamil, M. L. (2007). Vocabulary assessment: What we know and what we need to learn. *Reading Research Quarterly*. 42(2), 282-296.
- Prasasti, F., Hambali, M., and Fiftinova. (2015). Using Theme-based Approach To Improve Students' Narrative Writing Achievement. *The Teaching And Learning Of English As A Foreign Language*, 1(2), 40-48.
- Qian, D.D. (2002). Investigating the relationship between vocabulary knowledge and academic reading performance: an assessment perspective. *Language Learning*. 52(3), 513-536.

- Riahi, I. (2018). Techniques in teaching and testing vocabulary for learners of English in an EFL context. In S. Hidri (Ed.), *Revisiting the assessment of second language abilities: From theory to practice*. Cham: Springer International Publishing.
- Richards, P. (2006). *Communicative Language Teaching Today*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2014). *Approaches and methods in language teaching*. 3rd ed. The United States of America: Cambridge University Press.
- Roget. (1980). *The American Heritage Dictionary*. Boston, The New Thesaurus.
- Rohmatillah. (2014). A Study on Students' Difficulties in Learning Vocabulary. *Journal Tadris Bahasa Inggris*, 6(1), 69-86.
- Rosyita, U. and A. Faridi. (2017). The effect of Theme-based instruction compared to competence-based language teaching to teach reading comprehension to students with high and low interest. *English Education Journal*, 7(1): 79-84.
- Sanjaya, R. E. (2017). Improving vocabulary ability by using comic. *Journal of English Language Teaching*, 01(02): 184-189.
- Savignon, S. J. (2001). *Teaching English as a second or foreign language*, 3rd ed. The United States of America: Heinle and Heinle.
- Schmitt, N. (2000). *Vocabulary in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Schmitt, N., Cobb, T., Horst, M., & Schmitt, D. (2017). How much vocabulary is needed to use English? Replication of van Zeeland & Schmitt (2012), Nation (2006) and Cobb (2007). *Language Teaching*, 50(2), 212-226.
- Sekiziyivu, S. and Mugimu, C. B. (2017). Communicative Language Teaching Strategies for German as a Foreign Language in Uganda. *Journal of Language Teaching and Research*, 8(1): 8-15.
- Senem, S. S. Erkan. (2017). Internet-based French as a Foreign Language Vocabulary Learning: Academic Success and Opinions on FFL Learners. *Universal Journal of Educational Research*, 5(11): 2066-2073. doi: 10.13189/ujer.2017.051123
- Sesiorina, S. (2014). The Analysis Of Teachers' Lesson Plan In Implementing Theme-based Instruction For Teaching English To Young Learners. *Journal of English and Education*, 2(1), 84-95.

- Setianingsih, T., Rosihan, M., & Pardani, S. (2018). The Use Of Mind Mapping To Improve Motivation In Learning Vocabulary Of Second Grade Students At MTs NW Mispalah Praya. *Journal of Language and Language Teaching*, 6(2), 125-133.
- Srimongkontip, S., and Wiriyakarun, P. (2014). Measuring Vocabulary Size and Vocabulary Depth of Secondary Education Students in a Thai-English Bilingual School. *Journal of Liberal Arts, Ubon Ratchathani University*, 10(2), 181-209.
- Stuart Webb. (2015). Second language vocabulary learning through extensive reading with audio support: How do frequency and distribution of occurrence affect learning?.
- Susanto, A. (2017). The Teaching Of Vocabulary: A Perspective. *Jurnal KATA*, 1(2), 182-191.
- Tarat, S. (2016). The Application of Communicative Language Teaching to Thai High School Students. *6th Annual International Conference on Education and E-learning*.
- Taslim, T., Asrifan, A., Chen, Y., & NR, N. (2019). Correlation between students Vocabulary mastery and speaking skill. *Journal of Advanced English Studies*, 2(2), 65-76.
- Toro, V. et al. (2019). The use of the Communicative Language Teaching Approach to improve students' oral skills. *English Language Teaching*, 12(1): 110-118.
- Tussadiah, H., & K. Nurfadillah. (2018). The implementation of Theme Based Teaching to Improve Students' Achievement in Narrative Text. *The 1st Annual International Conference on Language and Literature*: 352-360.
- Xie, J. (2010). *Communicative Language Teaching in Vocabulary Teaching and Learning in a Swedish Comprehensive Class*. Kristiansand University, Norway.
- Yang, C. C. R. (2009). Theme-based Teaching in an English Course for Primary ESL Students in Hong Kong. *Electronic Journal of Foreign Language Teaching*, 6(2): 161-176.
- You, Y. (2011). Factors in Vocabulary Acquisition through Reading. *Vocabulary Acquisition*, 8(1): 43-57.

Yuksel, I. (2011). Evaluation of Foreign Language Learners' Lexical Competence.
Problems of education in the 21st century. 36, 10-16.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรภี รุโจปการ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยจิตร สังข์พานิช

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

3. อาจารย์ณัฐพล ชนินพร

อาจารย์วิชาภาษาฝรั่งเศส โรงเรียนพรตพิทยพยัต

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ภาษา ฝรั่งเศส

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรภี รุโจปการ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. อาจารย์ลักขณานันต์ คุปตบุตร

อาจารย์วิชาภาษาฝรั่งเศส โรงเรียนสตรีวิทยา 2 ในพระราชูปถัมภ์
สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

3. อาจารย์สร้อยนภา อนงค์รักษ์

อาจารย์วิชาภาษาฝรั่งเศส โรงเรียนพุทธจักรวิทยา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวอย่างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้

โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน

2. ตัวอย่างแบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

คู่มือครู

ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาฝรั่งเศส 3 มีลักษณะเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการบรรยายและชุดกิจกรรมสำหรับการทำกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน โดยครูเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมร่วมกับนักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและมีปฏิสัมพันธ์กันในระดับชั้นเรียน

การกำหนดแก่นเรื่อง กรอบของแก่นเรื่อง และศัพท์ภายในชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 5 ชุดกิจกรรม ซึ่งมาจากแก่นเรื่องทั้งหมด 5 แก่นเรื่อง การกำหนดแก่นเรื่องมาจากการสำรวจความสนใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างมาสังเคราะห์ร่วมกับ 1) เกณฑ์ระดับความสามารถของผู้ใช้ภาษาต่างประเทศขั้นพื้นฐาน ระดับ A1 - A1+ ตามกรอบอ้างอิงของ Le Cadre Européen Commun de Référence pour les Langues (CECRL) ซึ่งเทียบเท่ากับระดับความสามารถทางภาษาของนักเรียนในระดับผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐานตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ 2) ตัวชีวิตและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในระดับที่เทียบเท่ากับความสามารถทางภาษาของนักเรียนในระดับผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน และ 3) ศัพท์ที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาฝรั่งเศส Adosphere 1-2 ซึ่งเป็นแบบเรียนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง แก่นเรื่องทั้ง 5 แก่นเรื่อง ประกอบด้วย

- 1) Les vêtements (เสื้อผ้าและการแต่งกาย)
- 2) La consommation (การอุปโภคและบริโภค)
- 3) Le voyage (การเดินทางท่องเที่ยว)
- 4) L'idole (บุคคลที่ชื่นชอบ)
- 5) La maison (การใช้ชีวิตในบ้าน)

ศัพท์ที่ปรากฏในแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้มาจากการศึกษาและรวบรวมศัพท์ที่จำเป็นต้องเรียนตามแก่นเรื่องที่กำหนด โดยพบว่าศัพท์ในแก่นเรื่องบางแก่นเรื่องมีปริมาณมากกว่าบางแก่นเรื่อง ผู้วิจัยจึงนำศัพท์เหล่านั้นมาทบทวนและจัดกรอบของแก่นเรื่องใหม่ เพื่อให้การกระจายของศัพท์อยู่ในปริมาณที่เท่า ๆ กัน ในแต่ละแก่นเรื่อง

องค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีลักษณะเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการบรรยาย และชุดกิจกรรมสำหรับการทำกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน โดยครูเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมร่วมกับนักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและมีปฏิสัมพันธ์กันในห้องเรียน ใช้ประกอบการเรียนการสอน รายวิชาภาษาฝรั่งเศส ประกอบด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 5 ชุดกิจกรรม จากแก่นเรื่อง ทั้งหมด 5 แก่นเรื่อง ในแต่ละชุดกิจกรรมประกอบด้วยแผนกิจกรรมการเรียนรู้ 2-3 แผนกิจกรรม ใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอนแต่ละแผนกิจกรรมประมาณ 50 นาที

แก่นเรื่อง	กรอบของแก่นเรื่อง	แผนกิจกรรมการเรียนรู้
1. Les vêtements (เสื้อผ้าและการแต่งกาย)	<ul style="list-style-type: none"> - การแต่งกายตามกาลเทศะต่าง ๆ - การแต่งกายตามฤดูกาล - การแต่งกายตามสมัยนิยมของแต่ละประเทศ 	1.1 Faites votre valise ! (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับการแต่งกายตามกาลเทศะและฤดูกาลต่าง ๆ) 1.2 Qu'est-ce que tu portes ? (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับการแต่งกายของบุคคลตามสมัยนิยมของแต่ละประเทศ)
2. La consommation (การอุปโภคและบริโภค)	<ul style="list-style-type: none"> - การจ่ายตลาดและการซื้อของในร้านค้าต่าง ๆ - อาหารประจำชาติของไทยและฝรั่งเศส - ศัพท์เกี่ยวกับวัตถุดิบและวิธีการทำอาหาร 	2.1 Faire des courses (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับการจ่ายตลาดและการซื้อของในร้านค้าต่าง ๆ) 2.2 Allez cuisiner ! (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับอาหารประจำชาติของไทยและฝรั่งเศส วัตถุดิบ และวิธีการทำอาหาร)
3. Le voyage (การเดินทางท่องเที่ยว)	<ul style="list-style-type: none"> - การบอกทาง - ยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง - ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 	3.1 Montre-moi le chemin ! (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับการบอกทาง) 3.2 Bon voyage ! (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง) 3.3 Je suis perdu ! (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ)

แก่นเรื่อง	กรอบของแก่นเรื่อง	แผนกิจกรรมการเรียนรู้
4. L'idole (บุคคลที่ชื่นชอบ)	<ul style="list-style-type: none"> - รูปร่างหน้าตาและบุคลิกลักษณะของบุคคลที่ชื่นชอบ - กิจกรรมและงานอดิเรกของบุคคลที่ชื่นชอบ - กริยาท่าทางที่บุคคลที่ชื่นชอบมักทำหรือแสดงออก 	<p>4.1 Je t'adore ! (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับลักษณะนิสัยของบุคคลที่ชื่นชอบ)</p> <p>4.2 Un jour avec mon idole ! (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับกิจกรรมและงานอดิเรกของบุคคลที่ชื่นชอบ)</p> <p>4.3 Qu'est-ce que tu aimes faire ? (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับกริยาท่าทางที่บุคคลที่ชื่นชอบมักทำหรือแสดงออก)</p>
5. La maison (การใช้ชีวิตในบ้าน)	<ul style="list-style-type: none"> - ศัพท์เกี่ยวกับห้องต่าง ๆ ในบ้าน - ศัพท์เกี่ยวกับสิ่งของต่าง ๆ ภายในบ้าน 	<p>5.1 Dans la maison, il y a ... (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับห้องต่าง ๆ ในบ้าน)</p> <p>5.2 Ma maison du futur (เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับสิ่งของต่าง ๆ ภายในบ้าน)</p>

ภายในแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 1) คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้
- 2) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนต้องปฏิบัติ
- 3) แผนการจัดการเรียนรู้
- 4) สื่อการเรียนรู้
- 5) แบบฝึกหัด
- 6) แบบประเมินผลจากการปฏิบัติกิจกรรม

การนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้

การนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นไปใช้สำหรับครู เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน ครูผู้ใช้ควรคำนึงถึงประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ครูผู้ใช้ควรทำการศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้และแผนกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละชุดให้เข้าใจชัดเจน โดยเฉพาะวัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดนั้น
2. ครูผู้ใช้สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินกิจกรรมในแผนกิจกรรมการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสมแต่ควรคำนึงถึงความสอดคล้องของกิจกรรมและกลุ่มนักเรียนเป็นสำคัญ
3. ครูผู้ใช้สามารถเลือกนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงความต้องการและความสนใจของนักเรียนเป็นสำคัญ หากนักเรียนมีความสนใจในแก่นเรื่องใดเป็น

พิเศษ ครูผู้ใช้นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้จัดการเรียนการสอนได้ก่อนตามลำดับความสนใจของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ยิ่งขึ้น

4. การเตรียมสื่อการเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรม ครูผู้สอนควรเตรียมสื่อการเรียนรู้ล่วงหน้าให้พร้อมก่อนการจัดการเรียนการสอน

5. ครูผู้สอนควรศึกษาเกณฑ์การวัดและประเมินผลของแต่ละแผนกิจกรรมการเรียนรู้ให้เข้าใจชัดเจนก่อนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของแผนกิจกรรมนั้น

บทบาทของครู

การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน ครูผู้สอนควรมีบทบาท ดังนี้

1. ศึกษาคู่มือครูและคำชี้แจงอย่างละเอียดเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้
2. ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้โดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและมีปฏิสัมพันธ์กันในห้องเรียน
3. ศึกษาและจัดเตรียมกิจกรรม สื่อการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการจัดกิจกรรมให้ครบถ้วน
4. ให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้แก่นักเรียนในขณะปฏิบัติกิจกรรม

ตัวอย่างคำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดที่ 1 แก่นเรื่อง Les vêtements (เสื้อผ้าและการแต่งกาย)

ประกอบด้วยคำแนะนำสำหรับครูผู้ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดที่ 1

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดที่ 1 มีเอกสารที่ครูต้องตรวจสอบให้ครบถ้วน ดังนี้
 - 1.1 คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 1.2 แผนกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 2 แผน
 - 1.3 บัตรกิจกรรม
2. สิ่งที่ต้องเตรียม

ครูจะต้องเตรียมสื่อการเรียนรู้ให้ครบตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

 - 2.1 บัตรภาพเกี่ยวกับเสื้อผ้าและการแต่งกาย
 - 2.2 บัตรคำศัพท์เกี่ยวกับเสื้อผ้าและการแต่งกาย
 - 2.3 กระดาษแผ่นเล็กขนาดเท่ากับนามบัตร
 - 2.4 กระดาษขนาด A4
3. ครูควรศึกษารายละเอียดของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 ดังนี้
 - 3.1 ศึกษาคำชี้แจงและแผนกิจกรรมการเรียนรู้
 - 3.2 ศึกษาเอกสารและทดลองใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ก่อนการทำกิจกรรม
4. บทบาทของครู มีดังนี้
 - 4.1 เตรียมเอกสารและสื่อการเรียนรู้ล่วงหน้าให้ครบถ้วน
 - 4.2 ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของแผนกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละแผนก่อนเริ่มกิจกรรม
 - 4.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน ได้แก่
 - ขั้นนำ
 - ขั้นสอน
 - ขั้นสรุป
 - 4.4 ให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวกให้แก่นักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม
 - 4.5 เฉลยและตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบจากการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับนักเรียน
 - 4.6 ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนหลังเรียนจบแผนกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละแผน

ตัวอย่างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดที่ 1 แก่นเรื่อง Les vêtements (เสื้อผ้าและการแต่งกาย)

แผนกิจกรรมการเรียนรู้ 1.1 Faites votre valise !

(เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับการแต่งกายตามกาลเทศะและฤดูกาลต่าง ๆ)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถระบุศัพท์และบอกความหมายหลักของศัพท์ได้
2. นักเรียนสามารถพูดออกเสียงศัพท์ได้
3. นักเรียนสามารถใช้ศัพท์พูดเป็นประโยคสั้น ๆ ได้ถูกต้องตามความหมายและหน้าที่ของ

ศัพท์

แผนกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วย

1. การจัดการเรียนการสอนตามแผนกิจกรรมการเรียนรู้
2. การดำเนินกิจกรรม “Faites votre valise !” โดยแบ่งนักเรียนเป็น 4 กลุ่มและครูกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนจัดกระเป๋าเพื่อไปเที่ยว นักเรียนแต่ละกลุ่มต้องรวบรวมศัพท์ที่เกี่ยวกับเสื้อผ้าและการแต่งกายที่สอดคล้องกับกาลเทศะและสภาพอากาศตามฤดูกาลตามที่กำหนด จากนั้นให้แต่ละกลุ่มพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียน (ใช้เวลาประมาณ 15 นาที)
3. การทำแบบฝึกหัดท้ายชุดกิจกรรมและการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรภาพเกี่ยวกับเสื้อผ้าและการแต่งกาย
2. บัตรคำศัพท์เกี่ยวกับเสื้อผ้าและการแต่งกาย
3. กระดาษแผ่นเล็กขนาดเท่ากับนามบัตรประมาณ 10 - 12 แผ่นต่อกลุ่ม
4. กระดาษขนาด A4 ตามจำนวนกลุ่มของนักเรียน

การประเมินผลการจัดการเรียนรู้

1. แบบฝึกหัด
2. แบบประเมินผลการพูดออกเสียงศัพท์

แผนการจัดการเรียนรู้

แก่นเรื่อง Les vêtements
valise !

รายวิชา ภาษาฝรั่งเศส 3
เวลา 1 คาบ (50 นาที)

แผนกิจกรรมการเรียนรู้ Faites votre

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ผู้สอน นางสาวบุรฉัตร เปี่ยมสง่ากุล

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถระบุศัพท์และบอกความหมายหลักของศัพท์ได้
2. นักเรียนสามารถพูดออกเสียงศัพท์ได้
3. นักเรียนสามารถใช้ศัพท์พูดเป็นประโยคสั้น ๆ ได้ถูกต้องตามความหมายและหน้าที่ของศัพท์

สาระสำคัญ

ศัพท์ที่ปรากฏในชุดกิจกรรมการเรียนรู้

les vêtements (n.)	les accessoires (n.)	un pyjama (n.)	une veste (n.)
un pantalon (n.)	une robe (n.)	un manteau (n.)	des bottes (n.)
des sandales (n.)	des lunettes de soleil (n.)		

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

บทบาทครู	บทบาทนักเรียน
ชั้นนำ (5 นาที)	
<p>1. ครูอธิบายวัตถุประสงค์และรูปแบบการเรียนรู้ตามแก่นเรื่อง โดยชวนนักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับแพ้น้้้นการแต่งกายในปัจจุบันว่ามีลักษณะเป็นอย่างไรบ้าง</p> <p>2. ครูน่านักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับการแต่งกายตามฤดูกาลต่าง ๆ และรวบรวมคำตอบของนักเรียนโดยเขียนคำตอบบนกระดาน</p> <p>3. ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่ขั้นสอนว่านักเรียนจะได้เรียนรู้ศัพท์เกี่ยวกับเสื้อผ้าและการแต่งกาย</p>	<p>1. นักเรียนรับทราบวัตถุประสงค์และรูปแบบการเรียนรู้ และช่วยกันบอกลักษณะการแต่งกายตามแพ้น้้้นในปัจจุบันตามความเข้าใจของนักเรียน</p> <p>2. นักเรียนช่วยกันบอกลักษณะการแต่งกายตามฤดูกาลต่าง ๆ ตามความเข้าใจของนักเรียน</p>
ขั้นสอน (35 นาที)	
<p>5. ครูน่านเสนอศัพท์เกี่ยวกับเสื้อผ้าและการแต่งกายโดยใช้บัตรคำศัพท์และพูดโดยใช้รูปประโยคว่า “ C’est un/une.....” หรือ “Ce sont des” และน่านให้นักเรียนออกเสียงศัพท์ตามที่ละคำ</p> <p>6. ครูให้นักเรียนส่มหีบบัตรภาพคนละ 1 ใบ และให้นักเรียนแต่ละคนน่านเพื่อนให้ออกเสียงศัพท์ตาม</p> <p>7. ครูน่านักเรียนทำกิจกรรม “Faites votre valise !” โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คนและครูกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนต้องจัดกระเป๋าเพื่อไปเที่ยวตามสถานที่และสภาพอากาศตามฤดูกาลต่าง ๆ</p>	<p>5. นักเรียนฝึกออกเสียงตามและจดบันทึกศัพท์</p> <p>6. นักเรียนส่มหีบบัตรภาพ 1 ใบ ออกเสียงศัพท์และบอกความหมายหลักของศัพท์จากบัตรภาพที่นักเรียนส่มได้</p> <p>7. นักเรียนแบ่งกลุ่มและนั่งเป็นกลุ่ม</p>

บทบาทครู	บทบาทนักเรียน
<p>8. ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาจับสลากเลือกสถานที่และสภาพอากาศที่กำหนด และให้นักเรียนช่วยกันรวบรวมศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับเสื้อผ้าที่จะแต่งกายให้สอดคล้องกับสถานที่และสภาพอากาศตามที่กำหนด โดยเขียนศัพท์ลงในกระดาษใบเล็กขนาดเท่ากับนามบัตรที่ครูเตรียมไว้ให้ กลุ่มละ 10 - 12 แผ่น</p> <p>1) À Nice, il fait très chaud ! 2) À Chamonix, il fait très froid ! 3) À Paris, il fait beau et il y a beaucoup de fleurs ! 4) À Brest, il pleut et il fait froid !</p> <p>9. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอศัพท์ที่ตนเองรวบรวมได้หน้าชั้นเรียน</p>	<p>8. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากเลือกสถานการณ์และช่วยกันเขียนศัพท์ลงในกระดาษใบเล็กขนาดเท่ากับนามบัตรที่ครูเตรียมไว้ให้ใบละ 1 คำ</p> <p>9. นักเรียนแต่ละกลุ่มพูดนำเสนอศัพท์หน้าชั้นเรียน โดยผลัดกันพูดทุกคน</p>
ขั้นสรุป (10 นาที)	
<p>10. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเรื่องศัพท์เกี่ยวกับเสื้อผ้าและการแต่งกาย</p> <p>11. ครูสรุปกิจกรรมและสรุปบทเรียน โดยกำหนดให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม บอกลักษณะการแต่งกายตามฤดูกาลต่าง ๆ กลุ่มละ 1 ถู โดยภายในกลุ่มผลัดกันพูดออกเสียงศัพท์เกี่ยวกับเสื้อผ้าที่จะใช้สวมใส่ในฤดูนั้นและบอกความหมายของศัพท์นั้น เพื่อประเมินการพูดออกเสียงศัพท์และบันทึกลงในแบบประเมินผลการพูดออกเสียงศัพท์</p>	<p>10. นักเรียนทำแบบฝึกหัด</p> <p>11. นักเรียนช่วยกันบอกศัพท์และความหมายของศัพท์ที่ได้เรียนรู้</p>

การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน/ ภาระงาน	วิธีการวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล			
		4	3	2	1
แบบฝึกหัดเรื่อง ศัพท์เกี่ยวกับ เสื้อผ้าและ การแต่งกาย	ตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบ ในแบบฝึกหัด	ทำแบบฝึกหัด ถูกต้อง 17-20 คะแนน ถือว่าได้ ระดับดีมาก	ทำแบบฝึกหัด ถูกต้อง 13-16 คะแนน ถือว่าได้ ระดับดี	ทำแบบฝึกหัด ถูกต้อง 9-12 คะแนน ถือว่าได้ ระดับพอใช้	ทำแบบฝึกหัด ถูกต้อง 1-8 คะแนน ถือว่าได้ ระดับควร ปรับปรุง
กิจกรรมสรุป บทเรียน	ประเมินการพูดออกเสียงศัพท์ 1. การออกเสียงถูกต้อง 2. การออกเสียงเน้นหนัก-เบา ถูกต้อง 3. การเว้นวรรคระหว่างคำ ถูกต้อง 4. การบอกความหมายของ ศัพท์ถูกต้อง	สามารถพูดออก เสียงศัพท์ได้ ถูกต้องตาม ประเด็นทั้งหมด 4 ประเด็น ถือว่าได้ ระดับดีมาก	สามารถพูดออก เสียงศัพท์ได้ ถูกต้องตาม ประเด็น 3 ประเด็น ถือว่า ได้ระดับดี	สามารถพูดออก เสียงศัพท์ได้ ถูกต้องตาม ประเด็น 2 ประเด็น ถือว่าได้ ระดับพอใช้	สามารถพูดออก เสียงศัพท์ได้ ถูกต้องตาม ประเด็น 1 ประเด็นหรือไม่ ถูกต้องเลย ถือ ว่าได้ระดับควร ปรับปรุง

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำศัพท์เกี่ยวกับเสื้อผ้าและการแต่งกาย
2. บัตรภาพเกี่ยวกับเสื้อผ้าและการแต่งกาย
3. บัตรกิจกรรม Faites votre valise !
4. แบบฝึกหัด

ตัวอย่างบัตรกิจกรรม Faites votre valise !

À Nice, il fait très chaud !

À Chamonix, il fait très froid !

À Paris, il fait beau et il y a beaucoup de fleurs !

À Brest, il pleut et il fait froid !

ตัวอย่างบัตรคำศัพท์เกี่ยวกับเสื้อผ้าและการแต่งกาย

une robe

un pantalon

une veste

un manteau

ตัวอย่างบัตรภาพเกี่ยวกับเสื้อผ้าและการแต่งกาย

ตัวอย่างแบบฝึกหัด

Trouvez les mots. (8 points)

Qu'est-ce qu'ils portent ? Ecrivez en phrase. (12 points)

1

2

3

4

1.

2.

3.

4.

ตัวอย่างแบบประเมินผลการพูดออกเสียงศัพท์
แผนกิจกรรมการเรียนรู้ที่ วันที่ คาบ.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน				
		ออกเสียงถูกต้อง	ออกเสียงเน้นหนัก-เบา	เว้นวรรคระหว่างคำ	บอกความหมายของศัพท์	รวมคะแนน

การวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล			
	4	3	2	1
ประเมินการพูดออกเสียงศัพท์	สามารถพูดออกเสียงศัพท์ได้ถูกต้องตามประเด็นทั้งหมด 4ประเด็น ถือว่าได้ระดับดีมาก	สามารถพูดออกเสียงศัพท์ได้ถูกต้องตามประเด็น 3 ประเด็น ถือว่าได้ระดับดี	สามารถพูดออกเสียงศัพท์ได้ถูกต้องตามประเด็น 2 ประเด็น ถือว่าได้ระดับพอใช้	สามารถพูดออกเสียงศัพท์ได้ถูกต้องตามประเด็น 1 ประเด็นหรือไม่ถูกต้องเลย ถือว่าได้ระดับควรปรับปรุง

ลงชื่อครูผู้สอน

ตัวอย่างแบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส

คำชี้แจง แบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศสมีทั้งหมด 2 ส่วน รวม 60 คะแนน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับศัพท์ รวม 20 ข้อ 20 คะแนน ได้แก่

1.1 แบบทดสอบความรู้ศัพท์ในแนวกว้าง จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน

1.2 แบบทดสอบความรู้ศัพท์ในแนวลึก จำนวน 15 ข้อ 15 คะแนน

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบความสามารถในการใช้ศัพท์ 4 ด้าน รวม 40 ข้อ 40 คะแนน ได้แก่

2.1 แบบทดสอบความสามารถในการใช้ศัพท์ในการฟัง (แบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก)
จำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน

2.2 แบบทดสอบความสามารถในการใช้ศัพท์ในการพูด จำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน

2.3 แบบทดสอบความสามารถในการใช้ศัพท์ในการอ่าน (แบบเลือกตอบ 4
ตัวเลือก) จำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน

2.4 แบบทดสอบความสามารถในการใช้ศัพท์ในการเขียน จำนวน 10 ข้อ 10
คะแนน

ส่วนที่ 1 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับศัพท์

1.1 แบบทดสอบความรู้ในแนวกว้าง

คำชี้แจง Associez les mots aux traductions en thai. จับคู่ศัพท์ที่กำหนดให้กับความหมาย

หลักของศัพท์ในภาษาไทย (5 ข้อ)

1. drôle	A. จมูก
2. faire	B. ทะเลสาบ
3. visiter	C. เยี่ยม/ไปเที่ยว
4. lac	D. อุปนิสยตลก
5. nez	E. ทำ

1.2 แบบทดสอบความรู้ในแนวลึก

คำชี้แจง Associez les mots aux images données. จับคู่ศัพท์ที่ขีดเส้นใต้ให้สัมพันธ์กับรูปภาพ (5 ข้อ)

1. Une bibliothèque est en bois.
2. Un chien court dans la forêt.
3. Il met la table.
4. Elle est dans la bibliothèque.
5. Il fait de la randonnée avec son chien.

a.

b.

c.

d.

e.

Complétez les phrases en utilisant les mots donnés. เติมศัพท์ลงในช่องว่างให้ถูกต้องตามบริบท (5 ข้อ)

a. librairie	b. bureau	c. garage	d. fait	e. joue
--------------	-----------	-----------	---------	---------

1. Karim du sport tous les samedis.
2. Louis est un directeur. Il travaille dans un
3. Ils vont à la pour acheter des livres.
4. la voiture est dans le
5. Nathalie la cuisine avec son frère.

Choisissez une partie de discours qui correspond aux mots donnés. เลือกประเภทของศัพท์ที่ถูกต้องจากศัพท์ที่กำหนดให้ (5 ข้อ)

1. avancer	a. nom	b. verbe	c. adjectif	d. préposition
2. faire <u>du</u> jogging	a. nom	b. verbe	c. adjectif	d. préposition
3. sympathique	a. nom	b. verbe	c. adjectif	d. préposition
4. s'asseoir	a. nom	b. verbe	c. adjectif	d. préposition
5. boulangerie	a. nom	b. verbe	c. adjectif	d. préposition

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบความสามารถในการใช้ศัพท์ 4 ด้าน

2.1 แบบทดสอบความสามารถในการใช้ศัพท์ในการฟัง

คำชี้แจง Choisissez le mot que vous entendez. เลือกศัพท์ที่ได้ยินจากการฟังเสียง (5 ข้อ)

1. (เสียงที่ฟัง – Maman **coupe** du poulet.)
 - a. coupe
 - b. coup
2. (เสียงที่ฟัง – Il peint une **porte** en rouge.)
 - a. port
 - b. porte
3. (เสียงที่ฟัง – Je **mets** un jean.)
 - a. mais
 - b. mets

Écoutez et choisissez la meilleure réponse. ฟังเสียงและเลือกคำหรือความหมายที่ตรงกับศัพท์ที่ปรากฏอยู่ในบริบท (5 ข้อ)

1. (เสียงที่ฟัง – Il fait le repas.) Dans cette phrase, que signifie ‘fait’?
 - a. faire la cuisine b. manger
2. (เสียงที่ฟัง – Il est sympa.) Dans cette phrase, que signifie ‘sympa’?
 - a. gentil b. paresseux
3. (เสียงที่ฟัง – J’aime faire de la danse.) Dans cette phrase, que signifie ‘faire de la danse’?
 - a. chanter b. danser

2.2 แบบทดสอบความสามารถในการใช้ศัพท์ในการพูด (ให้นักเรียนออกมาพูดกับครูทีละคน)

คำชี้แจง Prononcez les mots donnés. ออกเสียงศัพท์ที่กำหนดให้ถูกต้อง (5 ข้อ)

1. printemps
2. chambre
3. accrocher

Faites des phrases simples avec les mots écrits sur les cartes et dites - les. ใช้ศัพท์ที่กำหนดให้พูดประโยคสั้น ๆ ศัพท์ละ 1 ประโยค โดยกำหนดให้ใช้ประธานและกริยาไม่ซ้ำกันในแต่ละข้อ (5 ข้อ)

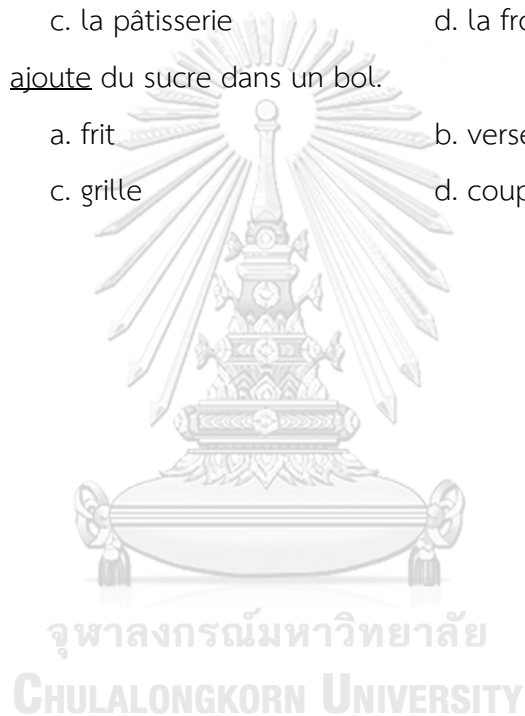
1. jardin
2. marcher
3. canapé

2.3 แบบทดสอบความสามารถในการใช้ศัพท์ในการอ่าน (ตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบ)

คำชี้แจง Choisissez la meilleure réponse เลือกคำหรือความหมายที่ตรงกับศัพท์ที่ปรากฏอยู่ในบริบท (10 ข้อ)

1. Je me réveille tôt.
 - a. me lève b. me lave
 - c. me couche d. me brosse

2. Ce soir, elle prend _____ avec sa famille.
- a. le petit déjeuner
 - b. le déjeuner
 - c. le goûte
 - d. le dîner
3. Je porte une jupe.
- a. veux
 - b. achète
 - c. recommande
 - d. mets
4. Mon père va à _____ pour acheter des sucres.
- a. l'épicerie
 - b. la boulangerie
 - c. la pâtisserie
 - d. la fromagerie
5. Il ajoute du sucre dans un bol.
- a. frit
 - b. verse
 - c. grille
 - d. coupe

2.4 แบบทดสอบความสามารถในการใช้ศัพท์ในการเขียน

คำชี้แจง Écrivez les phrases en français à partir des situations données. เขียนประโยคจากสถานการณ์ที่กำหนด (10 ข้อ)

1. สถานการณ์ : นักเรียนต้องการสั่งซื้อเสื้อผ้าออนไลน์จากเว็บไซต์แห่งหนึ่ง นักเรียนต้องส่งข้อความไปให้ผู้ขายเป็นภาษาฝรั่งเศสว่าการซื้อผ้าพันคอสีแดง 1 ผืน นักเรียนจะเขียนข้อความว่าอย่างไร

.....

2. สถานการณ์ : เพื่อนชาวฝรั่งเศสคนหนึ่งส่งอีเมลมาหานักเรียนว่าคุณแม่ของเขาส่งขนมจากฝรั่งเศสมาให้ให้นักเรียนที่เมืองไทย นักเรียนขอบคุณและบอกเพื่อนว่าคุณแม่ของเพื่อนมีน้ำใจและน่ารักมาก นักเรียนจะส่งข้อความกลับไปว่าอย่างไร

.....

3. สถานการณ์ : เพื่อนชาวฝรั่งเศสของนักเรียนอยากลองทำอาหารไทย แต่เขาไม่รู้ว่าจะไปซื้อวัตถุดิบได้ที่ไหน จึงส่งข้อความมาถามนักเรียนผ่านทาง Line นักเรียนจึงส่งข้อความตอบกลับไปว่าให้เพื่อนนั่งรถเมล์ไปซื้อของที่ตลาด นักเรียนจะเขียนข้อความบอกเพื่อนว่าอย่างไร

.....

4. สถานการณ์ : เพื่อนชาวฝรั่งเศสคนหนึ่งมาเที่ยวที่ประเทศไทย และนัดเจอกับนักเรียนที่ห้างสยามพารากอน เขาส่งข้อความมาถามนักเรียนว่านักเรียนจะเดินทางมาอย่างไร นักเรียนจึงตอบกลับไปว่านักเรียนเดินทางโดยรถแท็กซี่ นักเรียนจะเขียนข้อความว่าอย่างไร

.....

5. สถานการณ์ : นักเรียนต้องการส่งอีเมลไปชวนเพื่อนชาวฝรั่งเศสไปเที่ยวต่างจังหวัด นักเรียนเสนอให้ไปเที่ยวภูเขาแห่งหนึ่งเพื่อไปเดินป่า นักเรียนจะเขียนข้อความไปหาเพื่อนว่าอย่างไร

.....

แบบประเมินความสอดคล้อง (IOC)

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่อง
เป็นฐาน
2. แบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารตาม

แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แก่นเรื่องเป็นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

คำชี้แจง

ขอให้ท่านพิจารณาว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับรายการประเมินที่กำหนดหรือไม่ โดยการพิจารณาให้น้ำหนัก ดังนี้

- + 1 หมายถึง แน่ใจว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นสอดคล้องกับรายการประเมินที่กำหนด
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นสอดคล้องกับรายการประเมินที่กำหนด
 - 1 หมายถึง แน่ใจว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไม่สอดคล้องกับรายการประเมินที่กำหนด

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3			
1.	คำชี้แจงในการใช้ชุดกิจกรรม						
	1.1. สื่อความหมายชัดเจน	0	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
	1.2. บอกรายละเอียดของชุดกิจกรรมได้ครอบคลุม	0	+ 1	+ 1	2	0.67	ใช้ได้
	1.3. องค์ประกอบของชุดกิจกรรมมีความครบถ้วน	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
2.	คู่มือครู						
	2.1. คำแนะนำมีความชัดเจน เข้าใจง่าย	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
	2.2. ระบุหน้าที่ของครูได้อย่างครบถ้วน	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
	2.3. ระบุสิ่งที่ครูต้องเตรียมในการใช้ชุดกิจกรรมได้อย่างครบถ้วน	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
3.	แผนการจัดการเรียนรู้						
	3.1. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดสอดคล้องกับองค์ประกอบของความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
	3.2. กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	0	+ 1	+ 1	2	0.67	ใช้ได้

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3			
	3.3. เนื้อหาที่มีความถูกต้องเหมาะสม กับระดับของนักเรียน	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
	3.4. กิจกรรมการเรียนรู้มีความ สอดคล้องกับแนวทางการเรียนรู้ภาษา เพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Learning)	0	+ 1	+ 1	2	0.67	ใช้ได้
	3.5. กิจกรรมการเรียนรู้มีความ สอดคล้องกับ แนวทางการเรียนรู้โดย ใช้แก่นเรื่องเป็นฐาน (Theme- based Learning)	0	+ 1	+ 1	2	0.67	ใช้ได้
	3.6. กิจกรรมมีความน่าสนใจและ สามารถทำให้นักเรียนบรรลุ จุดประสงค์การเรียนรู้ได้	0	+ 1	+ 1	2	0.67	ใช้ได้
	3.7. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมี ความเหมาะสม	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
4.	สื่อการเรียนรู้						
	4.1. คำแนะนำในการใช้สื่อมี ความชัดเจน เข้าใจง่าย	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
	4.2. สื่อการเรียนรู้มีความสอดคล้อง กับจุดประสงค์การเรียนรู้	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
	4.3. เนื้อหาของสื่อมีความถูกต้อง เหมาะสมกับนักเรียน	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
	4.4. สื่อการเรียนรู้มีความน่าสนใจ และเอื้อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มากขึ้น	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3			
5.	การวัดและประเมินผล						
	5.1. การวัดและประเมินผล สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	0	+ 1	+ 1	2	0.67	ใช้ได้
	5.2. เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผล ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
	5.3. เกณฑ์ที่ใช้วัดและประเมินผล ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
	5.4. การวัดและประเมินผลเน้นการ ประเมินตามสภาพจริง	0	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้

$$\text{ค่า IOC} = \frac{17.04}{21} = 0.81$$

สรุปว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้
 แก่นเรื่องเป็นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีค่า IOC อยู่ในระดับ 0.81 สามารถนำไปใช้
 ได้

ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาว่าข้อคำถามในแบบทดสอบที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดหรือไม่ โดยการพิจารณาให้น้ำหนักดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนด
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนด
 -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนด

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3			
ส่วนที่ 1 ทดสอบความรู้เกี่ยวกับศัพท์							
1.1. ความรู้ในแนวกว้าง							
1) นักเรียนสามารถบอกความหมายหลักของศัพท์ได้							
	ข้อที่ 1	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 2	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 3	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 4	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 5	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
1.2. ความรู้ในแนวลึก							
2) นักเรียนสามารถบอกความหมายของศัพท์ตามบริบทได้							
	ข้อที่ 1	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 2	+ 1	0	+ 1	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 3	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 4	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 5	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 6	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 7	+ 1	0	+ 1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 8	+ 1	0	+ 1	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 9	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 10	+ 1	0	+ 1	2	0.67	ใช้ได้

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		คน ที่1	คน ที่2	คน ที่3			
1.2. ความรู้ในแนวคิด							
3) นักเรียนสามารถบอกประเภทของศัพท์ตามหลักไวยากรณ์ได้							
	ข้อที่ 1	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 2	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 3	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 4	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 5	0	+ 1	+ 1	2	0.67	ใช้ได้
ส่วนที่ 2 ทดสอบความสามารถในการใช้ศัพท์ 4 ด้าน							
2.1. ความสามารถในการใช้ศัพท์ในการฟัง							
4) นักเรียนสามารถระบุศัพท์ตามที่ได้ฟังได้							
	ข้อที่ 1	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 2	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 3	+ 1	0	+ 1	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 4	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 5	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
2.1. ความสามารถในการใช้ศัพท์ในการฟัง							
5) นักเรียนสามารถบอกความหมายศัพท์เมื่อปรากฏในบริบทตามที่ได้ฟังได้							
	ข้อที่ 1	+ 1	0	+ 1	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 2	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 3	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 4	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 5	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
2.2. ความสามารถในการใช้ศัพท์ในการพูด							
6) นักเรียนสามารถพูดออกเสียงศัพท์ได้							
	ข้อที่ 1	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 2	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 3	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 4	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3			
	ข้อที่ 5	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
2.2. ความสามารถในการใช้ศัพท์ในการพูด							
7) นักเรียนสามารถใช้ศัพท์พูดเป็นประโยคสั้น ๆ ได้ถูกต้องตามความหมายและหน้าที่ของศัพท์							
	ข้อที่ 1	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 2	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 3	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 4	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 5	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
2.3. ความสามารถในการใช้ศัพท์ในการอ่าน							
8) นักเรียนสามารถบอกความหมายของศัพท์และประโยคที่มีศัพท์ปรากฏอยู่ในบริบทตามที่ได้							
	ข้อที่ 1	0	+ 1	+ 1	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 2	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 3	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 4	+ 1	0	+ 1	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 5	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 6	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 7	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 8	0	+ 1	+ 1	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 9	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 10	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
2.4. ความสามารถในการใช้ศัพท์ในการเขียน							
9) นักเรียนสามารถเขียนสะกดศัพท์ และสามารถเขียนศัพท์ในรูปประโยคสั้น ๆ ได้ถูกต้องตามหน้าที่และความหมายของศัพท์							
	ข้อที่ 1	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 2	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 3	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 4	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 5	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้

2.4. ความสามารถในการใช้ศัพท์ในการเขียน (ต่อ)

9) นักเรียนสามารถเขียนสะกดศัพท์ และสามารถเขียนศัพท์ในรูปประโยคสั้น ๆ ได้ถูกต้องตามหน้าที่และความหมายของศัพท์

	ข้อที่ 6	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 7	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 8	+ 1	0	+ 1	2	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 9	+ 1	+ 1	+ 1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 10	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้

$$\text{ค่า IOC} = \frac{47.79}{60} = 0.80$$

สรุปว่าแบบทดสอบความสามารถด้านศัพท์ภาษาฝรั่งเศส มีค่า IOC อยู่ในระดับ 0.80
สามารถนำไปใช้ได้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	บุรฉัตร เปี่ยมสง่ากุล
วัน เดือน ปี เกิด	9 กันยายน 2534
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต
ที่อยู่ปัจจุบัน	742/23 ซอยเศรษฐสุนทร ถนนพระราม 5 แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กทม. 10300

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY